

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN, DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018**
  - **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is erop gericht uitvoering te geven aan het gewijzigde decreet van 7 juni 2013 en verder uitvoering te geven aan de ambities, vermeld in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 omtrent de hertekening van inburgering en het aanpassen van het integratiebeleid.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt voor de hertekening van het inburgeringstraject volgende kernelementen:

- **Het benadrukken van het belang van gedeelde waarden en normen:** er wordt een bepaling essentiële rechten en plichten toegevoegd aan het inburgeringscontract, met een overzicht van de rechten en plichten die in de samenleving gerespecteerd moeten worden. Ook in de doelstellingen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie worden een aantal belangrijke waarden, normen en principes geëxpliciteerd. Het gaat onder meer over de (1) scheiding van de machten, (2) neutraliteit van de overheid, (3) gelijkheid van man en vrouw, (4) scheiding tussen Kerk en Staat, (5) het beginsel van non-discriminatie, (6) vrijheid van meningsuiting en (7) respect voor seksuele diversiteit;
- **Het inhoudelijk uitbreiden en versterken van het inburgeringstraject:** de modaliteiten van de twee nieuwe onderdelen van het inburgeringstraject worden vastgesteld. Het gaat om de verplichte inschrijving van de inburgeraar bij de VDAB/Actiris en het participatie- en netwerktraject van veertig uur;

- **Het flexibiliseren van het inburgeringstraject en het versterken van een aanbod op maat:** het ontwerp van besluit voert een aantal aanpassingen door aan de trajectbegeleiding om meer gewicht toe te kennen aan zelfreflectie en eigenaarschap over het inburgeringstraject. Er wordt ook bepaald dat een persoonlijk inburgeringsplan opgemaakt wordt voor elke inburgeraar. Voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie wordt bepaald dat de vorm en inhoud op maat van de inburgeraar wordt aangeboden. Er wordt onder meer benadrukt dat het verwerven van de doelstellingen mogelijk moet zijn aan de hand van zelfstudie of een digitaal lessenpakket;
- **Het invoeren van retributies binnen inburgering:** de modaliteiten betreffende de retributies voor de test en de cursus maatschappelijke oriëntatie worden bepaald. Het bedrag van de retributie voor de test maatschappelijke oriëntatie en voor de cursus maatschappelijke oriëntatie wordt telkens bepaald op negentig euro (éénmalig voor de cursus);
- **Het aanscherpen van de resultaatsverbintenis:** de modaliteiten en nadere uitvoering van de test voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie worden vastgelegd. Er wordt ook bepaald hoe beoordeeld wordt of de inburgeraar de doelstellingen van de nieuwe onderdelen van het inburgeringstraject, met name de verplichte inschrijving bij de VDAB of Actiris en het participatie- en netwerktraject, behaalde;
- **Een verdieping van het inburgeringscontract:** de bepaling essentiële rechten en plichten is een onderdeel van het inburgeringscontract. De bepaling wordt als bijlage bij dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering gevoegd en geeft een overzicht van de rechten en plichten die in de samenleving gerespecteerd moeten worden;
- **Het versterken van het taalvaardigheidsniveau na het inburgeringstraject:** de modaliteiten worden bepaald betreffende de bepaling dat verplichte inburgeraars die 24 maanden na het behalen van hun inburgeringsattest niet werken en/of studeren, moeten aantonen dat ze het taalniveau B1 mondeling beheersen. Onder meer de wijze waarop de verplichting zal opgevolgd en beoordeeld worden wordt bepaald in het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- **Een uitbreiding van de handhaving van de verplichtingen:** de sanctioneringsprocedure wordt uitgebreid onder meer om tegemoet te komen aan de aangescherpte resultaatsverbintenis. Ook de verplichting tot het behalen van taalniveau B1 mondeling zal gesanctioneerd worden.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat ook een aantal kernelementen betreffende de aanpassing van het integratiebeleid:

- **Het optimaliseren van het horizontaal integratiebeleid:** de bepalingen rond het horizontaal integratiebeleid worden in overeenstemming gebracht met het gewijzigde decreet van 7 juni 2013;
- **Het verfijnen van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen:** er wordt bepaald dat gebruikers enkel beroep kunnen doen op de dienstverlening sociaal tolken en vertalen als ze de betaling van de tolk- en vertaalprestaties niet doorrekenen aan inburgeraars. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepaling betreffende sociaal tolken en vertalen in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024;
- **Het verfijnen van de juridische dienstverlening:** er wordt bepaald dat openbare besturen die behoren tot het Nederlandse taalgebied of openbare besturen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de openbare besturen die exclusief behoren tot het Duitse taalgebied en het Franse taalgebied beroep kunnen doen

op de juridische ondersteuning. Ook de privaatrechtelijke voorzieningen en privaatrechtelijke organisaties die wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren kunnen een beroep doen op deze juridische ondersteuning. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepaling betreffende juridische dienstverlening in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024;

- **Het vastleggen van een retributie voor de certificerende taaltesten:** er wordt een retributie van 90 euro vastgelegd voor het testen van de schriftelijke vaardigheden (schrijven en lezen) en een retributie van 90 euro voor het testen van de mondelinge vaardigheden (luisteren en spreken). Er zal geen retributie worden gevraagd voor de prescreening.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij en Bestuur.

Beleidsveld: Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering.

Beleidsdoelstelling: Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies: Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2021/142 van 12 april 2021.

Op 16 juli 2021 werd het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een **eerste keer principieel goedgekeurd** door de Vlaamse Regering.

Op 7 september 2021 verstrekke de **Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)** het advies nr. 2021/79. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de nota aan de Vlaamse Regering: de rechtsgrond werd telkens aangevuld in de relevante bepalingen in deze nota Vlaamse Regering, namelijk een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).
- na te gaan of er een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling dient te worden uitgevoerd: dit is een terechte opmerking. Hierover zal er overleg plaatsvinden met de agentschappen integratie en inburgering. De verwerkingen via de Kruispuntbank Inburgering moeten in kaart gebracht worden. Dit zal worden meegenomen in het algemene traject om de regelgeving in het kader van integratie en inburgering in overeenstemming te brengen met de AVG.
- te voorzien in bewaartermijnen: we onderschrijven deze opmerking van de VTC en we zullen hier dan ook zo snel mogelijk gehoor aan geven. Het is belangrijk dat omzichtig en grondig te werk wordt gegaan om de bewaartermijn te bepalen en op te nemen in de regelgeving.

Hierbij is het ook van belang dat alle relevante partijen worden betrokken. Het is daarom aangewezen om een volledig nazicht van de regelgeving op het vlak van gegevensbescherming in een apart traject uit te voeren in samenwerking met de DPO van het Agentschap Binnenlands Bestuur, met de DPO's van de agentschappen Integratie en Inburgering en eventueel met externe begeleiding (zie ook de repliek op het advies van de VTC nr. 2021/05 van 26 januari 2021 opgenomen in de Memorie van Toelichting bij het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid).

- te voorzien in bepalingen over de juistheid van de persoonsgegevens en transparantiemaatregelen uit te werken: informatie zal transparant zijn naar de burger toe op een toegankelijke manier, m.n. via de websites van de agentschappen integratie en inburgering, bij registratie van inburgeraars, bij opstarten van taaltesten, ... Op deze manier is de informatie toegankelijk voor burgers.

Op 20 september 2021 verstrekte de **Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen** (SERV) haar advies. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De commissie vraagt maatregelen om ervoor te zorgen dat de bijkomende verplichtingen en de invoering van de retributies niet zullen leiden tot afhaakgedrag bij vrijwillige inburgeraars.

Er wordt in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een vrijstelling van retributie voorzien voor enkele categorieën van rechthebbende inburgeraars. De precieze categorieën worden toegelicht in voorliggende nota. De meerwaarde van het volgen van een inburgeringstraject zal ook benadrukt worden. Er zullen ook alternatieve wervingsstrategieën worden opgezet voor rechthebbende inburgeraars. Verder zal ook het aanbod aantrekkelijker en kwaliteitsvoller worden door op maat te werken en via digitalisering. Het is belangrijk dat rechthebbende inburgeraars een inburgeringstraject blijven volgen. Dit zal gemonitord worden.

- De commissie vraagt duidelijkheid over hoe de VDAB de actieve begeleiding van inburgeraars op een kwaliteitsvolle manier zal aanpakken.

Het bekijken van het meest passende vervolg en het aanbieden van de nodige begeleiding, behoort tot de kerntaken van de VDAB. Er worden ook samenwerkingsafspraken gemaakt in de desbetreffende samenwerkingsovereenkomst.

- De commissie merkt op dat het cruciaal is dat de aantrekkelijkheid van geïntegreerde trajecten behouden blijft. Een meer flexibel NT2-aanbod is nodig. Bij de ertere uitwerking van de regelgeving omtrent de gestandaardiseerde testen NT2 vraagt de commissie om advies te worden gevraagd.

Bij de aanpassing van het decreet volwassenenonderwijs zal de commissie om advies worden gevraagd. In voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is alvast de mogelijkheid tot het organiseren van geïntegreerde trajecten voorzien.

- De commissie merkt ook op dat het van belang is dat de VDAB zelf meer instrumenten als NT2 op de werkvloer of IBO/IBO-T voor deze groep promoot richting werkgevers.

Met *'Vijf voor Taal'* heeft de minister bevoegd voor Werk samen met VDAB een visie op het taalbeleid ten aanzien van anderstalige werkzoekenden en werknemers kenbaar gemaakt. Het versterkt inzetten op Nederlands op de Werkvloer en IBO(T) maken hier integraal deel van uit.

- De commissie merkt op dat het positief is dat een geïntegreerde aanpak, inclusief een geïntegreerde intake, tussen de Agentschappen Integratie & Inburgering, VDAB/Actiris en OCMW's/lokale besturen in het ontwerp van besluit is opgenomen. Er moet snel werk gemaakt worden van samenwerkingsakkoorden gericht op sterke partnerschappen. De commissie vraagt om bestaande goede praktijken te bundelen, als kader aan te bieden en snel te veralgemenen.

Het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten om hierbij aan te sluiten is voorzien in voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Een geïntegreerde aanpak moet sterk worden ondersteund door een goede uitwisseling van gegevens.

Dit is inderdaad belangrijk en hiermee zal rekening gehouden worden in de operationalisering van zowel de geïntegreerde intake, als de geïntegreerde inburgeringstrajecten.

- De commissie vraagt verduidelijking of ook Actiris, VVSG en het aanvullend privé-aanbod NT2 waarop in de toekomst mogelijk beroep zal worden gedaan in het afsprakenkader worden gevat.

Indien in de toekomst eventueel private aanbodverstrekkers ingeschakeld worden voor het NT2-aanbod is het inderdaad de bedoeling duidelijke afspraken hierover te maken. Het opnemen van Actiris en VVSG in het Vlaams Afsprakenkader NT2 is momenteel niet voorzien in de regelgeving.

- De Commissie Diversiteit vraagt om sterk in te zetten op het meer automatisch toekennen van deze rechten door de betrokken partners, met name in het kader van het behalen van het taalniveau B1 mondeling.

In het kader van het behalen van het taalniveau B1 mondeling voorziet het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat de inburgeraar aantoont dat hij voldaan heeft aan het vereiste taalniveau ofwel recht heeft op uitstel of een vrijstelling. De manier waarop dit aangetoond kan worden behoort tot de operationalisering van de regelgeving.

- De commissie vraagt zeker in de beginfase enige flexibiliteit in het kader van de gestandaardiseerde test MO zodat procesevaluatie kan compenseren. De commissie vraagt om procesevaluatie ook mee te nemen bij het uitwerken van de regeling voor de gestandaardiseerde testen NT2.

In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is bepaald dat de inburgeraar minstens dient te slagen voor de gestandaardiseerde test om te slagen voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

De gestandaardiseerde testen NT2 behoren tot de verantwoordelijkheid van Onderwijs.

- De commissie vraagt om in artikel 25 van het voorontwerp van besluit ook te specificeren dat het resultaat van de gestandaardiseerde test voor maximaal 70% van het eindresultaat kan meetellen.

De agentschappen integratie en inburgering bepalen zelf voor hoeveel procent de gestandaardiseerde test meetelt. Er werd wel een minimumpercentage van 60 procent vooropgesteld. In deze nota Vlaamse Regering is ook opgenomen dat wordt aangeraden om de gestandaardiseerde test niet voor meer dan 70% te laten meetellen, gezien dat ertoe kan leiden dat de cursist zijn motivatie verliest om de procesevaluatie nog ernstig te nemen.

- De commissie vraagt naar de implicaties van deze vrijstelling voor de gemeenschappelijke delen voor de retributie die inburgeraars voor de cursus moeten betalen. De commissie vraagt ook om dit soort vrijstellingen in de toekomst ook uit te werken voor de cursus MO die door Fedasil zal worden uitgewerkt voor de periode waarin verzoekers van internationale bescherming wachten op een beslissing met betrekking tot hun verzoek.

Er is geen vermindering van retributie voorzien voor inburgeraars die reeds een inburgeringsattest hebben behaald dat werd uitgereikt door de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en daarom vrijgesteld worden voor de gemeenschappelijke delen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

In het geval een cursus door Fedasil ontwikkeld zou worden, kan bekeken worden of al dan niet een gelijkaardige vrijstelling toegekend wordt.

- Om de toegankelijkheid van de cursus MO te versterken bepaalt het voorontwerp van besluit (Art. 24) dat deze nog steeds in de contacttaal- of moedertaal van de inburgeraar wordt aangeboden. De commissie gaat er van uit dat dit ook voor de gestandaardiseerde test geldt en vraagt om dat ook zo in het voorontwerp van besluit op te nemen.

De gestandaardiseerde test zal worden aangeboden in de contacttaal- of moedertaal van de inburgeraar. Dit werd verduidelijkt in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

- De commissie vraagt om voor bepaalde groepen gehele of gedeeltelijke vrijstellingen van de retributies te voorzien. Voor de mogelijkheid waarbij OCMW's tussenkomen en garant staan vraagt de commissie om duidelijke afspraken en engagementen over deze tussenkomsten uit te werken in het te actualiseren samenwerkingsakkoord tussen de Agentschappen Integratie & Inburgering en OCMW's.

Er wordt in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een vrijstelling van retributie voorzien voor enkele categorieën van rechthebbende inburgeraars. De precieze categorieën worden toegelicht in voorliggende nota. Afspraken over de mogelijke tussenkomst door het OCMW kunnen opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst met de OCMW's.

- De commissie vindt dat aanvragen tot vrijstellingen voor de aanvrager kosteloos kunnen verlopen en vraagt om dat te wijzigen in het voorontwerp van besluit.

De aanvragen tot vrijstelling betreft het afleggen van een vrijstellingstest. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de vrijstellingstest voor MO bestaat uit de gestandaardiseerde test. Bijgevolg dient voor het afleggen van de vrijstellingstest een retributie betaald te worden. Inburgeraars die de gestandaardiseerde test niet in het kader van een vrijstelling afleggen, dienen deze retributie ook te betalen.

- De commissie vraagt verduidelijking bij de noodzaak van de invoering van de nieuwe verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van het inburgeringsattest voor inburgeraars die omwille van beperkte leercapaciteiten de doelstellingen van het vormingspakket niet kunnen behalen. De commissie vraagt of op een gelijkaardige manier als voor alfa-cursisten kan worden voorzien in een uitzondering voor inburgeraars die omwille van beperkte leercapaciteiten niet kunnen voldoen aan bepaalde doelstellingen binnen het inburgeringstraject zodat het invoeren van een bijkomende verklaring niet nodig is.

De afwijking van het te behalen taalniveau voor alfa-cursisten blijft bestaan. Voor maatschappelijke oriëntatie is het niet de bedoeling in een dergelijke afwijking te voorzien. De keuze werd gemaakt om de inspanningen van inburgeraars die omwille van beperkte leercapaciteiten de doelstellingen van een vormingspakket niet kunnen behalen, maar wel de doelstellingen van de overige onderdelen van het inburgeringstraject behaalden, te honoreren via een verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van een inburgeringsattest. Deze verklaring van geleverde inspanningen is, samen met het attest van inburgering, een bewijsstuk waarmee een persoon kan aantonen dat hij aan de inburgeringsplicht voldaan heeft.

- De commissie vraagt of de verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van het inburgeringsattest dezelfde juridische status heeft als het inburgeringsattest.

Deze verklaring van geleverde inspanningen is, samen met het attest van inburgering, een bewijsstuk waarmee een persoon kan aantonen dat hij aan de inburgeringsplicht voldaan heeft.

- Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt dat de verplichte inburgeraar moet aantonen dat hij werkt/heeft gewerkt met 'een arbeidscontract'. De realiteit op de Vlaamse arbeidsmarkt leert dat het voor deze groep zal gaan over meerdere arbeidscontracten, inclusief dagcontracten.

De huidige definitie van "werken" heeft als bedoeling om personen te omschrijven die op een structurele manier tewerkgesteld zijn. Personen die niet minstens halftijds werken, d.w.z. minstens 50% werkzaam zijn, vallen niet onder de bovenstaande definitie. Personen met een lager tewerkstellingspercentage hebben baat bij inschrijving en begeleiding door VDAB of Actiris. Ook personen zonder contract van minstens drie maanden hebben (nog) geen zicht op duurzaam werk en hebben baat bij begeleiding door VDAB/Actiris.

- De commissie heeft een aantal specifieke aandachtspunten bij de concepten “werken” en “studeren”.
  - o een opleiding, studie of stage waarvoor VDAB een vrijstelling van beschikbaarheid of een toelating verleende. De commissie wijst er op dat heel wat nieuwkomers niet uitkeringsgerechtigd zijn en de VDAB in de feiten geen vrijstelling kan verlenen. Het is in deze context ook niet van belang of de vrijstelling effectief werd verleend, wel dat het gaat om een opleiding, studie of stage waarvoor een vrijstelling zou worden verleend. De commissie vraagt dit te herformuleren naar ‘een opleiding, studie of stage waarvoor VDAB automatisch een vrijstelling van beschikbaarheid of een toelating verleent’. De commissie vraagt eveneens om het equivalent van deze opleidingen, studies of stages waarvoor Actiris automatisch een vrijstelling van beschikbaarheid of een toelating verleent, toe te voegen aan het voorontwerp van besluit.
  - o een voltijds studietraject als vermeld in artikel 5, 42°, van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap – Dit gaat om een traject waarbij 60 studiepunten per academiejaar worden opgenomen. In realiteit hebben nieuwkomers die een studietraject aanvatten vaak een (aantal) vrijstelling(en) en/of combineert dit traject met een (studenten-)job of NT2-opleiding. Het lijkt daarom meer realistisch om te verwijzen naar minimum een halftijds studietraject.
  - o een diplomagerichte opleiding in het secundair volwassenenonderwijs als vermeld in bijlage IX van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende de studiebekrachtiging in het volwassenenonderwijs – de commissie wijst er op dat hiermee opleidingen binnen CVO’s die toeleiden naar knelpuntberoepen én tot een certificaat maar niet een diploma leiden, niet worden gevat.
  - o competentieontwikkeling, zoals bedoeld in artikel 61 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding – voor wie woonachtig is in Brussel zou een verwijzing naar een soortgelijk traject bij Actiris best ook worden opgenomen.
  - o De commissie ziet graag verduidelijkt of duale leerwegen, die ook voor nieuwkomers een belangrijke meerwaarde kunnen betekenen, door de opsomming in Art. 2 worden gevat.

Bovenstaande opmerkingen van de commissie geven geen aanleiding tot wijzigingen in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De elementen opgenomen in de definitie van studeren bieden gronden voor verschillende vrijstellingen of uitstellen. Net als met de definitie van werken is het daarom de bedoeling intensieve, voltijdse en structurele trajecten te vatten.

- Verwijzend naar de ERK-berg Nederlands leren mondeling vraagt de commissie of een uitstel van 6 maanden in het kader van de verplichting tot behalen van het taalniveau B1 mondeling een realistische termijn is gezien trajecten van A2 naar B1 via CVO’s verlopen via 4 trajecten van 3 maanden.

Het is belangrijk dat het traject naar het taalniveau B1 mondeling opgevolgd wordt. Er kan na 6 maanden opnieuw uitstel verleend worden indien men nog bezig is met het volgen van een cursus. Er wordt uitstel verleend als ze 24 maanden na het behalen van het

inburgeringsattest bezig zijn met het volgen van een cursus die leidt tot het vereiste taalniveau én die cursus reeds één jaar aan het volgen zijn.

- De commissie gaat er van uit dat de vrijstelling voor wie 6 maanden gewerkt of gestudeerd heeft in het kader van het behalen van het taalniveau B1 mondeling ook geldt wanneer het gaat om een combinatie van werken en studeren en vraagt om dat toe te voegen.

De vrijstelling tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling zal verleend kunnen worden bij een combinatie van werken en/of studeren.

- De commissie vraagt om het aantonen van 6 maanden gewerkt of gestudeerd hebben zoveel mogelijk te automatiseren en vraagt verduidelijking over hoe inburgeraars, indien nodig, hierbij zullen worden ondersteund.

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de inburgeraar dient aan te tonen dat hij zes maanden onafgebroken gewerkt en/of gestudeerd heeft. Er wordt ook bepaald hoe dit precies wordt ingevuld. De manier waarop dit aangetoond kan worden behoort tot de operationalisering van de regelgeving.

- De commissie vraagt om bij de geplande evaluatie van het nieuwe beleid ook expliciet na te gaan of de bijkomende taalvereiste ex-inburgeraars die een intensief bemiddelingstraject volgen bij de VDAB hindert bij het zetten van stappen naar werk.

Het volgen van een intensief bemiddelingstraject bij de VDAB werd opgenomen onder de definitie van studeren in het voorontwerp van besluit en stelt de verplichte inburgeraar zo vrij van de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling. Dit zal hem dus niet verhinderen bij het zetten van stappen naar werk.

- De commissie gaat er van uit dat inburgeraars die omwille van beperkte leercapaciteiten werden vrijgesteld voor het behalen van het taalniveau A2 binnen het inburgeringstraject automatisch ook worden vrijgesteld van het bijkomend taalniveau B1.

De vaststelling van beperkte leercapaciteiten voor de taalvaardigheidsniveaus A2 en B1 mondeling gebeurt op dezelfde wijze en door dezelfde partners. Het is, indien mogelijk, niet de bedoeling de inburgeraar twee keer dezelfde procedure te laten doorlopen. Het zal echter steeds individueel afgewogen moeten worden of dit al dan niet noodzakelijk is. Uiteraard is het wel de bedoeling dat de NT2-aanbieder optimaal samenwerkt met de agentschappen integratie en inburgering. Dat kan bijvoorbeeld tijdens geïntegreerde trajecten.

- Voor het bepalen van het niveau NT2 A2 en B1 mondeling zal in het evaluatiereglement worden vastgelegd welke bewijzen in aanmerking komen om het behalen van het vereiste taalvaardigheidsniveau aan te tonen. De commissie pleit ervoor om de bestaande taalbewijzen van CNAV14, ITNA-taaltesten, Selor-taaltesten en EVK's uit het onderwijs mee te nemen.

In het decreet van 7 juni 2013 wordt niet bepaald hoe de vereiste taalvaardigheid kan vastgesteld worden. Het vereiste taalniveau kan immers op verschillende manieren worden

vastgesteld, bv. via een Certificaat Nederlands als Vreemde Taal van de Nederlandse Taalunie; taalcertificaat uitgereikt door Selor; etc. De agentschappen integratie en inburgering zullen de bewijzen die in aanmerking komen om het behalen van het vereiste taalvaardigheidsniveau aan te tonen vastleggen in het gemeenschappelijk evaluatiereglement.

- Bij het nieuwe luik participatie- en netwerktraject vraagt de commissie om zeker samenwerking aan te gaan met (middenveld)organisaties die reeds ervaring hebben met buddy-, mentoring- en vrijwilligerswerk.

Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet. De geselecteerde proeftuinen lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022.

Het gaat om verschillende soorten trajecten: buddyprojecten, een kennismakingsstage bij een bedrijf, vereniging, organisatie of lokaal bestuur, een toeleidingstraject naar vrijwilligerswerk of alternatieve trajecten met aantoonbare meerwaarde.

Aan de hand van de bevindingen na het aflopen van deze proeftuinen kan bekeken worden of er samenwerkingen aangegaan zullen worden en welke dit zullen zijn.

- Bij het uitstel van in werking treden van het participatie- en netwerktraject moet zeker de evaluatie door het HIVA over de huidige proefprojecten worden afgewacht om op basis daarvan eerst eventuele bijstellingen door te voeren.

Deze evaluatie zal afgewacht worden vooraleer de bepalingen betreffende het participatie- en netwerktraject in werking zullen treden. Dit is ook opgenomen in deze nota Vlaamse Regering: *“Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet, met betrokkenheid van 54 lokale besturen. Aangezien de geselecteerde proeftuinen lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022, zullen de bepalingen met betrekking tot het participatie- en netwerktraject in werking treden op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering.”*

- Tewerkgesteld zijn met één of meerdere arbeidscontracten van in totaal 40u, gelijk aan de minimale duur van het participatie- en netwerktraject, zou volgens de commissie ook voldoende moeten zijn om dit onderdeel van het inburgeringstraject te behalen.

Om geacht te worden de doelstelling van het participatie- en netwerktraject behaald te hebben, dient men te voldoen aan de definitie van werken. Dit houdt in dat men op een legale manier minstens halftijds tewerkgesteld moet zijn als werknemer, zelfstandige of ambtenaar. De inburgeraar moet bewijzen aan de hand van een arbeidscontract van minstens drie maanden dat hij als werknemer werkt of bewijzen dat hij als zelfstandige werkt

- De commissie vraagt om voor de inburgeraars die dit nodig hebben in te zetten op voldoende ondersteuning, zowel bij het vinden van de passende initiatieven als het in orde brengen van de bewijslast in het kader van het participatie- en netwerktraject.

De inburgeraar wordt bij zijn keuze voor één of meerdere initiatieven in het kader van het participatie- en netwerktraject ondersteund door zijn trajectbegeleider bij een agentschap integratie en inburgering. Hierbij zal er gezorgd worden dat er maximaal rekening gehouden wordt met de behoeften en mogelijkheden van de inburgeraar.

- Wat betreft het horizontaal integratiebeleid mist de commissie in de opsomming van relevante beleidsdomeinen en daarbinnen de departementen, EVA's en IVA's een aantal belangrijke partners. De commissie zou het een sterk signaal vinden als de Vlaamse Regering om huisvesting als belangrijk thema binnen het horizontaal integratiebeleidsplan naar voor zou schuiven.

De opsomming van de relevante beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandigde agentschappen betreft een minimale oplijsting. Het gaat om "minstens" de partners opgenomen in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Het is dan ook niet uitgesloten in de praktijk ook andere partners bij het horizontaal integratiebeleidsplan te betrekken.

- In lijn met prioriteit 7 uit het horizontaal doelstellingenkader integratie- en gelijke kansenbeleidsplan 2020-2024, vraagt de commissie dat de beleidsdomeinspecifieke aanspreekpunten ook de taak behouden om 'de geëigende initiatieven te nemen om de doelgroepen en het werkveld in dat beleid te laten participeren' (art 5, §2, 2°, van het BVR van 29 januari 2016 en art. 4 van het ontwerp van besluit).

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft de aanspreekpunten integratiebeleid onder meer de opdracht vastgestelde doelstellingen en beleidsprioriteiten betreffende het Vlaamse integratiebeleid binnen hun beleidsdomein te implementeren. Het staat deze aanspreekpunten uiteraard vrij daarnaast verdere initiatieven te nemen die de doelgroepen en het werkveld in dat beleid laten participeren.

- De commissie vindt het belangrijk dat de verklaring van essentiële rechten en plichten volledig en evenwichtig is samengesteld en vraagt om deze af te toetsen bij specialisten inzake mensenrechten en grondrechten.

Bij de opmaak van de verklaring essentiële rechten en plichten werd rekening gehouden met de opmerkingen die de Raad van State eerder maakte in haar adviezen nr. 59224/VR/4 en nr. 59855/2/V betreffende de federale nieuwkomersverklaring voor zover deze van toepassing zijn op Vlaanderen.

- De commissie uit opnieuw haar bezorgdheid over de impact van het nieuwe financieringsmodel inzake sociaal tolken en vraagt naar een evaluatie op korte termijn.

Deze opmerking werd reeds beantwoord in de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021. We verwijzen opnieuw naar dit antwoord: "*De agentschappen Integratie en Inburgering hanteren sinds 1 januari 2020 een nieuw financieringsmodel conform de toepassing van artikel 42, §3, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaams integratie- en inburgeringsbeleid, waarin staat dat de gebruikers(overheden) instaan voor het betalen van de te presteren tolk- en vertaalprestaties.*"

De agentschappen komen bijgevolg niet meer tussen in de vergoeding van de tolken. Dit blijft behouden onder het voorliggende voorontwerp van decreet. We behouden het principe dat de agentschappen zelf niet instaan voor de vergoeding van de tolken, maar dit doorrekenen aan de gebruikers/gebruikersoverheden.”

- De commissie onderstreept dat ook heel wat andere groepen dan inburgeraars binnen hun inburgeringstraject nood kunnen hebben aan een sociaal tolk om een kwaliteitsvolle dienstverlening te voorzien, zonder dat de betaling van de tolk- en vertaalprestaties aan hen wordt doorgerekend.

Het nieuwe financieringsmodel regelt niet of de dienstverlening door de aanvragende dienst al dan niet zal doorgerekend worden aan de cliënt. Het Vlaams Regeerakkoord bepaalt met betrekking tot het doorrekenen aan de anderstalige cliënt: *“Inburgeraars kunnen tijdens hun inburgeringstraject beroep doen op de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen. De gebruikersoverheden financieren deze dienstverlening. Na deze periode dient de anderstalige zelf te betalen voor deze dienstverlening. Het project taalhulp wordt verder uitgerold.”*. Er werd daarom in de regelgeving enkel bepaald dat de dienstverlening sociaal tolken en vertalen niet doorgerekend mag worden aan inburgeraars, die zich op het moment van de aanvraag hebben aangemeld bij een agentschap integratie en inburgering tot aan het behalen van het inburgeringsattest.

- Bijkomende onderdelen en te behalen doelstellingen impliceren ook bijkomende mogelijke inbreuken en sancties. Dit onderstreept het belang van een goed werkende geïntegreerde aanpak zodat inburgeraars niet onbedoeld inbreuken plegen en sancties oplopen.

De procedure tot het opleggen van een administratieve geldboete door de handhavingsambtenaren is gedetailleerd opgenomen in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De verschillende stappen in de procedure tot het opleggen van een administratieve geldboete garanderen dat niet onbedoeld een sanctie opgelegd wordt.

Op 30 september 2021 verstrekke de **Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)** haar advies. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De Vlor stelde de vraag een vrijstelling van retributie te voorzien voor de herkansing op de test MO, als de inburgeraar niet meteen slaagt op de test maar wel regelmatig deelnam aan het vormingspakket.

Dit is niet de bedoeling. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024: *“Indien de inburgeraar niet slaagt, dient men opnieuw te betalen voor een nieuwe test.”* (p. 108).

- De Vlor vraagt wie het onderscheid zal maken tussen mensen die weigeren de retributie te betalen en zij die niet kunnen betalen omwille van betalingsmoeilijkheden. Volgens welke criteria en op welke manier zal dat worden opgevolgd?

Dit wordt opgenomen door de agentschappen integratie en inburgering. Zij zullen hier gezamenlijk afspraken over maken en die opnemen in een retributiereglement.

- De Vlor stelt vast dat de administratieve geldboetes die al eerder zijn vastgelegd in het BVR van 2016 (artikel 45) snel stijgen tot een erg hoog bedrag. We vragen om die stijging te herbekijken.

De boetebedragen in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 blijven ongewijzigd. Bij een eerste inbreuk kan maximaal een administratieve geldboete van 250 euro worden opgelegd. Dit kan gezien worden als een eerste waarschuwing bij het niet-nakomen van de inburgeringsplicht. Indien men daarna opnieuw een inbreuk begaat, is het gerechtvaardigd dat het boetebedrag stijgt.

- De centrumreglementen van de CVO en CBE bevatten afspraken omtrent gewettigde afwezigheden (ziekte, zorg voor kinderen, ploegenarbeid, staking van het openbaar vervoer, gerechtelijke verplichtingen,...). De Vlor vraagt die afspraken te beschouwen als gewettigde afwezigheid die tot de 80% aanwezigheid voor regelmatige deelname gerekend kan worden.

De agentschappen integratie en inburgering zijn bevoegd afspraken te maken over de wijze waarop regelmatige deelname beoordeeld wordt en die mee te delen aan de inburgeraar. In het kader van digitale cursussen zullen zowel vervangende taken als fysieke aanwezigheid kunnen aanzien worden als regelmatige deelname. Het is belangrijk dat voor regelmatige deelname objectieve criteria worden gehanteerd.

- De Vlor merkt op dat om stigmatisering door het label 'beperkte leercapaciteiten' te vermijden, zou moeten blijken dat die enkel vastgesteld werden voor de vereisten die samenhangen met het inburgeringstraject. Naar de cursist zelf kan bijvoorbeeld gecommuniceerd worden dat er op dat moment onvoldoende progressie mogelijk is binnen het traject om te slagen voor de test.

Het is niet de bedoeling dat de vaststelling van beperkte leercapaciteiten geldt voor elementen buiten het inburgeringstraject. De vaststelling van beperkte leercapaciteiten gebeurt enkel in het kader van de vormingspakketten maatschappelijke oriëntatie en Nederlands als tweede taal, dan wel in het kader van de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling.

- De Vlor merkt op dat de vaststelling van beperkte leercapaciteiten niet mag leiden tot uitsluiting. Het feit dat de inburgeraars geen verplichting meer hebben om te slagen voor de test betekent niet dat zij geen nood meer hebben aan een leertraject. Zij moeten hier net verder in ondersteund worden, onder meer door in aanbod te voorzien dat wél aansluit bij hun leercapaciteiten.

Via verschillende methodieken wordt ingezet op een versterking van het inburgeringstraject op maat van de inburgeraar: het evolueren naar een geïntegreerde intake, de opmaak van een persoonlijk inburgeringsplan, het differentiëren van de vorm en inhoud van de cursus maatschappelijke oriëntatie,... Dit zal ertoe bijdragen dat het inburgeringstraject optimaal afgestemd wordt op de individuele situatie van de inburgeraar, zijn competenties, leernoden en -vaardigheden. Met de agentschappen integratie en inburgering zal onderzocht worden op

welke manier een aanbod voorzien kan worden dat aansluit op de leernoden van personen met beperkte leercapaciteiten.

Binnen de cursusinhoud maatschappelijke oriëntatie bestaat de mogelijkheid te differentiëren naargelang het profiel van de inburgeraar(s). Zo kan op bepaalde thema's dieper ingegaan worden afhankelijk van hun ambities en persoonlijke leefsituatie. Er geldt echter steeds een minimumlat van einddoelen die door elke inburgeraar behaald moeten worden. De einddoelen zijn dan ook minimumdoelen die voor elke inburgeraar noodzakelijk en bereikbaar worden geacht.

- De Vlor vraagt inburgeraars met beperkte leercapaciteiten geen verklaring van geleverde inspanningen te geven, maar een volwaardig inburgeringsattest.

Om een inburgeringsattest te behalen is het noodzakelijk om voor elk onderdeel van het inburgeringstraject de doelstellingen te behalen. Om ook de inspanningen van inburgeraars die omwille van beperkte leercapaciteiten de doelstellingen van een vormingspakket niet kunnen behalen, maar wel de doelstellingen van de overige onderdelen van het inburgeringstraject behaalden, te honoreren werd ervoor gekozen hen een verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van een inburgeringsattest uit te reiken. Deze verklaring van geleverde inspanningen is, samen met het attest van inburgering, een bewijsstuk waarmee een persoon kan aantonen dat hij aan de inburgeringsplicht voldaan heeft.

- De Vlor pleit ervoor een addendum toe te voegen aan het inburgeringsattest voor inburgeraars met beperkte leercapaciteiten, dat recht geeft op bijkomende ondersteuning zoals blijvende gratis tolkendienstverlening.

Er werd enkel bepaald dat de dienstverlening sociaal tolken en vertalen niet doorgerekend mag worden aan inburgeraars, die zich op het moment van de aanvraag hebben aangemeld bij een agentschap integratie en inburgering tot aan het behalen van het inburgeringsattest. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024: *“Inburgeraars kunnen tijdens hun inburgeringstraject beroep doen op de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen. De gebruikersoverheden financieren deze dienstverlening. Na deze periode dient de anderstalige zelf te betalen voor deze dienstverlening.”*

- De Vlor merkt op dat de vaststelling van beperkte leercapaciteiten overdraagbaar moet zijn, zodat de inburgeraar niet telkens opnieuw een belastend proces met deliberatie door een commissie moet doorlopen. De vaststelling van beperkte leercapaciteiten voor A2 moet ook gelden voor niveau B1 mondeling na het inburgeringstraject en zelfs voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Omgekeerd moet er ook een signaal gegeven worden aan de NT2-aanbieder wanneer de problemen voor het vormingspakket MO bij een cursist worden vastgesteld.

De vaststelling van beperkte leercapaciteiten voor de taalvaardigheidsniveaus A2 en B1 mondeling gebeurt op dezelfde wijze en door dezelfde partners. Het is, indien mogelijk, niet de bedoeling de inburgeraar twee keer dezelfde procedure te laten doorlopen. Het zal echter steeds individueel afgewogen moeten worden of dit al dan niet noodzakelijk is. Voor het

vormingspakket maatschappelijke oriëntatie worden beperkte leercapaciteiten vastgesteld aan de hand van andere voorwaarden en door andere partners. Het is dus niet mogelijk de resultaten voor de taalniveaus over te dragen naar MO, of omgekeerd. Uiteraard is het wel de bedoeling dat de NT2-aanbieder optimaal samenwerkt met de agentschappen integratie en inburgering. Dat kan bijvoorbeeld tijdens geïntegreerde trajecten.

- De Vlor vraagt om de definitie van werken te verbreden door niet alleen te verwijzen naar een arbeidscontract van drie maanden, maar door ook een combinatie van interimwerk op te nemen.

Het is de bedoeling met de definitie van 'werken' personen te omschrijven die op een structurele manier tewerkgesteld zijn. Personen zonder arbeidscontract van minstens drie maanden hebben (nog) geen zicht op duurzaam werk en hebben baat bij begeleiding door VDAB/Actiris.

- Bij de definitie van studeren moeten enkele opleidingen toegevoegd worden:
  - o De cursussen basiseducatie van Ligo, Centra voor Basiseducatie;
  - o De algemene vorming in het secundair volwassenenonderwijs (studiegebieden algemene vorming en aanvullende algemene vorming);
  - o NT2-opleidingen (richtgraad 2-4).
- Voor het hoger onderwijs merken we op dat het realistischer is om een ondergrens van 27 studiepunten op te leggen in plaats van de voorziene 60 studiepunten (voltijds studietraject). Een voltijdse studiebelasting is niet meteen haalbaar voor iedereen. De ondergrens van 27 studiepunten wordt ook gehanteerd om het recht op Groeipakket (kinderbijslag) te behouden.
- Enkele verwijzingen in de definitie van studeren zijn onnauwkeurig:
  - o In plaats van 'een voltijds studietraject als vermeld in artikel 5, 42°, van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap' wordt beter verwezen naar een opleiding van het hoger onderwijs als vermeld in artikel II.58 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Zo komen ook banaba's, manama's en doctoraten in aanmerking.
  - o De omschrijving 'een diplomagerichte opleiding in het secundair volwassenenonderwijs als vermeld in bijlage IX van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende de studiebekrachtiging in het volwassenenonderwijs' moet worden aangevuld. Ook beroepsopleidingen afgeleid van een beroepskwalificatie niveau 5 aangeboden in het secundair volwassenenonderwijs zijn immers bij decreet erkend als zijnde diplomagericht. Zij worden bijgevolg niet vermeld in het BVR van 19 juli 2007 betreffende de studiebekrachtiging in het volwassenenonderwijs.
  - o In plaats van 'een hogere beroepsopleiding als vermeld in artikel I.3, 33/1°, en artikel II.58 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013' wordt beter verwezen naar 'een voltijdse inschrijving in de opleiding verpleegkunde van het hoger beroeps onderwijs als vermeld in artikel 3, 47° van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010'.

Bovenstaande opmerkingen van de Vlor over de definitie van studeren geven geen aanleiding tot wijzigingen in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De elementen opgenomen in de definitie van studeren bieden gronden voor verschillende vrijstellingen of

uitstellen. Net als met de definitie van werken is het daarom de bedoeling intensieve, voltijdse en structurele trajecten te vatten.

- De Vlor vraagt om ook acties in het kader van begeleiding en bemiddeling naar werk toe te voegen aan één van beide definities. VDAB biedt verschillende vormen van begeleiding en bemiddeling naar werk aan die een even grote inspanning en tijdsinvestering vragen van de werkzoekende en een even zinvolle stap in hun traject kunnen zijn als (beroeps)opleiding en werkplekleren. Het gaat dan bijvoorbeeld om loopbaanoriëntatie, trajecten intensieve begeleiding en bemiddeling specifiek voor anderstaligen en jobhunting voor hoogopgeleide anderstaligen. Zo vermijdt men ook het risico dat werkzoekenden een bemiddelingsactie op maat (een concrete inspanning richting tewerkstelling) zouden stopzetten om lessen Nederlands te volgen en/of aan de verplichtingen van de vierde pijler te voldoen.

Er werd aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een definitie van intensieve begeleiding toegevoegd aan de definitie van studeren. Ook voltijdse beroepsopleidingen erkend door Actiris, zoals opleidingen in het kader van een traject naar werk, werden aan de definitie van studeren toegevoegd.

- De Vlor geeft aan dat beter zou zijn dat ook een combinatie van zes maanden studeren en werken binnen de referentieperiode tot de vrijstelling zou leiden. Een opleiding die tot tewerkstelling leidt, wordt zo gestimuleerd en gevaloriseerd.

De vrijstelling tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling zal verleend kunnen worden bij een combinatie van werken en/of studeren.

- De Vlor merkt op dat de termijn van zes maanden voor uitstel in het kader van B1 mondeling voor medische en persoonlijke redenen, niet coherent is met de referentieperiode van negen maanden die wordt gehanteerd om aan te tonen dat een inburgeraar zes maanden onafgebroken gewerkt of gestudeerd heeft (en dus geen taalniveau B1 mondeling meer hoeft te halen).

De referentieperiode van negen maanden waarvan sprake geldt enkel tijdens de 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest, waarbinnen retroactief beoordeeld wordt of de inburgeraar aan zijn verplichting heeft voldaan, recht heeft op uitstel of een vrijstelling. Indien dat niet het geval is, kan vanaf 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest uitstel toegekend worden om medische of persoonlijke redenen. Dit uitstel geldt voor zes maanden.

- De Vlor benadrukt dat de CVO en CBE moeten kunnen bepalen of het taalniveau B1 mondeling is behaald.

De agentschappen integratie en inburgering zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van het taalniveau. Ze hanteren hiervoor een gemeenschappelijk evaluatiereglement, waarin onder meer de bewijzen die in aanmerking komen om het taalvaardigheidsniveau aan te tonen opgenomen worden. Deze bewijzen zullen ook certificaten vanuit de CVO's en CBE's omvatten.

- De Vlor vraagt om, naar analogie met de jeugdgarantie van Actiris (die werd uitgebreid naar een jobgarantie voor alle werkzoekenden die zich inschrijven), een nieuwkomersgarantie uit

te werken. De overheid garandeert zo een gepast aanbod van opleiding, werkplekleren, sociale participatie ...

Een gepast aanbod aan opleiding, sociale participatie,... wordt gegarandeerd. Zo blijven de agentschappen integratie en inburgering bevoegd voor een behoeftedekkend en -gericht aanbod NT2, wordt inschakeling op de arbeidsmarkt door VDAB één van de pijlers van het inburgeringsdecreet en wordt een participatie- en netwerktraject uitgebouwd met betrokkenheid van heel wat verschillende partners,...

- De formulering over de waarde van de procesevaluatie is dubbelzinnig: we leiden eruit af dat een inburgeraar sowieso moet slagen voor de gestandaardiseerde test. Dat ondermijnt de waarde van de procesevaluatie en zorgt ervoor dat een (zeer) gunstige procesevaluatie een eenmalige slechte prestatie op een test niet kan compenseren. We vragen dan ook dat het resultaat van de standaardtest en de procesevaluatie worden opgeteld voor de eindbeoordeling.

De test maatschappelijke oriëntatie bestaat uit twee onderdelen: een gestandaardiseerde test en een procesevaluatie. Het is in eerste instantie de bedoeling de evaluatie van MO op een meer uniforme, objectieve en gestandaardiseerde manier te laten verlopen. Het zwaarste gewicht wordt daarom toegekend aan de gestandaardiseerde test. Om te slagen voor de test MO moet de inburgeraar minstens slagen op de gestandaardiseerde test, waarbij het resultaat op die gestandaardiseerde test telt voor ten minste 60% van het totaalresultaat. Daarnaast wordt een procesevaluatie uitgevoerd, die meetelt voor het resterende percentage van het totaalresultaat.

- De Vlor merkt op dat in een geïntegreerd traject gevrijwaard moet worden dat de MO-test ook mondeling en in de taal waarin de inburgeraar zijn traject doorliep, kan worden afgenomen.

De MO-test zal, cf. de cursus MO, in de moedertaal of een contacttaal van de inburgeraar afgelegd kunnen worden. Dit werd toegevoegd aan voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De gestandaardiseerde test wordt digitaal opgesteld. Indien nodig, op basis van het profiel van de inburgeraar, zal hiervan afgeweken kunnen worden.

- De Vlor merkt ook op dat het volwassenenonderwijs vragende partij is om NT2-opleidingen verder te integreren met MO, maar ook met beroepsopleiding en meer algemene competentieversterking (bv. digitale vaardigheden). Het vereiste (start)niveau NT2 voor de instroom in die aanvullende opleidingen moet hier dan op worden afgestemd. Ook moet er aandacht zijn voor de kost van de geïntegreerde opleiding: er mag eigenlijk geen financiële drempel zijn om andere competentieversterking aan NT2 te koppelen.

Bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering voorziet de mogelijkheid tot de organisatie van geïntegreerde trajecten. De verschillende pijlers van het inburgeringstraject zullen zowel op elkaar afgestemd kunnen worden, als op trajecten en initiatieven van externe partners. De concrete manier waarop deze trajecten vormgegeven worden moet opgenomen worden bij de operationalisering van de gewijzigde regelgeving.

- De Vlor heeft als opmerking dat er tijd en ruimte moet vrijgemaakt worden om geïntegreerde trajecten te faciliteren: er is zowel voor als tijdens het traject veel afstemming nodig. Er moet voldoende infrastructurele capaciteit zijn voor geïntegreerde trajecten.

Zoals vermeld zullen geïntegreerde trajecten mogelijk gemaakt worden. Hiervoor zal voorzien worden in voldoende tijd, ruimte en infrastructurele capaciteit.

- De Vlor merkt op dat niet alle inburgeraars de specifieke vaardigheden hebben om met digitale tools te werken. Een volledig MO-traject via contactonderwijs moet een mogelijkheid blijven.

De cursus maatschappelijke oriëntatie zal zowel naar vorm als inhoud gedifferentieerd kunnen worden. Verschillende lesvormen worden dus mogelijk. Een volledig klassikale cursus via contactonderwijs blijft één van de mogelijkheden.

- De Vlor benadrukt dat het belangrijk is om digitalisering niet als zaligmakende oplossing te beschouwen, zeker niet voor dit doelpubliek. Ook een digitaal aanbod vraagt veel opvolging en begeleiding.

De bedoeling is het inburgeringstraject op maat van de inburgeraar vorm te geven, waarbij rekening gehouden wordt met zijn ambities, competenties, leer- en digitale vaardigheden,... Op basis hiervan en in samenspraak met de inburgeraar zullen de meest gepaste methodes geselecteerd worden. Waar wenselijk en mogelijk zal een (volledig of gedeeltelijk) digitaal traject georganiseerd worden. In andere gevallen zal dat een klassikaal traject zijn.

- De Vlor vraagt dat de NT2-aanbieders zelf de verantwoordelijkheid krijgen om aan te duiden welke activiteiten binnen het volwassenenonderwijs in het kader van de vierde pijler gevaloriseerd kunnen worden (vb. taalstages, oefenkansen, open module Nederlands in de maatschappij, vrijwilligerswerk,...).

Er werd gekozen om de agentschappen integratie en inburgering te laten oordelen over welk initiatief al dan niet geschikt geacht wordt in het participatie- en netwerktraject. Dit gebeurt op basis van twee criteria, beschreven in voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De inburgeraar zal steeds zelf voorstellen kunnen aanleveren. Zoals gekend lopen momenteel ook proeftuinen rond het participatie- en netwerktraject, waarin de meerwaarde van diverse initiatieven als mogelijkheden voor dit traject, onderzocht wordt. Taalstages, oefenkansen Nederlands,... worden hierin meegenomen.

- De Vlor merkt op dat er nood is aan een duidelijk kader met voorwaarden waaraan een traject moet voldoen om effectief een hefboom tot participatie te kunnen zijn, alsook aan voldoende ondersteuning voor cursisten en organiserende partners.

De initiatieven in het kader van het participatie- en netwerktraject zullen aan twee voorwaarden moeten voldoen: (1) plaatsvinden in een Nederlandstalige context en (2) leiden tot participatie en sociaal vlak. De inburgeraar is verantwoordelijk voor het zoeken van één of meer geschikte initiatieven en kan hierin ondersteund worden door zijn trajectbegeleider bij een agentschap integratie en inburgering. Verder is het niet de bedoeling dit onderdeel

van het inburgeringstraject te institutionaliseren. Er zal bij de verdere uitwerking ervan wel rekening gehouden worden met de resultaten van de proeftuinen.

- De Vlor merkt op dat de regierol voor deze trajecten bij de lokale besturen wordt gelegd. Een knelpunt hierbij is de financiering van deze opdracht: zeker buiten de grote steden heeft men nog heel wat werk voor de boeg met de opbouw van expertise en netwerken.

Van de lokale besturen wordt in het kader van het participatie- en netwerktraject verwacht dat ze het aanbod in hun stad/gemeente ontsluiten. Lokale besturen hebben immers zicht op het relevante aanbod van lokale en bovenlokale actoren in hun gemeente. Het kan gaan om reguliere initiatieven van vrijwilligerswerk, buddy-trajecten,... die reeds bestaan, dan wel ontwikkeld worden vanuit verschillende mogelijke partners van de lokale besturen. Hiermee wordt hen geen bijkomende taak opgelegd. Deze rol sluit aan bij de decretale regierol van steden en gemeenten over het integratiebeleid.

- De Vlor vraagt om het aanbod te ontsluiten over de gemeenten heen, zodat inburgeraars toegang krijgen tot een traject dat zo goed mogelijk bij hem past.

Lokale besturen zullen bij de afstemming van het aanbod intergemeentelijk kunnen samenwerken. Zoals vermeld is de inburgeraar verantwoordelijk om geschikte participatie- en netwerkinitiatieven te vinden. Daarbij kan gekeken worden naar het aanbod van lokale besturen, aanbod dat mee door de agentschappen integratie en inburgering ontsloten en kenbaar gemaakt wordt of de inburgeraar kan een eigen gevonden aanbod aanbrenge bij de trajectbegeleider. Er zal steeds maximaal rekening gehouden worden met zijn behoeften en mogelijkheden.

Op 9 december 2021 verstrekte de **Raad van State** haar advies. Hierbij worden de elementen van het advies toegelicht met een bijhorende repliek.

- De Raad van State formuleert ten eerste een aantal opmerkingen over een aantal rechtsgronden.

Naar aanleiding van deze opmerkingen werden de volgende aanpassingen doorgevoerd in de aanhef onder de rubriek 'Rechtsgronden':

1° de verwijzing naar het tweede, derde en vierde lid van artikel 2 van het decreet van 22 februari 1995 'tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren' werd geschrapt. De Raad van State oordeelde dat voldoende rechtsgrond wordt geboden door artikel 2, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995;

2° de verwijzing naar het vierde lid van artikel 27, §2, van het decreet van 7 juni 2013 werd geschrapt. De Raad van State oordeelde dat artikel 27, §2, vijfde lid, van het voormelde decreet voldoende rechtsgrond biedt;

3° de verwijzing naar artikel 34/1, §3, vierde lid, van het decreet van 7 juni 2013 werd geschrapt. De Raad van State oordeelde dat dit artikel geen rechtsgrond biedt voor artikel 17, 2°, van het ontwerp;

4° de verwijzing naar de artikelen 27, § 3, vierde tot en met zesde lid, 39, § 5, tweede lid, en 40, § 2, tweede, derde en zesde lid, van het decreet van 7 juni 2013, werden weggelaten. Er

werd een verwijzing naar artikel 48 van het decreet van 7 juni 2013 toegevoegd aan de rubriek 'rechtsgronden'. De Raad van State oordeelde dat artikel 53 van het ontwerp namelijk rechtsgrond vindt in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gelezen in samenhang met artikel 48 van het decreet van 7 juni 2013.

5° er werd een verwijzing toegevoegd naar artikel 46/2, derde lid, van het decreet van 7 juni 2013. De Raad van State oordeelde dat de artikelen 58 tot 60 van het ontwerp mede rechtsgrond vinden in artikel 46/2, derde lid, van het decreet van 7 juni 2013.

- Bij de dienstverlening sociaal tolken en vertalen maakt de Raad van State een voorbehoud bij het invoeren van artikel 43/2, §3, vijfde lid, van het decreet van 7 juni 2013 als rechtsgrond voor artikel 49 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. De vraag wordt gesteld of de regeling inzake het niet doorrekenen van de betaling van de tolk- en vertaalprestaties aan inburgeraars als een nadere modaliteit van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen beschouwd kan worden. Artikel 43/2, §3, tweede lid van het decreet van 7 juni 2013 bepaalt ook dat "de modaliteiten en de tarifiering van de tolk- en vertaalprestaties" worden bepaald in de samenwerkingsovereenkomst die wordt gesloten tussen het EVA en de gebruikers.

Deze regeling valt onder de nadere modaliteiten van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen. Hiervoor kan verwezen worden naar de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021. Daarin wordt gesteld: "*...I in paragraaf 3 wordt een delegatie toegevoegd waardoor de Vlaamse Regering de nadere modaliteiten kan bepalen van de dienstverlening sociaal tolken en de dienstverlening sociaal vertalen. In lijn met het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 zal de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen kosteloos zijn voor inburgeraars*". De bedoeling van de decreetgever was aan de hand van deze delegatie een regeling uit te werken om de dienstverlening sociaal tolken en vertalen kosteloos te maken voor inburgeraars. De precieze manier van tarifiering wordt overeenkomstig artikel 43/2, §3, tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 bepaald in de samenwerkingsovereenkomsten tussen de agentschappen integratie en inburgering en de gebruikers.

- Over de bepalingen over de juridische dienstverlening stelt de Raad van State dat een herformulering moet plaatsvinden in de omschrijving van openbare besturen die actief zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Over de omschrijving van de privaatrechtelijke voorzieningen en organisaties op basis van hun statuten wordt een voorbehoud gemaakt.

De bepaling betreft een bepaling die gericht is aan de agentschappen integratie en inburgering die de juridische dienstverlening aanbieden. Het maakt duidelijk aan wie de juridische dienstverlening kan aangeboden worden. De bepaling houdt geen verplichting in voor de openbare besturen die behoren tot het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De bepaling werd gedeeltelijk aangepast zodat duidelijk is dat het gaat om openbare besturen die gevestigd zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Wat betreft de privaatrechtelijke organisaties en voorzieningen werd de formulering aangepast zodat wordt bepaald dat het gaat om privaatrechtelijke organisaties en voorzieningen die wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd tot de Vlaamse

Gemeenschap te behoren. Een element die daarbij in overweging kan worden genomen is de taal waarin de statuten zijn neergelegd.

- De Raad van State haalt aan dat voor de bepalingen over de verwerking van persoonsgegevens niet enkel advies ingewonnen moet worden van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Volgens de Raad van State is die autoriteit belast met het toezicht op de naleving van de algemene regels over de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.

Bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer werd de Vlaamse toezichtcommissie (VTC) voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De VTC is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties.

Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten. Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

- Over de verplichting van de verplichte inburgeraar om binnen de 24 maanden na de uitreiking van het inburgeringsattest het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling te behalen, herhaalt de Raad van State een eerder geformuleerd voorbehoud in zijn advies nr. 68.957/1 bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021. De Raad van State haalde toen aan dat in beginsel een dergelijke taalkennisvereiste kan worden opgelegd in het kader van de bevoegdheid inzake het inburgeringsbeleid, “voor zover ze ten nauwste verbonden is met een materiële bevoegdheid van (...) de gemeenschap”. In het voornoemde advies nr. 68.957/1 kwam de Raad van State evenwel tot de volgende vaststelling: *“Het vereiste niveau van de taalvaardigheid, alsook de afstand en het tijdsverloop tussen het eigenlijke inburgeringstraject en de verplichte taalvaardigheid maken dat het redelijk verband tussen de taalkennisvereiste en de doelstellingen van de inburgeringsplicht, betwijfeld kan worden.”*

Hiervoor kan verwezen worden naar de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021. Daarin werd de volgende repliek geformuleerd op bovenvermeld voorbehoud: *“Tot slot dient vermeld te worden dat de verplichting tot het behalen van het niveau B1 mondeling gezien wordt als vervolgtraject na het behalen van het inburgeringsattest. Cf. artikel 29, §3 van het voorontwerp van decreet duurt het inburgeringstraject immers tot op het ogenblik dat de doelstellingen van de onderdelen van het traject behaald zijn én de*

inburgeraar toegeleid is naar de reguliere voorzieningen. Zoals vermeld wordt met de verplichting ook verder ingezet op het versterken van de economische zelfredzaamheid, cf. de doelstelling van de inschrijving bij VDAB/Actiris als onderdeel van het inburgeringstraject. Daarnaast is het de bedoeling dat de ex-inburgeraar geïnformeerd en opgevolgd wordt vanuit het EVA of het stedelijk EVA. Aldus kan niet gesteld worden dat de verplichting tot het behalen van het niveau B1 mondeling volledig losstaat van het inburgeringstraject.”

- In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onder de definities een definitie van ‘werken’ opgenomen, die voor de inburgeraar een bewijsverplichting inhoudt. De Raad van State merkt ten eerste op dat het niet past een dergelijke verplichting op te nemen in een definitiebepaling, maar dat hier een afzonderlijke normatieve bepaling voor noodzakelijk is. Ten tweede wordt enkel geregeld hoe een tewerkstelling als werknemer of zelfstandige bewezen moet worden, maar niet voor ambtenaren. Dit moet toegevoegd worden.

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd overeenkomstig deze opmerkingen aangepast. Er werd een aparte normatieve bepaling opgenomen waarin de definitie van werken en de bewijsverplichting werden opgenomen. Er werd eveneens toegevoegd dat een ambtenaar bewijst dat hij als ambtenaar werkt aan de hand van zijn benoemingsbesluit.

- Met betrekking tot het horizontale integratiebeleid stelt de Raad van State dat het ontworpen artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 een aantal beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid opsomt die “minstens” relevant zijn voor het Vlaamse integratiebeleid. Dit wekt de indruk dat er nog andere instanties relevant kunnen zijn. Aangezien artikel 6, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat “[d]e Vlaamse Regering (...) de beleidsdomeinen en de betrokken departementen en intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid [bepaalt] die relevant zijn voor het integratiebeleid”, merkt de Raad van State op dat een exhaustieve lijst vastgesteld moet worden. Het woord “minstens” in de ontworpen bepaling moet worden geschrapt.

Het ontworpen artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering werd overeenkomstig deze opmerkingen aangepast. Het woord “minstens” werd geschrapt. Er werd een exhaustieve lijst van relevante beleidsdomeinen en departementen en intern en extern verzelfstandigde agentschappen opgenomen. Ten opzichte van de versie van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vanuit de tweede principiële goedkeuring werden een aantal relevante beleidsdomeinen en agentschappen toegevoegd, met name het Agentschap Ondernemen en Innoveren, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken.

- Bij het lokaal integratiebeleid werden in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepalingen opgenomen over de middelen die jaarlijks toegekend worden aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Daarbij werd opgenomen dat de doelstellingen in het meerjarenplan over de regie van het integratiebeleid beantwoorden aan het Vlaams Regeerakkoord en aan de doelstellingen die opgenomen zijn in de beleidsnota van de bevoegde minister. De Raad van State stelt hierover dat het verlenen van de subsidie afhankelijk gemaakt wordt van de inhoud van teksten die geen directe werking in de rechtsorde hebben en die geen wetskrachtige akte uitmaken. Bovendien kan een dergelijke verwijzing in rechtsregels naar

beleidsdocumenten die nog niet bestaan neerkomen op een delegatie van regelgevende bevoegdheid aan een minister waarbij, gelet op de onbepaaldheid van de teksten waarnaar wordt verwezen, onmogelijk kan worden nagegaan of zij geen ongeoorloofde delegatie inhouden van regelgevende bevoegdheid aan de minister. De Raad van State adviseert om af te zien van deze werkwijze.

De bepalingen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd overeenkomstig deze opmerkingen aangepast. De verwijzing naar het Vlaams Regeerakkoord en de beleidsnota werd weggelaten.

- Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bevat bepalingen over een aantal samenwerkingsovereenkomsten die afgesloten worden tussen de agentschappen integratie en inburgering en externe partners. Hierin werd onder meer bepaald dat het agentschap integratie en inburgering een samenwerkingsovereenkomst zou afsluiten met Actiris, de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling. Gelet op de wederzijdse autonomie van de gemeenschappen en de gewesten kan de Vlaamse Regering aan Actiris niet de verplichting opleggen om een samenwerkingsakkoord te sluiten. Meer in het algemeen kan de Vlaamse Regering Actiris niet verplichten tot medewerking aan de uitvoering van het decreet en het ontworpen besluit, dan nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Er werd verduidelijkt in deze nota Vlaamse Regering dat deze bepaling niet inhoudt dat er een verplichting wordt opgelegd aan Actiris om een samenwerkingsovereenkomst te sluiten.

- In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd voor een aantal categorieën van rechthebbende inburgeraars een vrijstelling opgenomen van de retributies voor maatschappelijke oriëntatie. De Raad van State stelt hierover dat het desbetreffende ontworpen artikel 27/3, §4, vijfde lid, in strijd is met artikel 30, §3, laatste lid, van het decreet van 7 juni 2013, zoals dat moet worden begrepen in het licht van artikel 173 van de Grondwet. Het bij artikel 28 van het ontwerp ingevoegde artikel 27/3, §4, vijfde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 bevat namelijk 10 categorieën van inburgeraars die vrijgesteld zijn van de retributie, waarbij enkel de eerste categorie beantwoordt aan de categorie van inburgeraars die wordt omschreven in artikel 30, §3, laatste lid, van het decreet van 7 juni 2013.

In het decreet van 7 juni 2013 zal een rechtsgrond opgenomen worden om tegemoet te komen aan deze opmerking van de Raad van State.

- Bij artikel 46, 1°, van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dienen de woorden “inburgeraar of” te worden opgeheven (niet: “inburgeraar”).

Het ontwerp van besluit werd overeenkomstig deze opmerking van de Raad van State aangepast.

- De Raad van State stelt dat artikel 64 van het ontwerp bepaalt dat het te nemen besluit in werking treedt op 1 januari 2022, met uitzondering van de artikelen 28 en 35 ervan die in werking treden op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Overeenkomstig artikel

63 van het ontwerp treedt het wijzigend decreet van 9 juli 2021 eveneens in werking op 1 januari 2022. Gelet hierop, en ermee rekening houdend dat de aldus met ingang van die datum gewijzigde artikelen 30, §3, en 29, §1, van het decreet van 7 juni 2013, waaraan respectievelijk door artikel 28 en artikel 35 van het ontwerp uitvoering wordt gegeven, met ingang van dezelfde datum daadwerkelijk van toepassing zijn, dienen de artikelen 28 en 35 van het ontwerp eveneens vanaf die datum van toepassing te zijn en dus eveneens met ingang van die datum in werking te worden gesteld. De uitzondering waarin thans is voorzien voor de artikelen 28 en 35 van het ontwerp dient bijgevolg te worden weggelaten.

De datum van inwerkingtreding, die oorspronkelijk was vastgelegd op 1 januari 2022, werd omwille van operationele redenen gewijzigd naar 1 maart 2022. Dat geeft de agentschappen integratie en inburgering meer tijd zich op het hertekende inburgeringstraject voor te bereiden. Hierop blijven twee uitzonderingen gelden, met name de inwerkingtreding van de retributies voor maatschappelijke oriëntatie en het participatie- en netwerktraject als verplicht onderdeel van het inburgeringstraject. Met betrekking tot de retributie voor de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie dient erop gewezen te worden dat het, cf. het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, de bedoeling is ook voor NT2 vanuit Onderwijs een retributie in te voeren. Om een uniform beleid te voeren wordt ervoor gekozen beide retributies gelijktijdig, en dus op een latere datum, in te voeren. Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet, met betrokkenheid van 54 lokale besturen. Deze proeftuinen lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022. Het is de bedoeling de resultaten hiervan te integreren in het uiteindelijke participatie- en netwerktraject. Daarom wordt ook hier gekozen voor een latere inwerkingtredingsdatum, opdat hier nog optimaal afstemming mee gezocht kan worden. Met een latere inwerkingtredingsdatum voor zowel de retributies binnen MO, als het participatie- en netwerktraject wordt een zo hoog mogelijke uniformiteit en kwaliteit in het inburgeringstraject beoogd. Het behouden van deze twee uitzonderingen is dus in het belang van de inburgeraar.

- Over de bepaling essentiële rechten en plichten merkt de Raad van State op dat de ontworpen Verklaring meer in overeenstemming gebracht moet worden met de rechtsgrond ervoor in artikel 34/2, §1, 1°, en §2, van het decreet van 7 juni 2013. Die bepalingen impliceren dat het ontworpen document niet de vorm mag aannemen van een formele Verklaring maar wel van een loutere bepaling in het inburgeringscontract, en dat de inhoud ervan uitdrukkelijk beperkt moet blijven tot de “essentiële *rechten* en *plichten* die in onze samenleving moeten worden gerespecteerd” en dus geen betrekking kan hebben op (algemeen geformuleerde) “waarden” en “vrijheden” die niet als “essentiële rechten en plichten” kunnen worden beschouwd. Wat dit laatste betreft, moet het ontworpen document aan een bijkomend onderzoek onderworpen worden. Daarnaast wordt in de ontworpen bepaling gesteld dat de inburgeraar de mensenrechten “zoals die beschreven staan in de Universele verklaring voor de Rechten van de Mens” moet respecteren en wordt bovendien gesteld dat deze Universele Verklaring “afdwingbaar [is] in België en Vlaanderen”. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, op 10 december 1948 aangenomen door de Verenigde Naties, is uit zichzelf niet juridisch bindend. Op dat punt dient de tekst van de Verklaring te worden aangepast.

Met betrekking tot deze opmerking dient vooreerst verwezen te worden naar de Memorie van Toelichting bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021. Daarin werd opgenomen: “*Door de*

opname van een bepaling in het inburgeringscontract met betrekking tot de essentiële rechten en plichten – d.m.v. een verklaring die als bijlage bij het contract wordt gevoegd – die in onze samenleving moeten worden gerespecteerd weten inburgeraars van bij de start welke rechten en plichten cruciaal zijn in onze samenleving en als leidraad gelden in ons inburgerings- en samenlevingsmodel.

Het doel van deze verklaring is meerledig:

- 1. Verwelkomen van nieuwkomers in de samenleving*
- 2. Duiden van de gedeelde sokkel van waarden en die voor elke burger in Vlaanderen gelden*
- 3. Vragen dat men de waarden en normen van de ontvangende samenleving respecteert*
- 4. Binding tot stand brengen tussen nieuwkomers en ontvangende samenleving*
- 5. Een instrument zijn voor de volgende stappen in het proces van inburgeren en samenleven*

De concrete uitwerking van de verklaring zelf zal middels besluit van de Vlaamse Regering gebeuren.”

Hieruit blijkt dat de decreetgever tot doel had een bepaling essentiële rechten en plichten tot stand te brengen, niet louter als bepaling in het inburgeringscontract, maar als instrument om inburgeraars van bij de start een leidraad te bieden in ons inburgerings- en samenlevingsmodel. Hierbij zouden een aantal essentiële rechten en plichten geduid worden, maar ook een gedeelde sokkel van waarden en normen die in de Vlaamse samenleving geldt. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024: *“Onze aandacht gaat daarbij uit naar zowel de doelgroep als de inhoud van het inburgeringstraject, met een sterke focus op onze pluralistische rechtstaat, basisinzicht in onze samenleving, haar werking en haar geschiedenis (Vlaamse canon), met aandacht voor de waarden van de Verlichting, zoals vervat in de Grondwet en internationale mensenrechtenverdragen, bv. gelijkheid man-vrouw, scheiding van kerk en staat, respect voor seksuele diversiteit, het non-discriminatiebeginsel,...”*.

Daarnaast wees de Raad van State er in zijn advies nr. 68.957/1 van 30 april 2021 bij het wijzigingsdecreet van 9 juli 2021 op dat de Vlaamse Gemeenschap erover moest waken voldoende overeenstemming te bewaren tussen de invulling van de federale ‘nieuwkomersverklaring’ en de Vlaamse bepaling essentiële rechten en plichten. Met deze opmerking werd rekening gehouden bij de opmaak van het ontwerp van bepaling essentiële rechten en plichten. De federale nieuwkomersverklaring vertrekt van een kader van geldende rechten, plichten, vrijheden en waarden. Dezelfde vertrekbasis werd overgenomen in de Vlaamse bepaling essentiële rechten en plichten.

De bepaling essentiële rechten en plichten werd wel aangepast, rekening houdende met de opmerkingen van de Raad van State over de afdwingbaarheid van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. De zin waarbij gesteld werd dat de mensenrechten zoals beschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens afdwingbaar zijn in België en Vlaanderen werd geschrapt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Beleidskader

Het Vlaams Regeerakkoord 2019 – 2024 bevat duidelijke ambities omtrent het hertekenen van het inburgerings- en integratiebeleid. Vanaf 1 maart 2022 wil de Vlaamse Regering een nieuwe fase ingaan waarbij het beleid inspeelt op de noden en uitdagingen van de 21^e eeuw.

Het nieuwe inburgeringsbeleid legt de nadruk op verhoogde economische en maatschappelijke zelfredzaamheid, doorgedreven verwerving van de Nederlandse taal en kennis van de Vlaamse waarden, normen en samenleving. Nieuwkomers worden uitgenodigd een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Tegelijk worden ze beter voorbereid op onze maatschappij en hefboomen aangereikt om als volwaardige burger in Vlaanderen te kunnen functioneren.

Daarnaast wordt een breder integratiebeleid ontwikkeld dat segregatie tegengaat. Woonwagengebouwen, de rondtrekkende beroepsbevolking en vreemdelingen zonder wettig verblijf zullen niet langer doelgroep uitmaken van het integratiebeleid. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de basisrechten van mensen zonder wettig verblijf.

In de nota aan de Vlaamse regering van 17 juli 2020 (VR 2020 1707 DOC.0868/1) inzake de hertekening van het inburgeringstraject gaf de Vlaamse Regering aan hoe deze ambities gerealiseerd zullen worden.

2. Decretaal kader

Op 18 december 2020 werd het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid een eerste keer principieel goedgekeurd. Op 26 februari 2021 volgde de tweede principiële goedkeuring van voormeld voorontwerp van decreet. Op 7 mei 2021 volgde de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet. Op 7 juli 2021 heeft het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aangenomen. Het ontwerp van decreet werd op 9 juli 2021 bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

Het voormelde ontwerp van decreet omvat de volgende krachtlijnen:

- het optimaliseren van het horizontaal integratiebeleid;
- het benadrukken van het belang van gedeelde waarden en normen;
- een striktere afbakening van de doelgroep van inburgering;
- het inhoudelijk uitbreiden en versterken van het inburgeringstraject;
- het flexibiliseren van het inburgeringstraject en het versterken van een aanbod op maat;
- het invoeren van een aantal retributies binnen inburgering;
- het aanscherpen van de resultaatsverbintenis van inburgering;
- een verdieping van het inburgeringscontract;
- het delen van de inburgeringsresultaten met de Dienst Vreemdelingenzaken;
- het versterken van het taalniveau na het inburgeringstraject;

- het inbedden van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen in een breder taalbeleid;
- het verfijnen van de juridische dienstverlening m.b.t. vreemdelingenrecht en internationaal privaatrecht.

Voor een uitgebreide toelichting over deze krachtlijnen verwijzen we naar de nota aan de Vlaamse regering¹ betreffende het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en de desbetreffende memorie van toelichting².

3. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering

Parallel aan het legistiek proces betreffende de wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (hierna, het decreet van 7 juni 2013), wordt een traject doorlopen tot wijziging van de volgende besluiten van de Vlaamse Regering:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wat betreft de participatieorganisatie en de oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, en tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 tot vaststelling van de modaliteiten voor het testen en het uitreiken van de bewijzen van het taalniveau Nederlands, vermeld in artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en houdende wijziging van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2013 houdende uitvoering van het decreet van 18 november 2011 tot regeling van het bewijs van taalkennis, vereist door de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren.

Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het gewijzigde decreet van 7 juni 2013. Hierna volgt een overzicht van de wijzigingen van de voormelde besluiten van de Vlaamse Regering.

3.1 Aanpassing van de organisatie van het inclusieve horizontale Vlaamse integratiebeleid

In functie van de organisatie van het inclusieve horizontale Vlaamse integratiebeleid worden de relevante beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen benoemd. Hiermee wordt benadrukt welke beleidsdomeinen, departementen en intern en extern verzelfstandige agentschappen een cruciale rol hebben in het vormgeven van een slagkrachtig integratiebeleid.

¹ VR 2021 0705 DOC.0520-1.

² VR 2021 0705 DOC.0520-2 en VR 2021 0705 DOC.0520-3.

In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt de wijze bepaald waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid het integratiebeleid vorm geven. In functie van een inclusief beleid waarin elk domein verantwoordelijkheid neemt is het belangrijk om de focus te leggen op “mandaathouders”. Het is relevanter om hun rol te omschrijven dan de installatie van een commissie. Vanuit de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen worden door de leidend ambtenaren aanspreekpunten voor het integratiebeleid aangeduid. De leidend ambtenaren kunnen deze rol ook zelf vervullen. De aanspreekpunten voor het integratiebeleid leveren onder meer een bijdrage aan het geïntegreerde actieplan. Zij adviseren hierbij de bevoegde ministers die de acties binnen hun beleidsdomeinen oplijsten en uitwerken. In welke vorm kennis gedeeld wordt en het horizontaal beleid wordt opgevolgd, maakt deel uit van de operationalisering.

De opvolging van het horizontale Vlaamse integratiebeleid via een permanente commissie werd opgeheven in hogervermeld voorontwerp van decreet. Alle bepalingen betreffende de organisatie van een dergelijke commissie zijn dus niet langer van toepassing.

3.2 Het lokale integratiebeleid in Brussel

De Vlaamse Gemeenschapscommissie fungeert als regisseur van het Vlaamse integratiebeleid in Brussel.

De huidige regelgeving wat betreft het verlenen van een subsidie is minimaal. Er is een decretale grond voor de subsidie, maar er zijn geen reglementaire toekenningsvoorwaarden bepaald. Voorliggend ontwerp van besluit wil die voorwaarden regelen.

De bepaling betreffende de subsidie wordt ook verplaatst van hoofdstuk 6 Aanvullende bepalingen naar het nieuwe hoofdstuk 2/1 Het lokale integratiebeleid.

De toekenning van middelen zal door de minister gebeuren op basis van het meerjarenplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie dat voor goedkeuring moet worden bezorgd aan de Vlaamse Regering. In functie van artikel 71, §3, BVCO wordt voorzien dat de toekenning van de subsidie gebeurt na advies van de Inspectie van Financiën.

De aanvraag en de jaarlijkse verantwoording van de subsidie zal verlopen volgens de nieuwe BBC-regels voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie (het besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2020 over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie), waarbij een externe rapporteringscode voor de verslaggeving wordt toegekend. Er zal dus geen aparte verslaggeving met betrekking tot de subsidie moeten gebeuren.

3.3 Controle op de kerntaken van het EVA

In het huidige decreet van 7 juni 2013 is opgenomen dat het EVA voor de inspectie op haar kerntaken beroep kan doen op de onderwijsinspectie³. Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) heeft als toezichthoudende overheid de opdracht mee de correcte uitvoering van de decretale opdrachten van het EVA te bewaken. Het is aangewezen dat ABB daartoe een externe onafhankelijke partner, zoals

---

³ Artikel 22 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

de onderwijsinspectie, kan inschakelen. In het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 werd daarom opgenomen dat ABB voor de inspectie op de kerntaken beroep kan doen op de onderwijsinspectie.

In uitvoering hiervan wordt met het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de wijziging doorgevoerd dat niet langer het EVA, maar ABB een samenwerkingsovereenkomst afsluit met de onderwijsinspectie. In deze samenwerkingsovereenkomst wordt de inspectie op de kerntaken van het EVA, het stedelijk EVA en het Huis van het Nederlands Brussel geregeld.

3.4 Doelgroep van inburgering

Vrijstelling voor de gemeenschappelijke delen van maatschappelijke oriëntatie voor personen met een inburgeringsattest uitgereikt door de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

In bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt voorzien in een vrijstelling voor de gemeenschappelijke delen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie voor de personen die reeds een inburgeringsattest behaalden dat werd uitgereikt door de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Personen die zich met een inburgeringsattest van één van de betrokken taalgebieden aanmelden bij het EVA of het stedelijk EVA, zullen – naargelang hun persoonlijke situatie – de doelstellingen moeten behalen van de delen die niet gemeenschappelijk zijn voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie, de doelstellingen moeten behalen van het vormingspakket Nederlands als tweede taal (NT2), de inschrijving bij VDAB/Actiris en het participatie- en netwerktraject.

Langdurig ingezetenen

De langdurig ingezetene is enkel verplicht tot het volgen van de cursus van het vormingspakket NT2 en tot het behalen van de doelstellingen ervan, in lijn met het decreet van 7 juni 2013.

3.5 Verplichtingen in het inburgeringstraject

Beperkte leercapaciteiten

In artikel 27, §3, derde lid, van het decreet van 7 juni 2013 werd bepaald dat de verplichte inburgeraar de doelstellingen van de vormingspakketten niet hoeft te behalen als dat voor hem door beperkte leercapaciteiten onmogelijk is.

In het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt in uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 een definitie opgenomen voor beperkte leercapaciteiten voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie, voor het vormingspakket NT2 en in het kader van het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling (zie infra).

Werken en studeren

In uitvoering van het decreet van 7 juni 2013, worden in bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering de termen “werken” en “studeren” gedefinieerd.

Een inburgeraar die kan aantonen dat hij werkt, zal geacht worden de doelstellingen van het derde onderdeel van het inburgeringstraject, namelijk de inschrijving bij de VDAB of Actiris, te hebben behaald.

Een inburgeraar die kan aantonen dat hij werkt of studeert, zal geacht worden de doelstellingen van het vierde onderdeel van het inburgeringstraject, namelijk het participatie- en netwerktraject, te hebben behaald.

Inburgeraars die dit kunnen aantonen zullen ook uitstel van aanmelding of uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract kunnen verkrijgen. Zij hebben ook recht op opschorting van het inburgeringstraject.

Voor de term ‘studeren’ werd een algemene, doorheen het volledige ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geldende invulling, opgenomen in de definities. Hiervoor werden de bepalingen, zoals opgenomen in het huidige decreet van 7 juni 2013, deels overgenomen en aangevuld met vijf extra punten. Het eerste punt betreft ingeschreven zijn als regelmatige leerling in het secundair onderwijs. Het tweede punt bevat competentieontwikkeling, zoals bedoeld in artikel 61 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Het derde punt omvat een opleiding, studie of stage waarvoor VDAB een vrijstelling van beschikbaarheid of een toelating verleende op basis van Titel III/1, Hoofdstuk 2, Afdeling 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Het vierde punt omvat intensieve begeleiding naar werk bij VDAB of partnerorganisaties van VDAB, zoals bedoeld in artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding. Tot slot werden voltijdse beroepsopleidingen erkend door Actiris als opleidingen in het kader van een traject naar werk toegevoegd.

Ook voor de term ‘werken’ wordt in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een definitie opgenomen. Die definitie luidt als volgt:

“op een legale manier minstens halftijds tewerkgesteld zijn als werknemer, zelfstandige of ambtenaar.”

Ter aanvulling van deze definitie werd in een aparte, normatieve bepaling een bewijsverplichting opgenomen. Die luidt als volgt:

“Behalve in het geval van het verkrijgen van een vrijstelling van de verplichting om het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling te behalen, vermeld in artikel 32/5, §1, eerste en tweede lid, van dit besluit, moet de inburgeraar bewijzen dat hij werkt als werknemer met arbeidscontract(en) van minstens drie maanden aansluitend, bewijzen dat hij als zelfstandige werkt of bewijzen dat hij werkt als ambtenaar via het benoemingsbesluit.”

Het is de bedoeling met deze bepalingen personen te omschrijven die op een structurele manier tewerkgesteld zijn. Personen die werken onder het statuut van artikel 60, §7, maatwerk, lokale

diensteneconomie, ... worden hierin meegenomen. Personen die niet minstens halftijds werken, d.w.z. minstens 50% werkzaam zijn, vallen niet onder de bovenstaande definitie. Personen met een lager tewerkstellingspercentage hebben baat bij inschrijving en begeleiding door VDAB of Actiris. Ook personen zonder contract(en) van minstens drie maanden hebben (nog) geen zicht op duurzaam werk en hebben baat bij begeleiding door VDAB/Actiris. Afzonderlijke, kortdurende niet op elkaar aansluitende interimcontracten vallen niet onder bovenstaande definitie. Interimcontracten die elkaar opvolgen en zo een aaneensluitende periode van in totaal drie maanden vormen vallen wel onder de definitie.

3.6 Formaliteiten van het inburgeringstraject / trajectbepaling

Bewijs van regelmatige deelname

Voorheen werd de verplichte inburgeraar vrijgesteld van zijn verplichting tot inburgering indien hij een attest van regelmatige deelname kon voorleggen. Deze bepaling wordt vanuit het voorliggend ontwerp van besluit opgeheven. Op basis van het gewijzigde decreet van 7 juni 2013 is de verplichte inburgeraar immers verplicht de doelstellingen van de onderdelen van het inburgeringstraject te behalen. Voor de vormingspakketten MO en NT2 houdt dit in dat de verplichte inburgeraar dient te slagen voor een test. Het is niet meer voldoende om louter regelmatig deel te nemen aan het vormingspakket om te voldoen aan de inburgeringsplicht. Regelmatige deelname blijft wel behouden in het kader van sanctionering (zie infra).

In het uitvoeringsbesluit wordt een nieuwe bepaling opgenomen die stelt dat er een bewijs van regelmatige deelname kan uitgereikt worden aan de inburgeraar die regelmatig heeft deelgenomen aan een vormingspakket. Dit is belangrijk in het kader van het verplicht inburgeringstraject in Brussel, opgelegd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Vanaf de inwerkingtreding zal de betrokken verplichte inburgeraar verplicht zijn om het inburgeringstraject op regelmatige wijze af te ronden, en dit bij de gemeente aan te tonen aan de hand van een attest.

Medische en persoonlijke redenen

De medische en persoonlijke redenen uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 blijven behouden voor uitstel van aanmelding, uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract en voor opschorting van het inburgeringscontract. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 is opgenomen dat de minister de medische en persoonlijke redenen kan uitbreiden of beperken. Dit wordt behouden. Vooraleer de minister de medische of persoonlijke redenen uitbreidt of beperkt zal overlegd worden met de Vlaamse Regering.

Verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van een inburgeringsattest

Om ook de inspanningen van inburgeraars, die omwille van beperkte leercapaciteiten de doelstellingen van een vormingspakket niet kunnen behalen, maar wel de doelstellingen van de overige onderdelen van het inburgeringstraject behaalden, te honoreren wordt aan hen een verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van een inburgeringsattest uitgereikt. Deze verklaring van geleverde inspanningen is, samen met het attest van inburgering, een bewijsstuk waarmee een persoon kan aantonen dat hij aan de inburgeringsplicht voldaan heeft.

Bepaling essentiële rechten en plichten

De bepaling essentiële rechten en plichten bevat rechten en plichten die in onze samenleving gerespecteerd moeten worden. Deze bepaling is een element van het inburgeringscontract. De bepaling is als bijlage bij het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering gevoegd.

Regie bij VDAB

Daarnaast bevat het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een wijziging rond de samenwerkingsovereenkomsten tussen het EVA, het stedelijk EVA en VDAB/Actiris. Het is belangrijk, in navolging van het advies van de Raad van State over dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, op te merken dat de Vlaamse Regering aan Actiris niet de verplichting kan opleggen om een samenwerkingsakkoord te sluiten. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering wordt bepaald dat de samenwerkingsovereenkomst tussen het EVA, het stedelijk EVA en de VDAB wordt gesloten voor “de inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering, en voor andere inburgeraars met een professioneel perspectief”. Omdat de samenwerkingsovereenkomst niet beperkt dient te worden tot personen met een professioneel perspectief, wordt bepaald dat de samenwerkingsovereenkomst tussen het EVA, het stedelijk EVA en de VDAB wordt gesloten voor “de inburgeraars die verplicht ingeschreven werkzoekende zijn en voor de andere inburgeraars die niet werken of studeren”.

Terminologie flexibel traject

Naar aanleiding van de schrapping van de terminologie flexibel inburgeringstraject in het decreet van 7 juni 2013, wordt in bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering eveneens de terminologie aangepast. Aan het principe van de mogelijkheid van bepaalde afwijkingen voor inburgeraars die werken of studeren en kunnen bewijzen dat zij dit werk of de opleiding niet kunnen combineren met hun inburgeringstraject wordt niet geraakt.

3.7 Inhoudelijke uitbreiding en versterking van het inburgeringstraject

Het inburgeringstraject wordt uitgebreid met twee onderdelen, namelijk de verplichte inschrijving bij de VDAB/Actiris en het participatie- en netwerktraject. Daarnaast moeten verplichte inburgeraars aan wie een inburgeringsattest is uitgereikt, 24 maanden later over een taalvaardigheid beschikken die overeenstemt met niveau B1 mondeling van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen.

In het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden nadere bepalingen toegevoegd over deze nieuwe onderdelen, in uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 (zie infra).

3.8 Trajectbegeleiding

Het decreet van 7 juni 2013 definieert trajectbegeleiding als een methodiek om inburgeraars individueel en op maat te begeleiden tijdens hun inburgeringstraject. Het omvat loopbaanoriëntatie, waarbij de inburgeraar zijn eigen levensloopbaan uittekent. Het inburgeringstraject wordt op een integrale manier benaderd en in samenspraak met de inburgeraar uitgevoerd.

In de nota aan de Vlaamse regering van 17 juli 2020 (VR 2020 1707 DOC.0868/1) inzake de hertekening van het inburgeringstraject werd de verdere evolutie naar een vraaggestuurde aanpak van het inburgeringstraject benadrukt.

Om uitvoering te geven aan bovenstaande bevat het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een aantal wijzigingen met betrekking tot de trajectbegeleiding. Vooreerst wordt in de doelstelling van trajectbegeleiding geëxpliciteerd dat het een brede, gestructureerde en samenhangende begeleiding betreft, waarin aandacht besteed wordt aan het sociaal, educatief en professioneel perspectief van de inburgeraar. De inburgeraar wordt daarbij gestimuleerd tot zelfreflectie. Het uittekenen en realiseren van de levensloopbaan en het individueel begeleiden van de inburgeraar tijdens zijn traject blijven bestaan.

Daarnaast wordt bepaald dat de trajectbegeleiding resulteert in de opmaak van een persoonlijk inburgeringsplan. Dit wordt een niet te ondertekenen bijlage bij het inburgeringscontract en biedt de mogelijkheid om onder meer de volgende elementen te expliciteren:

- een overzicht van reeds aanwezige competenties en vaardigheden;
- een overzicht van de digitale vaardigheden van de inburgeraar;
- een overzicht van de ambities van de inburgeraar en te ondernemen stappen ernaartoe waarbij de focus wordt gelegd op sociale, professionele en educatieve zelfredzaamheid;
- informatie over de persoonlijke situatie van de inburgeraar;
- de onderdelen van het inburgeringstraject en de methodieken waarmee deze georganiseerd worden;
- afspraken met betrokken partners.

Het persoonlijk inburgeringsplan is een flexibel en dynamisch instrument, dat het EVA en het stedelijk EVA in staat stelt tijdens het inburgeringstraject in te spelen op (veranderingen in) de persoonlijke situatie van de inburgeraar, zijn ambities, competenties en vaardigheden.

Het huidige besluit van de Vlaamse Regering somt de opdrachten van de trajectbegeleiding op onder twee categorieën: 'de begeleiding bij en de opvolging van het inburgeringstraject' en 'het uittekenen van de levensloopbaan van de inburgeraar'. Om een integrale benadering van de inburgeraar te versterken wordt dit onderscheid in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgeheven. De minimale opdrachten van trajectbegeleiding worden opgesomd onder één alomvattend artikel. Ze werden ook geherformuleerd en geherstructureerd om meer gewicht toe te kennen aan een aantal belangrijke elementen:

- zelfreflectie en eigenaarschap over het inburgeringstraject;
- de opmaak van een persoonlijk inburgeringsplan;
- het afstemmen en afspraken maken met betrokken partners.

Met deze bepalingen geven we uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024:

"We ondersteunen de inburgeraars in dit traject met een aanbod op maat. Het individuele ambitieniveau en het eigenaarschap over het traject staan centraal met verhoogde aandacht van een kwalitatief individuele eerste intake."

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering omschrijft één van de opdrachten binnen trajectbegeleiding als 'het ondersteunen van de inburgeraars in het creëren van een leer- en

leefomgeving die noodzakelijk is om het inburgeringstraject te kunnen volgen'. Het EVA en het stedelijk EVA bewaken hiermee de noodzakelijke randvoorwaarden voor het inburgeringstraject, bijvoorbeeld toeleiding naar kinderopvang, openbaar vervoer,.... Het is echter niet de bedoeling dat het EVA en het stedelijk EVA de middelen die vanuit Vlaanderen worden toegekend voor de uitvoering van hun decretale kerntaken aanwenden voor eventuele tussenkomsten in de onkosten die inburgeraars maken voor het vervullen van deze randvoorwaarden.

Gezien het steeds groter wordend belang van digitalisering, ook in het inburgeringstraject, omvat bovenstaande opdracht ook het in kaart brengen, stimuleren en versterken van digitale vaardigheden van de inburgeraar, opdat hij succesvol deel kan nemen aan een (gedeeltelijk) digitaal inburgeringstraject.

Een andere opdracht wordt omschreven als 'het systematisch opvolgen en evalueren van de voortgang van het traject en het behalen van de doelen, alsook het verlenen van feedback aan de inburgeraar hierover'. Deze opdracht omvat het opvolgen van de voortgang in en het behalen van de doelen van alle onderdelen van het inburgeringstraject. Dit betreft onder meer het nakijken van de deelname van de inburgeraar aan de vormingspakketten MO en NT2 op basis van informatie uit de Kruispuntbank Inburgering of op basis van informatie aangeleverd door de NT2-centra, zoals gedefinieerd in artikel 2, 4°, van het decreet van 7 juni 2013. Indien nodig wordt de inburgeraar tijdens de vormingspakketten gewezen op het belang van een regelmatige deelname en de mogelijke gevolgen van niet-regelmatige deelname. Het opvolgen van het participatie- en netwerktraject van de inburgeraar, alsook zijn inschrijving bij de VDAB, vallen ook onder deze opdracht.

3.9 Maatschappelijke oriëntatie (MO)

Doelstellingen

Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat het vormingspakket MO als doelstelling heeft het zelfstandig functioneren van de inburgeraar te verhogen, door hem enerzijds kennis aan te reiken over zijn rechten en plichten, onze samenleving en haar basiswaarden. Anderzijds wordt hij aangezet tot het ontwikkelen van competenties noodzakelijk voor zijn zelfredzaamheid.

Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering licht nader toe wat de doelstellingen van MO inhouden. We speciëren dat de doelstellingen, zoals vermeld in het decreet van 7 juni 2013, opgebouwd worden uit (1) procedurele kennis, (2) conceptuele kennis en (3) attitudes, die geconcretiseerd worden in evalueerbare einddoelen.

(1) Procedurele kennis vervangt de 'vaardigheden', zoals ze in het huidige besluit van 29 januari 2016 werden opgenomen. De definitie hiervan wordt behouden. In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt nog aangevuld dat de inburgeraar in staat is informatie te verwerven door het gebruiken van zoekkanalen.

(2) Conceptuele kennis vervangt 'kennis', zoals opgenomen in het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Ook deze definitie wordt aangevuld. In het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt geëxpliciteerd dat de waarden, rechten en plichten in de Vlaamse en Belgische samenleving gefundeerd zijn in de Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het is ook de bedoeling de inburgeraar kennis bij te brengen van de ankerpunten uit

de Vlaamse cultuur, geschiedenis en wetenschappen, zoals omschreven in de Canon van Vlaanderen. Dit wordt opgenomen vanaf de oplevering van de Canon van Vlaanderen door de Commissie Canon van Vlaanderen.

(3) Attitudes blijven eveneens behouden, cf. het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, maar ook hier worden een aantal aanvullingen toegevoegd. Vooreerst worden de waarden van de Vlaamse en Belgische samenleving geëxpliciteerd als vrijheid, gelijkheid, solidariteit, respect en burgerschap. Daarnaast wordt een punt toegevoegd waarin opgenomen wordt dat de inburgeraar de principes van de Vlaamse en Belgische samenleving respecteert. Dit gaat over ten minste (1) de scheiding van de machten, (2) neutraliteit van de overheid, (3) gelijkheid van man en vrouw, (4) scheiding tussen Kerk en Staat, (5) het beginsel van non-discriminatie, (6) vrijheid van meningsuiting en (7) respect voor seksuele diversiteit. De attitudes verwijzen eveneens naar het leveren van redelijke inspanningen om zich de Nederlandse taal eigen te maken.

Bovenvermelde doelstellingen worden geconcretiseerd in evalueerbare einddoelen. Hiermee komen we tegemoet aan de versterking van de resultaatsverbintenis van MO. Zoals omschreven in het decreet van 7 juni 2013 moet de inburgeraar aantonen de doelstellingen van MO behaald te hebben door te slagen voor een test (zie infra). De evalueerbare einddoelen zijn competentiegerichte minimumdoelen die door elke inburgeraar moeten worden behaald. De einddoelen worden verworven binnen elf leeromgevingen. Deze werden reeds opgenomen in het huidig besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 en worden niet gewijzigd. Binnen de cursusinhoud bestaat de mogelijkheid te differentiëren naargelang het profiel van de inburgeraar(s). Zo kan op bepaalde thema's dieper ingegaan worden afhankelijk van hun ambities en persoonlijke leefsituatie. Het EVA en het stedelijk EVA behouden hiertoe hun pedagogische vrijheid. Zoals vermeld blijft er echter steeds een minimumlat gelden van einddoelen die door elke inburgeraar behaald moeten worden. De einddoelen zijn dan ook minimumdoelen die voor elke inburgeraar noodzakelijk en bereikbaar worden geacht.

De evalueerbare einddoelen worden momenteel uitgewerkt door het EVA en de onderwijsinspectie. Het is in eerste instantie de bedoeling hiermee verder aan de slag te gaan. Bijgaand ontwerp van besluit voorziet de oprichting van een valideringscommissie, samen te stellen en te coördineren door de minister. Deze commissie zal de uitgewerkte onderwijsdoelen valideren. Later is het de bedoeling dat de valideringscommissie de einddoelen periodiek naar actualiteitswaarde schat en indien nodig aanpast.

Organisatie

We benadrukten reeds het belang van een verdere evolutie naar een vraaggestuurde aanpak van het inburgeringstraject. Flexibilisering en digitalisering zijn hierin twee zeer belangrijke elementen. Ook met de bepalingen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering rond het vormingspakket MO geven we hieraan uitvoering.

Vooreerst wordt bepaald dat de vorm en inhoud van de cursus van het vormingspakket MO op maat van de inburgeraar wordt aangeboden. Zoals vermeld geldt er echter steeds een minimumlat van einddoelen die door elke inburgeraar behaald moeten worden. MO speelt qua inhoud, methode en organisatie in op de diverse profielen van inburgeraars op vlak van achtergrond, competenties, ervaring, ambities,.... De cursus wordt zo georganiseerd dat die toegankelijk is voor iedere cursist en de einddoelen er optimaal in verworven worden.

Om de toegankelijkheid van de cursus te versterken wordt deze nog steeds in de contacttaal- of moedertaal van de inburgeraar aangeboden. Er wordt verder ingezet op afstandsonderwijs via een digitaal lessenpakket en een zelfstudiepakket. Het digitaal lessenpakket kan afhankelijk van de noden van de inburgeraar deels of helemaal niet klassikaal worden behandeld. Ook zelfstudie wordt dus mogelijk, maar waar nodig blijft (klassikale) begeleiding aanwezig. De inburgeraar zal wel slechts eenmalig de cursus kunnen volgen door middel van zelfstudie. Indien men niet slaagt voor de test maatschappelijke oriëntatie na zelfstudie, zal men hierna niet opnieuw de cursus kunnen volgen door middel van zelfstudie. Aangezien zelfstudie ook als cursus wordt aanzien, dient men ook een retributie te betalen voor zelfstudie aan de hand van een zelfstudiepakket dat ontwikkeld wordt door het EVA. Een volledig klassikaal traject blijft uiteraard ook een mogelijkheid. Naast dagonderwijs, wordt ook ingezet op avond- en weekendonderwijs en lesmomenten tijdens de schoolvakanties.

De mogelijkheid tot geïntegreerde trajecten blijft bestaan. Vanuit de inhoudelijke uitbreiding van het inburgeringstraject naar vier pijlers vormen deze trajecten een opportuniteit om de verschillende pijlers op elkaar af te stemmen en inhoudelijk op elkaar te laten aansluiten. NT2 kan bijvoorbeeld aansluiten op de leerstof die in de cursus MO aan bod komt of in de cursus MO wordt een klassikaal moment georganiseerd om met mede-inburgeraars over de ervaringen te spreken uit het participatie- en netwerktraject. Het hoeft echter niet enkel te gaan om het koppelen van de verschillende pijlers van het inburgeringstraject. Het inburgeringstraject kan organisatorisch en inhoudelijk, cf. het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, ook afgestemd worden op trajecten en initiatieven van externe partners. Zo kunnen vanuit inburgering geïntegreerde trajecten georganiseerd worden met vb. VDAB, Onderwijs, Kind & Gezin,....

Evaluatie

Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat de inburgeraar de doelstelling van MO heeft behaald door te slagen voor een test. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft hieraan uitvoering door te definiëren hoe deze test wordt ingevuld, geregeld en georganiseerd.

Er wordt een gestandaardiseerde test ontwikkeld om het evalueren van de einddoelen van MO op een meer uniforme en objectieve manier te laten verlopen. De gestandaardiseerde test bestaat uit een set vragen ter toetsing van de evalueerbare einddoelen van MO. Op die manier wordt geëvalueerd in welke mate de inburgeraar de doelstellingen van MO behaalde. De gestandaardiseerde test geldt als volledig evaluatie-instrument voor het al dan niet toekennen van een vrijstelling voor MO.

Bij klassikale lessen of lessen waarbij de inburgeraar gedeeltelijk ondersteund wordt door een MO-docent, wordt naast de gestandaardiseerde test ook gebruik gemaakt van procesevaluatie. Hiermee wordt het fenomeen van 'teaching-to-the-test' voorkomen. Daarnaast blijft het belangrijk aandacht te hebben voor het leerproces van de cursist. Procesevaluatie peilt naar de vooruitgang en kwaliteit in het leer- en onderwijsproces en kan extra nadruk leggen op de evaluatie van attitudes. Het kan bijvoorbeeld gaan over observaties tijdens groepswork, praktijkobservaties, eventueel in gesimuleerde situaties, een portfolio dat de inburgeraar dient samen te stellen, kleine toetsen die de inburgeraar aflegt,.... In geval geen klassikale cursus gevolgd wordt, kan de procesevaluatie ingevuld worden via het opvolgen van taken en opdrachten van de cursist, zijn vorderingen in vb. het zelfstudie- of digitaal pakket,....

De resultaten op de gestandaardiseerde test en van de procesevaluatie worden gecombineerd tot een totaalresultaat. Het resultaat op de test maatschappelijke oriëntatie wordt minstens schriftelijk meegedeeld aan de inburgeraar. Het EVA en het stedelijk EVA hanteren een gemeenschappelijk evaluatiereglement waarin ze onder meer bepalen hoe de resultaten van de gestandaardiseerde test en de procesevaluatie zich tot elkaar verhouden. Om te slagen voor de test maatschappelijke oriëntatie dient de inburgeraar minstens te slagen voor de gestandaardiseerde test, waarbij het resultaat op die gestandaardiseerde test telt voor ten minste 60% van het totaalresultaat voor MO.

Ten eerste willen we, zoals vermeld, het evalueren van MO op een meer uniforme, objectieve en gestandaardiseerde manier laten verlopen. De gestandaardiseerde test krijgt dan ook het zwaarste gewicht in het totaalresultaat. Daarnaast werd dit percentage gealigneerd op de praktijk in het algemeen secundair onderwijs. Ten eerste is het zo dat in de derde graad van het secundair onderwijs in het algemeen een verhouding van 60-40 wordt gehanteerd voor wat betreft proefwerken en dagelijks werk. Ten tweede wordt aangeraden de gestandaardiseerde test niet voor meer dan 70% te laten meetellen, gezien dat ertoe kan leiden dat de cursist zijn motivatie verliest om de procesevaluatie nog ernstig te nemen.

Het EVA is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en bijsturing van de test MO. Dit behoort tot het takenpakket van de beleidsuitvoerende actor gezien de verregaande techniciteit ervan, de diepgaande verankering in de praktijk van het inburgeringstraject,.... De gestandaardiseerde test wordt momenteel ontwikkeld in samenwerking met een externe partner.

Een beroepscommissie zal conform het decreet van 7 juni 2013 en het uitvoeringsbesluit van 29 januari 2016 oordelen bij conflicten rond het al dan niet slagen voor de test maatschappelijke oriëntatie. De beroepscommissie is bevoegd om de oorspronkelijke beslissing te bevestigen of te wijzigen.

Beperkte leercapaciteiten

In artikel 27, §3, derde lid, van het decreet van 7 juni 2013 wordt bepaald dat de verplichte inburgeraar de doelstellingen van de vormingspakketten niet hoeft te behalen als het voor hem door beperkte leercapaciteiten onmogelijk is om die doelstellingen te behalen. In het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt daarom in uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 een definitie opgenomen voor beperkte leercapaciteiten voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

We voeren een cumulatieve voorwaarde in opdat voldaan kan zijn aan beperkte leercapaciteiten voor MO. Een commissie van experts, samengesteld door het EVA of het stedelijke EVA, van minstens drie personen zal hierover oordelen. De commissie bestaat uit minstens de trajectbegeleider, de docent MO en een persoon met pedagogische kennis.

Vrijstellingstest

De mogelijkheid wordt voorzien om de inburgeraar een vrijstellingstest te laten afleggen en dat binnen 30 dagen na aanmelding bij het inburgeringstraject (artikel 34/1, §3, eerste lid, van decreet van 7 juni 2013). Bij het slagen op de vrijstellingstest hoeft de inburgeraar het vormingspakket MO niet te volgen. Door te slagen is er voldoende waarschijnlijkheid dat de inburgeraar de doelstellingen van MO onder de knie heeft.

De gestandaardiseerde test MO geldt als vrijstellingstest. In dat geval telt het resultaat op de gestandaardiseerde test voor 100% mee bij de berekening van het totaalresultaat. Een procesevaluatie is niet van toepassing gezien nog geen cursus werd gevolgd en hoeft logischerwijs dus niet uitgevoerd te worden.

Een verplicht inburgeraar die niet slaagt voor de vrijstellingstest zal alsnog de cursus van het vormingspakket MO moeten volgen vooraleer hij kan herkansen op de test MO. In dat geval zal de evaluatie gebeuren op basis van de gestandaardiseerde test en procesevaluatie.

Retributie

De inburgeraar betaalt eenmalig een retributie van negentig euro om te kunnen deelnemen aan de cursus MO. In het geval van betalingsmoeilijkheden kan de retributie betaald worden na de start van de cursus MO. Het gaat hier om een uitzonderingsregime. Het principe is dat de inburgeraar de retributie vooraf dient te betalen om te kunnen deelnemen aan de cursus MO.

In die gevallen waar het OCMW tussenkomt én zich garant stelt voor de betaling van de retributie, wordt de betaling beschouwd als voldaan. Het EVA en het stedelijk EVA hoeven dan niet te wachten op de effectieve betaling van het OCMW vooraleer de cursus op te starten voor de inburgeraar.

Als de inburgeraar niet slaagt voor de test MO en opnieuw de cursus MO volgt, moet de retributie voor de cursus niet opnieuw betaald worden.

Daarnaast betaalt de inburgeraar een retributie van negentig euro om te kunnen deelnemen aan de test MO of de vrijstellingstest MO. Telkens de inburgeraar niet slaagt op de test en wil herkansen, zal opnieuw een retributie van negentig euro betaald moeten worden om deel te kunnen nemen. In het geval van betalingsmoeilijkheden kan de retributie voor de (vrijstellings-)test MO betaald worden na het afleggen van de (vrijstellings-)test. Het gaat hier om een uitzonderingsregime. Het principe is dat de inburgeraar de retributie vooraf dient te betalen om te kunnen deelnemen aan de test MO of de vrijstellingstest MO.

Ook hier wordt de betaling van de retributie beschouwd als voldaan als het OCMW tussenkomt én zich garant stelt voor de betaling van de retributie. Het EVA en het stedelijk EVA hoeven dan niet te wachten op de effectieve betaling van het OCMW vooraleer de inburgeraar kan deelnemen aan de test.

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat het EVA en het stedelijk EVA onderling gezamenlijke afspraken maken over de wijze van inning van de retributies. Zij maken de afspraken ook kenbaar aan de inburgeraar in het betalingsverzoek.

Er wordt voorzien in een procedure tot invordering bij dwangbevel indien de inburgeraar niet tijdig betaalt. Er wordt ook bepaald dat het EVA of het stedelijk EVA het attest van inburgering pas uitreikt na betaling door de inburgeraar van de retributies.

Er wordt voorzien in een vrijstelling van de retributies voor de volgende rechthebbende inburgeraars:

- Inburgeraars die ingeschreven zijn in het Rijksregister in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad worden vrijgesteld van de retributie gelet op de specifieke Brusselse context⁴.
- inburgeraars die geen houder zijn van een diploma van het secundair onderwijs en ingeschreven zijn voor geletterdheidsmodules Nederlands en Leren leren of Regie over het Eigen Leren, een opleiding in de leergebieden van de basiseducatie of een opleiding in de studiegebieden aanvullende algemene vorming of algemene vorming;
- inburgeraars die ingeschreven zijn voor de opleiding ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting;
- inburgeraars die op het moment van hun inschrijving een inkomen verwerven via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon of die ten laste zijn van de voormelde categorieën;
- inburgeraars die op het moment van inschrijving gedetineerd zijn zoals is bepaald in artikel 2, 16° bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- inburgeraars die op het moment van hun inschrijving nog niet voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht;
- inburgeraars die werkzoekend zijn, zoals bepaald in artikel 2, 47° bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- inburgeraars die niet-werkende, verplicht ingeschreven werkzoekenden zijn die op het moment van hun inschrijving nog geen recht op een inschakelingsuitkering hebben verworven;
- inburgeraars die ingeschreven zijn voor een opleiding zoals bedoeld in artikel 64bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- inburgeraars die ingeschreven zijn voor de opleiding Ondernemerschap en tegelijk ingeschreven zijn als leerling in de derde graad van het secundair onderwijs, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, een centrum voor deeltijdse vorming, of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

3.10 Nederlands als tweede taal (NT2)

Afwijking taalniveau alfa-cursisten

Alfaklanten krijgen een inburgeringsattest als ze minstens de doelstellingen voor elk onderdeel van het inburgeringstraject hebben bereikt, zoals opgenomen in het inburgeringscontract, en als ze voor NT2 voor de mondelinge vaardigheden niveau A2 behaald hebben en voor de schriftelijke vaardigheden het deelcertificaat "alfa NT2 - schriftelijke zelfredzaamheid 2". Voor de schriftelijke vaardigheden, die voor vele alfaklanten een groot struikelblok zijn, moet het niveau A2 dus niet behaald worden.

De hiervoor beschreven afwijking wordt behouden uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. In bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt wel de wijziging doorgevoerd om te bepalen dat ook de doelstellingen van de nieuwe onderdelen van het inburgeringstraject moeten behaald worden om een inburgeringsattest te behalen.

Vaststellen van taalvaardigheidsniveau

---

⁴ Zie pg. 12-13 van VR 2021 0705 DOC.0520-3 voor verdere toelichting.

Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat de wijze waarop het taalvaardigheidsniveau wordt vastgesteld geregeld wordt in het uitvoeringsbesluit. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft hieraan uitvoering door te bepalen dat het EVA en het stedelijk EVA hiertoe een gemeenschappelijk evaluatiereglement hanteren, waarin onder meer bepaald wordt:

- de evaluatievoorwaarden;
- de vorm van de evaluatie;
- de evaluator;
- de evaluatiecriteria;
- de bewijzen die in aanmerking komen om aan te tonen dat het vereiste taalvaardigheidsniveau behaald is;
- de wijze van bekendmaking van de evaluatieresultaten;
- de procedure voor de toekenning van een vrijstelling en de regeling van betwistingen daarover;
- de procedure voor de behandeling van conflicten tussen inburgeraar en evaluator of voor het rechtzetten van vermoede materiële vergissingen die zijn vastgesteld nadat de evaluatie afgesloten is.

Er wordt ook bepaald, cf. het decreet van 7 juni 2013, dat uiterlijk dertig dagen na de aanmelding van de inburgeraar duidelijk moet zijn of de inburgeraar een vrijstelling krijgt voor het vormingspakket NT2.

Beperkte leercapaciteiten

Het beoordelen dat de verplichte inburgeraar niet over de leercapaciteiten beschikt om een taalvaardigheidsniveau van het Nederlands te behalen dat overeenstemt met niveau A2 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen, gebeurt door de NT2-centra zoals ze gedefinieerd worden in artikel 2, 4°, van het decreet van 7 juni 2013.

Als de inburgeraar een vormingspakket NT2 volgt bij de centra, vermeld in artikel 2, 4°, a) en b), van het decreet van 7 juni 2013, gebeurt de beoordeling ten aanzien van het taalniveau van de opleiding NT2 Breakthrough/Waystage R1, cf. artikel 31, §1, tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013.

In het Vlaams Afsprakenkader NT2 worden richtlijnen over de criteria vastgelegd om tot dit besluit te komen.

Bepalingen intake, screening en oriëntering NT2 en regie behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod NT2

Artikel 14 en 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 worden overgebracht naar het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Deze artikelen hebben betrekking op de intake, screening en oriëntering voor NT2 en de regie over een behoeftegericht en behoeftedekkend aanbod NT2. Deze bepalingen worden met bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inhoudelijk niet gewijzigd, maar logischerwijs ondergebracht bij "Hoofdstuk 5. Dienstverlening met betrekking tot Nederlands voor anderstaligen" van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

3.11 Inschrijving bij VDAB/Actiris

We versterken de economische zelfredzaamheid door niet-werkende inburgeraars op beroepsactieve leeftijd te verplichten zich in te schrijven bij de VDAB/Actiris. We stellen immers een hoger armoederisico vast bij personen van buitenlandse en vooral niet-Europese herkomst. Dit houdt verband met een relatief lage werkzaamheidsgraad. Voor niet-werkende nieuwkomers die inburgering volgen, is het steeds de bedoeling geweest dat zij meteen na het afronden van hun inburgeringstraject doorstromen naar VDAB (in Brussel bij Actiris) voor verdere begeleiding naar de arbeidsmarkt. Toch vindt een deel van de inburgeraars de weg niet naar VDAB/Actiris en stromen te weinig inburgeraars effectief door. Gezien dit de kans op economische zelfredzaamheid verkleint, wordt inschrijving bij VDAB/Actiris binnen maximaal zestig dagen na ondertekening van het inburgeringscontract voor niet-werkende inburgeraars verplicht.

Werken

Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat inburgeraars die werken op het moment van ondertekenen van het inburgeringscontract of die aantonen te werken binnen de zestig dagen na de ondertekening van het contract, geacht worden de doelstellingen van dit onderdeel van het inburgeringstraject te hebben behaald. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft hieraan uitvoering door 'werken' te definiëren (zie supra).

Rolafbakening van het EVA, het stedelijk EVA en VDAB/Actiris

Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat een inburgeraar die ondersteuning nodig heeft om zich in te schrijven bij VDAB/Actiris, dit kan vragen aan het EVA of het stedelijk EVA of gebruik kan maken van de ondersteuningsmogelijkheden van de VDAB of Actiris. Het EVA of het stedelijk EVA controleert via de Kruispuntbank Inburgering of de inschrijving effectief gelukt is.

Het EVA of het stedelijk EVA, VDAB/Actiris en/of het OCMW/lokaal bestuur werken samen met de inburgeraar én op een geïntegreerde manier een traject uit op basis van zijn ambities, competenties en mogelijkheden. Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State, moet worden opgemerkt dat Actiris niet verplicht kan worden tot medewerking aan de uitvoering van het decreet en het ontworpen besluit, dan nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Er wordt ingezet op een gezamenlijke en geïntegreerde intake. Het EVA en het stedelijk EVA stellen het resultaat van de intake ter beschikking van de VDAB/Actiris of het OCMW/lokaal bestuur. Op basis van deze informatie kan VDAB/Actiris of het OCMW/lokaal bestuur samen met de inburgeraar desgevallend het traject naar werk bepalen. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering legt hiermee een principiële basis voor de evolutie naar een geïntegreerde intake tussen voormelde partners. Het EVA en het stedelijk EVA maken geen inschattingen van het arbeidsperspectief van de inburgeraar. Het is de bedoeling relevante informatie over het arbeidsperspectief uit te wisselen tussen het EVA/het stedelijk EVA en VDAB/Actiris en/of het OCMW/lokaal bestuur. VDAB oordeelt over het arbeidsperspectief van de inburgeraar op basis van de intake van het EVA of het stedelijk EVA. Ze maken hierover afspraken in de onderlinge samenwerkingsovereenkomsten.

VDAB/Actiris of het OCMW/lokaal bestuur staat in voor de opvolging én begeleiding van de inburgeraar in het kader van activering vanaf de inschrijving. Daartoe wisselen VDAB/Actiris of het OCMW/lokaal bestuur enerzijds en het EVA de nodige gegevens uit.

3.12 Participatie- en netwerktraject

Het decreet van 7 juni 2013 bouwt een participatie- en netwerktraject van 40 uren in in het inburgeringstraject. Het traject heeft als doelstelling een betere participatie en integratie te bewerkstelligen door een netwerk te creëren. Dit traject is een optioneel onderdeel voor personen die werken of studeren en voor rechthebbende inburgeraars. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de nadere voorwaarden en regels van het participatie- en netwerktraject.

Inhoud en kwaliteitscriteria

De inburgeraar kiest om te voldoen aan de doelstelling van het participatie- en netwerktraject één of meerdere initiatieven in een Nederlandstalige context. De bedoeling hiervan is het participatie- en netwerktraject ook als een oefenkans Nederlands te laten functioneren. Het is echter géén vereiste dat de inburgeraar een bepaald niveau Nederlands beheerst vooraleer hij het participatie- en netwerktraject kan starten. De inburgeraar kan op elk moment van zijn inburgeringstraject instappen. Het gebruik van het Nederlands wordt wel gestimuleerd. Het participatie- en netwerktraject dient te leiden tot participatie op sociaal vlak. Hiermee wordt gewerkt aan het sociaal perspectief van de inburgeraar. Het traject moet in de eerste plaats focussen op de mogelijkheid om in interactie te gaan met burgers buiten zijn directe omgeving en het creëren en verbreden van het sociaal netwerk van de inburgeraar.

Rolafbakening EVA/stedelijk EVA en lokale besturen

Voor het participatie- en netwerktraject zijn de lokale besturen een prioritaire partner. Zij ontsluiten een aanbod dat aanwezig is in hun gemeente. De rol van de lokale besturen binnen de vierde pijler sluit aan bij de decretale regierol integratiebeleid. Lokale besturen hebben zicht op het relevante aanbod van lokale en bovenlokale actoren in hun gemeente. Ze kunnen bij de afstemming van het aanbod intergemeentelijk samenwerken. Voor Brussel-Hoofdstad neemt de Vlaamse Gemeenschapscommissie de regierol op en vervult ze dezelfde opdrachten als de lokale besturen.

De inburgeraar is verantwoordelijk om geschikte participatie- en netwerkinitiatieven te vinden. Daarbij kan gekeken worden naar het aanbod van lokale besturen, aanbod dat mee door de agentschappen ontsloten en kenbaar gemaakt wordt of de inburgeraar kan een eigen gevonden aanbod aanbrenge bij de trajectbegeleider. De inburgeraar wordt bij zijn keuze voor één of meerdere initiatieven ondersteund door zijn trajectbegeleider bij het EVA/stedelijk EVA. Daarbij wordt ervoor gezorgd dat maximaal rekening gehouden wordt met de behoeften en mogelijkheden van de inburgeraar en dat hij contacten kan leggen buiten zijn directe omgeving.

Evaluatie

De bewijslast voor het participatie- en netwerktraject ligt bij de inburgeraar. Het EVA voorziet in een eenvoudig sjabloon waar het participatie- en netwerktraject dat de inburgeraar gevolgd heeft beschreven wordt. Door het plaatsen van een handtekening bevestigt een contactpersoon van de

organisatie, vereniging, bedrijf, lokaal bestuur,... de deelname. Het ingevuld document wordt ter controle bezorgd aan de trajectbegeleider van het EVA of het stedelijk EVA.

De inburgeraar heeft de verantwoordelijkheid op zoek te gaan naar één of meerdere initiatieven die bij hem passen. Indien de inburgeraar niet tijdig de doelstellingen van het participatie- en netwerktraject behaalt, zal hij gesanctioneerd worden. Hij heeft tijd om het participatie- en netwerktraject te volbrengen tot het verstrijken van de richtinggevende termijn van het inburgeringstraject, zoals opgenomen in het inburgeringscontract. Indien bij het beoordelen van het behalen van de doelstellingen van het participatie- en netwerktraject blijkt dat doorheen het volledige inburgeringstraject, ondanks het leveren van voldoende inspanningen, geen enkel voor hem geschikt aanbod beschikbaar was, zal geen sanctie worden opgelegd. De sanctionering van het participatie- en netwerktraject zal later worden ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 waarbij ook de inwerkingtreding van de uitvoeringsbepalingen van dit vierde onderdeel zal geregeld worden.

Proeftuinen

Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet, met betrokkenheid van 54 lokale besturen. De geselecteerde proeftuinen lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022. Ze worden gesubsidieerd met Europese middelen en Vlaamse cofinanciering.

De proeftuinen bieden experimenteeruimte en stimulansen voor de lokale besturen om expertise op te bouwen en zich voor te bereiden op het participatie- en netwerktraject. Het gaat om verschillende soorten trajecten: buddyprojecten, een kennismakingsstage bij een bedrijf, vereniging, organisatie of lokaal bestuur, een toeleidingstraject naar vrijwilligerswerk of alternatieve trajecten met aantoonbare meerwaarde. Die laatste omvatten bijvoorbeeld taalstages, kennismakingstrajecten in cultuur, jeugd, een sportvereniging, woonzorgcentrum, lokaal dienstencentrum, buurtwerking,....

Aan de proeftuinen werd een opdracht procesbegeleiding gekoppeld. Die loopt van 1 november 2020 tot en met 30 juni 2022. Daarnaast wordt een meettool ontwikkeld om de effecten van de trajecten bij de doelgroep op een systematische en betrouwbare manier in kaart te brengen. De meettool dient om de uitvoerders van projecten dieper inzicht te geven in de ervaring en beleving van de doelgroep, op basis waarvan ze hun dienstverlening kunnen verbeteren.

3.13 Certificerende taaltesten

Retributie

Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 wordt gewijzigd om het bedrag van de retributie vast te leggen voor de certificerende taaltesten Nederlands, vermeld in artikel 46/2, tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013. Er wordt een retributie van 90 euro vastgelegd voor het testen van de schriftelijke vaardigheden (schrijven en lezen) en een retributie van 90 euro voor het testen van de mondelinge vaardigheden (luisteren en spreken). Er zal geen retributie worden gevraagd voor de prescreening. De geïnde retributies komen toe aan het EVA, het stedelijk EVA of het Huis van het Nederlands Brussel. Anderstaligen die de taaltest afleggen in functie van het behalen van een vrijstelling voor het vormingspakket Nederlands als tweede taal in het kader van het

inburgeringstraject, zijn vrijgesteld van het betalen van de retributies. Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt ook dat het tweede lid van artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013 in werking zal treden op 1 maart 2022.

Beheer

Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 wordt gewijzigd om te bepalen dat het EVA een digitaal testinstrumentarium ter beschikking stelt voor de afname van de taaltesten. Voorheen werd bepaald dat de minister het digitaal testinstrumentarium ter beschikking stelt. In 2015 werd een overheidsopdracht gegund ter ontwikkeling van de taaltesten. In 2020 werden deze opgeleverd. De agentschappen integratie en inburgering zijn decretaal bevoegd voor het attesteren van taalniveaus, waardoor zij in de praktijk de certificerende taaltesten organiseren. Om bij deze praktijk en bij de beleidsuitvoerende rol van het EVA aan te sluiten wordt de terbeschikkingstelling van de certificerende taaltesten overgedragen aan het EVA.

Beroepscommissie

De bepaling met betrekking tot de bevoegdheid van de beroepscommissie voor de certificerende taaltesten wordt gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met de bepaling met betrekking tot de bevoegdheid van de beroepscommissie voor maatschappelijke oriëntatie. Er wordt verduidelijkt dat de beroepscommissie de bevoegdheid heeft om de oorspronkelijke beslissing te bevestigen of te wijzigen.

3.14 Taalvaardigheidsniveau B1 mondeling behalen

Na het behalen van het inburgeringsattest willen we dat nieuwkomers hun traject naar werk en/of studeren en maatschappelijke participatie verderzetten. We verwachten dat VDAB deze personen begeleidt, zoals bij elke ingeschreven werkzoekende, in hun inschakeling op de arbeidsmarkt. Tot economische zelfredzaamheid komen, doet men door te werken of door de kansen op werk te vergroten door te investeren in een opleiding.

Voor wie niet meteen werk vindt of voltijds kan studeren, is de verbetering van de beheersing van het Nederlands cruciaal. Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt daarom dat de verplichte inburgeraar aan wie een inburgeringsattest werd uitgereikt, binnen 24 maanden na het uitreiken van dat attest, over een taalvaardigheid van het Nederlands moet beschikken dat overeenstemt met niveau B1 mondeling van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen. Dit geldt voor personen op beroepsactieve leeftijd. Wie kan aantonen dat hij 6 maanden onafgebroken gewerkt en/of gestudeerd heeft na het behalen van het inburgeringsattest wordt vrijgesteld van de verplichting, evenals de persoon voor wie het behalen van dat taalniveau niet mogelijk is omwille van een ernstige ziekte, mentale of fysieke handicap of beperkte leercapaciteiten. Daarnaast wordt voorzien in uitstel voor de inburgeraar die omwille van medische en persoonlijke redenen tijdelijk niet kan voldoen aan de verplichting.

De verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling behoort niet tot het inburgeringstraject. Het is een vervolgetraject na het behalen van het inburgeringsattest. Het inburgeringstraject duurt immers tot op het ogenblik dat de doelstellingen van de onderdelen van het traject behaald zijn én de inburgeraar toegeleid is naar de reguliere voorzieningen.

Vrijstelling: zes maanden onafgebroken werken en/of studeren

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering definieert wat we verstaan onder zes maanden onafgebroken werken en/of studeren.

Zes maanden onafgebroken werken of studeren betekent binnen een onafgebroken termijn van negen maanden, gecumuleerd, zes maanden gewerkt en/of gestudeerd hebben. Een combinatie van werken en studeren is mogelijk.

Voor de term “werken” wordt in het kader van de verplichting tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling een afwijking voorzien met betrekking tot de bewijsverplichting voor “werken” in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering (zie supra). Dit omdat “werken” in het kader van deze verplichting retroactief dient beoordeeld te worden.

De term ‘studeren’ wordt doorheen het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering uniform gedefinieerd, zoals eerder in deze nota toegelicht (zie supra).

24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest wordt beoordeeld of de inburgeraar al dan niet voldaan heeft aan de verplichting betreffende het behalen van het niveau B1 mondeling. Dit betekent dat steeds retroactief beoordeeld wordt of de betrokkene gewerkt en/of gestudeerd heeft. Het onafgebroken werken en/of studeren wordt steeds bekeken in het licht van de 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest. (zie ook verder: ‘Procedure’)

Vrijstelling: beperkte leercapaciteiten

Het beoordelen dat de verplichte inburgeraar niet over de leercapaciteiten beschikt om het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling te behalen, gebeurt door de NT2-centra zoals ze gedefinieerd worden in het decreet van 7 juni 2013. In het geval van de verplichting tot het behalen van het niveau B1 mondeling kunnen deze centra zich baseren op een eerdere vaststelling van beperkte leercapaciteiten, bijvoorbeeld in het kader van het behalen van de NT2-doelstelling van het inburgeringstraject (zie supra).

In het Vlaams Afsprakenkader NT2 worden richtlijnen over de criteria vastgelegd om tot dit besluit te komen.

Uitstel: medische en persoonlijke redenen

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vult medische en persoonlijke redenen in het kader van de uitstelregeling in aan de hand van acht gevallen. De eerste zes werden overgenomen uit de bepalingen rond opschorting van het inburgeringstraject in het huidige besluit van 29 januari 2016.

Daarnaast werden een zevende en achtste punt ingevoegd. Het zevende punt betreft gevallen waarin geen passend aanbod beschikbaar was dat de inburgeraar in staat stelde het vereiste taalniveau te behalen. Het achtste punt bepaalt dat personen uitstel verleend wordt als ze 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest bezig zijn met het volgen van een cursus die leidt tot het vereiste taalniveau én die cursus reeds één jaar aan het volgen is.

Indien één van deze punten van toepassing is wordt uitstel verleend van zes maanden. De inburgeraar wordt opgevolgd door het EVA of het stedelijk EVA. Na het verstrijken van het uitstel dient de verplichte inburgeraar opnieuw aan te tonen dat hij voldaan heeft aan de verplichting, of dat hij opnieuw recht heeft op uitstel of dat hij recht heeft op een vrijstelling voor de verplichting. Het uitstel kan dus verlengd worden en dat telkens met zes maanden.

Rolafbakening ABB, EVA/stedelijk EVA en VDAB

Bij de naleving van de verplichting tot het behalen van het taalniveau B1 is de VDAB een prioritaire partner. Zij is immers regisseur over het activeringstraject van werkzoekenden. Zoals vermeld verwachten we van de VDAB dat zij inburgeraars, die ingeschreven zijn als werkzoekende, zowel tijdens als na hun inburgeringstraject, actief begeleidt naar de arbeidsmarkt en zo bijdraagt aan hun economische zelfredzaamheid.

De VDAB zal de inburgeraars die bij hen ingeschreven zijn en die geen job hebben, geen opleiding volgen of niet studeren, net zoals elke werkzoekende begeleiden in de zoektocht naar werk en hen mee informeren dat ze in dat geval binnen 24 maanden na succesvolle afronding van het inburgeringstraject taalniveau B1 mondeling (luisteren en spreken) moeten behaald hebben.

Voor inburgeraars die inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon neemt het OCMW/lokaal bestuur dit op.

Het informeren van de inburgeraar over de verplichting tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling, ligt bij het EVA, het stedelijk EVA en de VDAB. Hem opvolgen in die verplichting ligt bij het EVA en het stedelijk EVA. De sanctionering van deze verplichting zal de verantwoordelijkheid zijn van de handhavingsambtenaren bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Procedure

De verplichte inburgeraar wordt op verschillende tijdstippen tijdens en na zijn inburgeringstraject geïnformeerd over de verplichting tot het behalen van het niveau B1 mondeling door het EVA of het stedelijk EVA. Vooreerst wordt de inburgeraar hiervan op de hoogte gebracht bij zijn aanmelding bij het EVA of het stedelijk EVA. Dit wordt herhaald bij het behalen van het inburgeringsattest. Vervolgens wordt de verplichte inburgeraar nog eens geïnformeerd negen maanden na het behalen van het inburgeringsattest. Dit laatste gebeurt schriftelijk (vb. aan de hand van een brief, whatsapp, e-mail,...) met een vrijblijvende uitnodiging voor een opvolggesprek. Tijdens dit gesprek kan nagegaan worden of de inburgeraar aan het werken of studeren, dan wel een traject richting de arbeidsmarkt aan het volgen is. Indien dit niet het geval is, kan bijvoorbeeld gepolst worden naar de redenen hiertoe en kan de inburgeraar nogmaals doorverwezen worden naar de VDAB. Het EVA of het stedelijk EVA heeft op dat moment ook de mogelijkheid de inburgeraar uit te leggen dat hij het niveau B1 mondeling zal moeten behalen als hij niet werkt of studeert en welke stappen hij daartoe kan zetten.

De contactname negen maanden na het behalen van het inburgeringsattest gebeurt naar verplichte inburgeraars, die verplicht zijn 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest niveau B1 mondeling te beheersen. Het EVA of het stedelijk EVA kan er voor kiezen ook rechthebbende

inburgeraars, na het behalen van het inburgeringsattest, te contacteren met een vrijblijvende uitnodiging tot een opvolgesprek.

24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest controleert het EVA of het stedelijk EVA retroactief of de verplichte inburgeraar voldaan heeft aan zijn verplichting. Er wordt ook retroactief beoordeeld of de verplichte inburgeraar recht heeft op uitstel of op een vrijstelling.

Wie geen recht heeft op uitstel, niet wordt vrijgesteld en op het moment van de vaststelling het beheersen van het niveau B1 mondeling niet kan aantonen, wordt eenmalig gesanctioneerd.

Vaststellen van taalvaardigheidsniveau

Het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat de wijze waarop het taalvaardigheidsniveau wordt vastgesteld geregeld wordt in het uitvoeringsbesluit. Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft hieraan uitvoering door te bepalen dat het EVA en het stedelijk EVA hiertoe een gemeenschappelijk evaluatiereglement hanteren, waarin onder meer bepaald wordt:

- de evaluatievoorwaarden;
- de vorm van de evaluatie;
- de evaluator;
- de evaluatiecriteria;
- de bewijzen die in aanmerking komen om aan te tonen dat het vereiste taalvaardigheidsniveau behaald is;
- de wijze van bekendmaking van de evaluatieresultaten;
- de procedure voor de toekenning van een vrijstelling/uitstel en de regeling van betwistingen daarover;
- de procedure voor de behandeling van conflicten tussen inburgeraar en evaluator of voor het rechtzetten van vermoede materiële vergissingen die zijn vastgesteld nadat de evaluatie afgesloten is.

3.15 Toeleidingstraject voor minderjarigen

Artikel 37 van het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat de actieve toeleiding van minderjarige nieuwkomers naar het geschikte onderwijsaanbod door het EVA of het stedelijk EVA moet worden gerealiseerd binnen zestig dagen na de dag waarop de minderjarige nieuwkomer werd ingeschreven in het vreemdelingenregister, het wachtregister of het bevolkingsregister van de gemeente van de verblijfplaats, naargelang het geval.

Het EVA of het stedelijk EVA meldt de minderjarige nieuwkomers die niet toegeleid werden binnen de voormelde termijn van zestig dagen aan bij het lokaal overlegplatform, in het kader van het uitvoeren van zijn opdrachten, als vermeld in het decreet van 28 juni 2002 betreffende de gelijke onderwijskansen-I, hoofdstuk IV, afdeling 1, onderafdeling 2, of aan het Departement Onderwijs en Vorming, in het kader van de controle op de leerplicht. Daarnaast realiseert het EVA of het stedelijk EVA alsnog de toeleiding van de minderjarige nieuwkomers binnen zestig dagen na de aanmelding bij het EVA of het stedelijk EVA.

Met het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt het toepassingsgebied van de begeleiding gewijzigd zodat enkel voor de minderjarige nieuwkomers die na de voormelde termijn

van zestig dagen nog niet zijn ingeschreven in een school, het EVA en het stedelijk EVA, na het verstrijken van de termijn van zestig dagen in verdere begeleiding kunnen voorzien. Het EVA en het stedelijk EVA kunnen voor deze begeleiding samenwerken met de scholen. De andere categorieën van minderjarige nieuwkomers die reeds zijn ingeschreven in een school worden verder begeleid door Onderwijs.

3.16 Sanctionering

In lijn met de wijziging van het decreet van 7 juni 2013, worden de volgende belangrijke wijzigingen aangebracht in de sanctioneringsprocedure:

- de sanctionering voor vrijwillige inburgeraars wordt geschrapt;
- geen sanctionering voor personen met beperkte leercapaciteiten indien ze hierdoor de doelstellingen van een vormingspakket niet kunnen behalen;
- uitbreiding van sanctionering voor het derde en vierde onderdeel van het inburgeringstraject. De sanctionering van het vierde onderdeel zal later ingevoegd worden in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 wanneer de uitvoeringsmodaliteiten van het vierde onderdeel in werking treden;
- sanctionering voor de verplichting tot het behalen van het taalniveau B1 mondeling.

Om regelmatig deel te nemen aan een vormingspakket moet de verplichte inburgeraar minstens 80% deelnemen aan dat vormingspakket. De verplichte inburgeraar die voor MO en/of NT2 de doelstellingen niet heeft behaald, maar wel regelmatig deelgenomen heeft, wordt niet gesanctioneerd. Dit principe werd behouden uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

Het huidige onderscheid tussen enerzijds minder dan 50% regelmatige deelname en anderzijds meer dan 50% regelmatige deelname en minder dan 80% regelmatige deelname wordt geschrapt. Dit is niet meer nodig gezien rechthebbenden niet langer gesanctioneerd kunnen worden (voorheen: wanneer ze minder dan 50% deelnamen). Regelmatige deelname zal inhouden minstens 80% deelname aan een vormingspakket.

Indien verplichte inburgeraars weigeren de retributie van het vormingspakket of van de test te betalen, zullen zij ook gesanctioneerd worden. Het is belangrijk te benadrukken dat het gaat om verplichte inburgeraars die weigeren de retributie te betalen, en niet om verplichte inburgeraars die de retributie niet kunnen betalen wegens betalingsmoeilijkheden op het moment van de start van de cursus MO of op het moment waarop de (vrijstellings-)test MO wordt afgelegd.

3.17 Sociaal tolken en vertalen

Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat gebruikers enkel beroep kunnen doen op de dienstverlening van het sociaal tolken en vertalen als ze de betaling van de tolk- en vertaalprestaties niet doorrekenen aan inburgeraars die zich op het moment van de tolkaanvraag hebben aangemeld bij het EVA of het stedelijk EVA tot aan het behalen van het inburgeringsattest. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 waarin wordt bepaald:

“Inburgeraars kunnen tijdens hun inburgeringstraject beroep doen op de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen. De gebruikersoverheden financieren deze dienstverlening.

Na deze periode dient de anderstalige zelf te betalen voor deze dienstverlening. Het project taalhulpen wordt verder uitgerold.”

3.18 Juridische dienstverlening

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 bepaalt: *“Via een aanpassing van de regelgeving zorgen we ervoor dat juridische dienstverlening exclusief aan Vlaamse diensten en voorzieningen en Vlaamse lokale besturen wordt aangeboden. Private personen kunnen er geen beroep op doen.”*

In het decreet van 7 juni 2013 werd reeds geëxpliciteerd dat het gaat om ondersteuning aan voorzieningen, organisaties en openbare besturen die actief zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. In het decreet van 7 juni 2013 werd opgenomen dat de Vlaamse Regering bepaalt wat begrepen wordt onder “voorzieningen, organisaties en openbare besturen die actief zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad”.

In het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt gevolg gegeven aan deze delegatie door te bepalen dat de ondersteuning aangeboden wordt aan openbare besturen die behoren tot het Nederlandse taalgebied of gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de openbare besturen die exclusief behoren tot het Duitse taalgebied en het Franse taalgebied. Ook de privaatrechtelijke voorzieningen en privaatrechtelijke organisaties die wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren kunnen een beroep doen op deze juridische ondersteuning. Een element die hierbij in overweging kan worden genomen is de taal waarin de statuten zijn neergelegd.

3.19 Overgangsbepaling

Er zullen twee overgangsbepalingen worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

De eerste overgangsbepaling geldt voor de inburgeringscontracten gesloten voor 29 februari 2016. De verbintenissen opgenomen in deze contracten blijven behouden. Indien echter de verplichte inburgeraar een inbreuk begaat, zal hij een nieuw inburgeringscontract moeten ondertekenen volgens de gewijzigde bepalingen van het decreet van 7 juni 2013. Dit houdt in dat opdat een inburgeringsattest behaald kan worden, men de doelstellingen van de onderdelen van het inburgeringstraject, zoals bepaald in het nieuwe inburgeringscontract, moet behalen.

De tweede overgangsbepaling geldt voor de inburgeringscontracten afgesloten na 29 februari 2016 en vóór de inwerkingtreding van bijgaand ontwerp van wijzigingsbesluit. Voor inburgeringscontracten gesloten voor de inwerkingtreding van bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, blijven de verbintenissen van het ondertekende inburgeringscontract gelden. Indien echter de verplichte inburgeraar een inbreuk begaat, zal hij een nieuw inburgeringscontract moeten ondertekenen volgens de gewijzigde bepalingen van het decreet van 7 juni 2013.

3.20 Inwerkingtreding

Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal gelijklopend met het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in werking treden op 1 maart 2022, met uitzondering van:

- de bepaling met betrekking tot de retributie voor de cursus en de test maatschappelijke oriëntatie. Het is immers de bedoeling dat ook voor NT2 vanuit Onderwijs een retributie wordt ingevoerd (cf. het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024). Beide retributies zullen gelijktijdig ingevoerd worden.
- de bepalingen met betrekking tot het participatie- en netwerktraject. Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet, met betrokkenheid van 54 lokale besturen. Aangezien de geselecteerde proeftuinen lopen van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2022, zullen de bepalingen met betrekking tot het participatie- en netwerktraject in werking treden op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering. Om deze reden wordt ook de sanctionering van het participatie- en netwerktraject nog niet ingevoegd in voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren

Artikel 1 regelt de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren. Aan artikel 1 van dit besluit wordt een veertiende lid toegevoegd, teneinde het agentschap Vlaamse Belastingdienst bevoegd te maken om de invorderingsdossiers met betrekking tot deze onbetaalde retributies te behandelen.

Het Agentschap Integratie en Inburgering, het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw wensen een beroep te doen op de ervaring en de expertise van het agentschap Vlaamse Belastingdienst voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen. Meer bepaald betreft het de opdracht om onbetaalde retributies voor de cursus maatschappelijke oriëntatie en voor de test maatschappelijke oriëntatie die verschuldigd zijn door inburgeraars in te vorderen. De invoering van de retributies is juridisch verankerd in artikel 30, §3, eerste en tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. In artikel 28 van dit ontwerp van besluit worden de nadere bepalingen en modaliteiten over de retributies geregeld. De invorderingsdossiers betreffen een gemeenschapsaangelegenheid, nl. het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen.

De retributies komen toe aan een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en 2 gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen. Het Agentschap Integratie en Inburgering heeft op 14/07/2021 een schriftelijk verzoek tot samenwerking gericht aan het agentschap Vlaamse Belastingdienst. Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw heeft op 12/07/2021 een schriftelijk verzoek tot samenwerking gericht aan het agentschap Vlaamse Belastingdienst. Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw heeft op 15/07/2021 een schriftelijk verzoek tot samenwerking gericht aan het agentschap Vlaamse Belastingdienst. De schriftelijke verzoeken worden als bijlage aan deze nota toegevoegd en in het voorstel van beslissing wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd haar

akkoord te verlenen aan deze schriftelijke verzoeken.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Artikel 2 tot en met artikel 57 wijzigen het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

Artikel 2 wijzigt artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 waarin de begrippen worden gedefinieerd.

1° de definitie van het bewijs van regelmatige deelname wordt opgeheven omdat het bewijs van regelmatige deelname enkel vermeld wordt in artikel 32/1 van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Vanaf de inwerkingtreding van het gewijzigde decreet van 7 juni 2013 en het gewijzigde besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, zal de verplichte inburgeraar namelijk de doelstellingen van de vormingspakketten moeten behalen door te slagen voor een test. Het is niet meer voldoende om louter regelmatig deel te nemen aan het vormingspakket;

2° de commissie integratiebeleid wordt opgeheven en bijgevolg wordt de definitie van de commissie integratiebeleid geschrapt uit artikel 1;

3° het begrip “Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen” komt meermaals voor in artikelen die worden ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. De definitie wordt daarom geïntegreerd in de wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016;

4° het evaluatiereglement hoeft niet meer gedefinieerd te worden aangezien uit de artikelen zelf blijkt welke elementen het evaluatiereglement moet bevatten;

5° de formulering voor het kennisgevingsformulier wordt gewijzigd naar inregelstellingsformulier. Deze benaming weerspiegelt de functie van dit formulier beter en voorkomt verwarring in de praktijk;

6° er wordt een punt 11/1° ingevoegd, dat de definitie van studeren bevat. De definitie van studeren is van belang in het kader van verschillende artikelen. Deze definitie werd gedeeltelijk overgenomen uit het huidige decreet van 7 juni 2013. In punt c) werd het woord secundair toegevoegd om de verwijzing in overeenstemming te brengen met de titel van bijlage IX, namelijk “diplomagerichte opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs”. Verder werd in punt d) de verwijzing naar de betreffende regelgeving gewijzigd aangezien het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs opgeheven werd door het decreet van 4 mei 2018 betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten. Er werd een punt a) ingevoegd waardoor secundair onderwijs ook onder de definitie van studeren valt. Het tweede punt bevat competentieontwikkeling, zoals bedoeld in artikel 61 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Het derde punt omvat een opleiding, studie of stage waarvoor VDAB een vrijstelling van beschikbaarheid of een toelating verleende op basis van Titel III/1, Hoofdstuk 2, Afdeling 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Het vierde punt omvat intensieve begeleiding naar werk bij VDAB of partnerorganisaties van VDAB,

zoals bedoeld in artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding. Tot slot werden voltijdse beroepsopleidingen erkend door Actiris als opleidingen in het kader van een traject naar werk toegevoegd.

Artikel 3 wijzigt de verwijzing naar het decreet van 7 juni 2013 en duidt ter uitvoering van artikel 6, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013, de beleidsdomeinen en de betrokken departementen en intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid aan die relevant zijn voor het integratiebeleid. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 werden enkel de beleidsdomeinen aangeduid, met het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering worden nu ook de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid aangeduid.

Artikel 4 vervangt artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Dit artikel 4 heeft betrekking op de commissie integratiebeleid. Deze commissie werd opgeheven door middel van een wijziging van het decreet van 7 juni 2013. In uitvoering van artikel 7 van het decreet van 7 juni 2013, wordt in het nieuwe artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 de wijze bepaald waarop de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid het integratiebeleid vorm geven. In functie van een inclusief beleid waarin elk domein verantwoordelijkheid neemt is het belangrijk om de focus te leggen op “mandaathouders”. Het is relevanter om hun rol te omschrijven dan de installatie van een commissie. Vanuit de departementen en de intern en extern verzelfstandigde agentschappen worden door de leidend ambtenaren aanspreekpunten voor het integratiebeleid aangeduid. De leidend ambtenaren kunnen deze rol ook zelf vervullen. De aanspreekpunten voor het integratiebeleid leveren onder meer een bijdrage aan het geïntegreerde actieplan. Zij adviseren hierbij de bevoegde ministers die de acties binnen hun beleidsdomeinen oplijsten en uitwerken. In welke vorm kennis gedeeld wordt en het horizontaal beleid wordt opgevolgd, maakt deel uit van de operationalisering. Deze aanpak werd grotendeels afgestemd op het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid van 20 januari 2012.

Artikel 5 heft artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Dit artikel heeft betrekking op de commissie integratiebeleid. Deze commissie werd opgeheven door middel van een wijziging van het decreet van 7 juni 2013. Bijgevolg worden de bepalingen met betrekking tot deze commissie ook in het uitvoeringsbesluit opgeheven.

Artikel 6 heft artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Dit artikel heeft betrekking op de commissie integratiebeleid. Deze commissie werd opgeheven door middel van een wijziging van het decreet van 7 juni 2013. Bijgevolg worden de bepalingen met betrekking tot deze commissie ook in het uitvoeringsbesluit opgeheven.

Artikel 7 voegt een hoofdstuk 2/1 toe met betrekking tot het lokale integratiebeleid ter uitvoering van artikel 15 van het decreet van 7 juni 2013. Er wordt een artikel 6/1 toegevoegd aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 dat de toekenning van de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie nader regelt. Er worden bijkomende bepalingen opgenomen in het uitvoeringsbesluit die de reglementaire toekenningsvoorwaarden regelen. In functie van artikel 71, §3, BVCO wordt voorzien dat de toekenning van de subsidie gebeurt na advies van de Inspectie van Financiën.

Artikel 8 wijzigt de kruisverwijzing naar artikel 39 van het decreet van 7 juni 2013. Naar aanleiding van de wijziging van het voormelde decreet, werd paragraaf 1 van het decreet van 7 juni 2013 gewijzigd.

Artikel 9 wijzigt artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 om in lijn met de wijziging van artikel 22 van het decreet van 7 juni 2013, te bepalen dat het Agentschap Binnenlands Bestuur voor de inspectie op de kerntaken van de agentschappen Integratie en Inburgering beroep kan doen op de onderwijsinspectie.

Artikel 10 bevat een technische wijziging, namelijk lid-Staten wordt vervangen door lidstaten. Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 11 voegt een artikel 11/1 in waardoor wordt bepaald dat inburgeraars die reeds een inburgeringsattest hebben behaald dat werd uitgereikt door de Duitstalige Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, vrijgesteld worden van de gemeenschappelijke delen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

Artikel 12 wijzigt paragraaf 2 van artikel 12 om te verduidelijken dat de langdurig ingezetene enkel verplicht is tot het volgen van het vormingspakket Nederlands als tweede taal en tot het behalen van de doelstellingen ervan, in lijn met het decreet van 7 juni 2013.

Ten tweede wordt de vierde paragraaf van artikel 12 opgeheven. Deze paragraaf bepaalde dat de verplichte inburgeraar vrijgesteld wordt van de inburgeringsplicht indien hij een bewijs van regelmatige deelname kan voorleggen. Met het hernieuwde inburgeringstraject, is men verplicht om de doelstellingen te behalen van de vier onderdelen van het inburgeringstraject. Het is dus niet meer voldoende om enkel regelmatig deel te nemen aan de twee vormingspakketten.

Artikel 13 voegt naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State een aparte normatieve bepaling toe die de definitie van werken bevat en de bewijsverplichting beschrijft.

De definitie van werken is van belang in het kader van verschillende artikelen.

De bewijsverplichting houdt in dat de inburgeraar via arbeidscontract(en) van minstens drie maanden aansluitend moet bewijzen dat hij werkt als werknemer of bewijzen dat hij als zelfstandige werkt. Een ambtenaar toont aan dat hij werkt als ambtenaar door middel van zijn benoemingsbesluit. Dit zal niet van toepassing zijn in het geval van het verkrijgen van een vrijstelling van de verplichting om het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling te behalen als de verplichte inburgeraar kan aantonen dat hij zes maanden onafgebroken heeft gewerkt en/of gestudeerd. Dit omdat "werken" in het kader van deze verplichting retroactief dient beoordeeld te worden. Zes maanden onafgebroken werken of studeren betekent binnen een onafgebroken termijn van negen maanden, gecumuleerd, zes maanden gewerkt en/of gestudeerd hebben.

Artikel 14 wijzigt de kruisverwijzing naar het decreet van 7 juni 2013 in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 naar aanleiding van de wijziging van het voormelde decreet.

Artikel 15 wijzigt artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

In het huidige besluit van de Vlaamse Regering wordt bepaald dat de samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten voor “de inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of een werkloosheidsuitkering, en voor andere inburgeraars met een professioneel perspectief”. Omdat de samenwerkingsovereenkomst niet beperkt dient te worden tot personen met een professioneel perspectief, wordt deze bepaling gewijzigd. In het eerste lid van paragraaf 1 wordt daarom bepaald dat de samenwerkingsovereenkomst tussen het EVA, het stedelijk EVA en de VDAB wordt gesloten voor de inburgeraars die verplicht ingeschreven werkzoekende zijn, en voor de andere inburgeraars die niet werken of studeren. Ook de verwijzing naar de inburgeraars die inkomsten verwerven via een wachtuitkering of werkloosheidsuitkering wordt vervangen door de inburgeraars die verplicht ingeschreven werkzoekende zijn. Dit is in overeenstemming met de formulering in artikel 34/1, §2, eerste lid, en artikel 39, §3, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013.

Naar aanleiding van de wijziging in het eerste lid van paragraaf 1, wordt het tweede lid opgeheven.

In paragraaf 2 en 3 worden de kruisverwijzingen aangepast naar aanleiding van de wijziging van het decreet van 7 juni 2013. In paragraaf 3 wordt overdracht vervangen door toeleiding naar aanleiding van de gewijzigde terminologie in het decreet van 7 juni 2013.

Het EVA of het stedelijk EVA, VDAB/Actiris en/of het OCMW/lokaal bestuur werken, samen met de inburgeraar én op een geïntegreerde manier, een traject uit op basis van zijn ambities, competenties en mogelijkheden. Er wordt daarom een punt 5° toegevoegd aan paragraaf 3 waarin wordt bepaald dat de afspraken over deze geïntegreerde samenwerking opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in paragraaf 1 en 2 van artikel 15. Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State, moet worden opgemerkt dat Actiris niet verplicht kan worden tot medewerking aan de uitvoering van het decreet en het ontworpen besluit, dan nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Ter uitvoering van artikel 34/1, §2, eerste lid, en artikel 39, §3, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013, wordt bepaald wat begrepen moet worden onder doorverwijzing door dit te koppelen aan de juiste terminologie in de VDAB-regelgeving. Dit wordt verduidelijkt in een nieuwe paragraaf 4.

Artikel 16 heft punt 2° van het tweede lid van paragraaf 2 van artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op aangezien louter regelmatige deelname niet meer voldoende zal zijn om een attest van inburgering te behalen.

Artikel 17 heft artikel 18 tot en met 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Artikel 18 en 20 worden verplaatst om de volgorde van de verschillende stappen van het inburgeringstraject beter te weerspiegelen in lijn met de artikelen in het decreet van 7 juni 2013. Artikel 18 heeft namelijk betrekking op het inburgeringscontract en artikel 20 heeft betrekking op het inburgeringsattest. Artikel 19 wordt gedeeltelijk opgenomen in artikel 33 dat de bepalingen met betrekking tot sanctionering bevat. Onder regelmatige deelname zal begrepen worden minstens 80% deelname. Er zal geen onderscheid meer gemaakt worden tussen minder dan 50% deelname of meer dan 50% deelname. Dit is niet meer nodig gezien rechthebbenden niet langer gesanctioneerd kunnen worden (voorheen: wanneer ze minder dan 50% deelnamen).

Artikel 18 wijzigt artikel 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. De terminologie wordt aangepast in paragraaf 1. Er wordt in lijn met het decreet van 7 juni 2013 niet meer gesproken over een flexibel inburgeringstraject. Daarom wordt bepaald dat de verplichte inburgeraar die werkt of studeert en kan bewijzen dat hij niet in staat is om dat werk of de opleiding te combineren met het volgen van een inburgeringstraject, recht heeft op uitstel van aanmelding of uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract.

In paragraaf 2 wordt een kruisverwijzing naar het decreet van 7 juni 2013 aangepast. In paragraaf 3 wordt eveneens een kruisverwijzing naar het decreet van 7 juni 2013 gewijzigd.

Het vierde en vijfde lid van paragraaf 3 worden gewijzigd om te bepalen dat in het geval de verplichte inburgeraar zich niet aanmeldt binnen de tien werkdagen nadat het uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract verstrijkt, dit zal beschouwd worden als onrechtmatig vroegtijdig beëindigen van het inburgeringstraject. Onder het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, viel deze situatie onder de inbreuk niet-tijdige aanmelding. Aangezien bij uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract, de verplichte inburgeraar zich reeds heeft aangemeld, is het gepaster dat deze situatie valt onder de inbreuk onrechtmatig vroegtijdig beëindigen van het inburgeringstraject.

Artikel 19 voegt een bepaling toe die bepaalt dat er voor bepaalde categorieën van inburgeraars kan afgeweken worden van de termijn van negentig dagen na de ondertekening van het inburgeringscontract waarin minimaal een van de twee vormingspakketten wordt opgestart.

In paragraaf 2 wordt bepaald dat indien de verplichte inburgeraar zich niet aanmeldt binnen de tien werkdagen nadat het uitstel verstreken is, dit beschouwd wordt als de inbreuk niet regelmatig deelnemen, vermeld in artikel 39, §1, derde lid, 3°.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 20 wijzigt artikel 22 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

In lijn met de terminologie van het decreet van 7 juni 2013, wordt de term vormingsprogramma vervangen door inburgeringstraject.

Vervolgens wordt de formulering van flexibel inburgeringstraject aangepast zodat wordt gesproken over “de verplichte inburgeraar die werkt of studeert en kan bewijzen dat hij niet in staat is om dat werk of de opleiding te combineren met het volgen van een inburgeringstraject”.

Artikel 21 tot en met artikel 29 bevatten de wijzigingen aan de bepalingen met betrekking tot het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

Artikel 21 heft artikel 23 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op aangezien het doel van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie reeds vervat zit in het decreet van 7 juni 2013.

Artikel 22 bepaalt dat de doelstellingen voor maatschappelijke oriëntatie zijn opgebouwd uit conceptuele kennis (concepten en feiten), procedurele kennis (vaardigheden) en attitudes die worden

geconcretiseerd in evalueerbare einddoelen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de doelstellingen maatschappelijke oriëntatie die worden opgesomd in de regelgeving en evalueerbare einddoelen die worden gedelegeerd naar de valideringscommissie.

De doelstellingen van MO worden behouden, mits een terminologische actualisering. Bovendien wordt een sterkere focus en explicitering gegeven aan het normatieve kader dat aan bod komt in het vormingspakket MO. Zo wordt in het derde lid, punt 2° verduidelijkt dat het gaat om normen, waarden en plichten die gefundeerd zijn in de Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. In het vierde lid, punt 1° wordt verhelderd dat het over de waarden vrijheid, gelijkheid, solidariteit, respect en burgerschap gaat. Het eindverslag van de commissie Bossuyt wordt zo verankerd in het uitvoeringsbesluit. In het vierde lid, punt 2° worden enkele essentiële fundamenten van de Belgische en Vlaamse samenleving opgesomd. Het betreft geen exhaustieve, maar een minimale lijst waarmee de inburgeraar tijdens het vormingspakket MO in aanraking moet komen. In punt 5° van dat lid wordt verduidelijkt dat de attitudes eveneens verwijzen naar het leveren van redelijke inspanningen om zich de Nederlandse taal eigen te maken.

Artikel 23 werd gebaseerd op de Codex Secundair Onderwijs (CSO) waarbij ook wordt geregeld dat eindtermen worden ontwikkeld via een commissie (zie art. 138 – 147 CSO).

Dit artikel voegt een bepaling in met betrekking tot de valideringscommissie die de einddoelen zal valideren voor het vormingspakket MO. De minister zal deze commissie samenstellen en coördineren. De valideringscommissie kan bestaan uit bijvoorbeeld academici, het kabinet, vertegenwoordigers uit de agentschappen integratie en inburgering, vertegenwoordigers van het Agentschap Binnenlands Bestuur, de onderwijsinspectie,...

De valideringscommissie gebruikt de reeds ontwikkelde einddoelen van de onderwijsinspectie en het EVA als basis. De einddoelen zullen zo zijn uitgewerkt dat de doelstellingen van MO bereikt worden door het streven naar de einddoelen tijdens de cursus van het vormingspakket MO. De einddoelen zijn competentiegerichte, evalueerbare en minimumdoelen die door elke inburgeraar behaald moeten worden. Er kan een vergoeding voorzien worden voor de leden van de validatiecommissie.

Artikel 24 wijzigt artikel 25 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Dit artikel blijft ongewijzigd, met uitzondering van de schrapping van de bepaling 'die overeenstemmen met zijn behoeften' en de wijziging van de term "doelen" naar "einddoelen". Het zijn immers de evalueerbare einddoelen die verworven moeten worden in de cursus. Alle 11 leeromgevingen komen aan bod in de cursus. Aangezien wordt bepaald dat het gaat om minimumdoelen, betekent dit dat het gaat om een aantal basisinzichten voor elke inburgeraar. Dit sluit niet uit dat er meer in detail kan in worden gegaan op bepaalde leeromgevingen afhankelijk van het profiel van de inburgeraar.

Artikel 25 vervangt artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Artikel 26 wordt gewijzigd om het belang van digitalisering en maatwerk in het aanbod maatschappelijke oriëntatie te benadrukken. De vroegere bepaling van de standaardduur van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie van 60 uur werd niet meer opgenomen. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering werd reeds geformuleerd dat hiervan kan worden afgeweken. Nu er meer aandacht komt voor een vraaggestuurd aanbod en digitalisering heeft het geen toegevoegde waarde meer om vast te leggen dat de cursus van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie 60 uur zal duren.

Het principe blijft behouden dat het EVA de praktische uitrol van de cursus maatschappelijke oriëntatie regelt en daartoe de nodige materialen ter beschikking stelt.

Artikel 26 vervangt artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Artikel 27 werd vervangen om tegemoet te komen aan de nieuwe manier van testen.

Paragraaf 1 verduidelijkt dat de test maatschappelijke oriëntatie enerzijds bestaat uit een uniforme gestandaardiseerde test en anderzijds een procesevaluatie.

Het resultaat op de gestandaardiseerde test geeft een indicatie van de mate waarin de inburgeraar de einddoelen van MO behaald heeft. Het betreft in eerste instantie het beheersingsniveau van conceptuele en procedurele kennis. Attitudes kunnen niet op een gestandaardiseerde manier getest worden. De gestandaardiseerde test peilt wél naar de mate waarin de inburgeraar de waarden, rechten en plichten in de Vlaamse en Belgische samenleving kent, gefundeerd in de Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Dit is immers een onderdeel van de te verwerven conceptuele kennis binnen MO (zie supra).

De procesevaluatie biedt onder meer de mogelijkheid dieper op de verworven attitudes van de inburgeraar in te gaan. Het EVA en het stedelijk EVA kunnen hier zelf een invulling aan geven. Het EVA en het stedelijk EVA staan in voor de organisatie van de gestandaardiseerde test en van de procesevaluatie.

Het tweede lid van paragraaf 1 bepaalt dat een herkansing van de test voor verplichte inburgeraars enkel mogelijk is na het volgen van de cursus maatschappelijke oriëntatie. Na een niet-geslaagde test maatschappelijke oriëntatie moet de verplichte inburgeraar dus de cursus volgen.

Paragraaf 2 herhaalt het principe dat aan de hand van de afgelegde test wordt gemeten of de einddoelen van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie zijn behaald. Er wordt gekozen voor het gebruik van “meten” om de objectiviteit van quotering te benadrukken.

Paragraaf 3 bevat de elementen die het gemeenschappelijk evaluatiereglement moet omvatten.

Paragraaf 4 verduidelijkt dat binnen de dertig dagen na aanmelding, een vrijstellingstest kan afgelegd worden. De gestandaardiseerde test zal ook gelden als vrijstellingstest. Er zal bij de vrijstellingstest geen procesevaluatie gebeuren aangezien de inburgeraar in dat geval nog geen cursus van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie gevolgd heeft.

Het laatste lid van deze paragraaf verduidelijkt dat na een niet-geslaagde vrijstellingstest het afleggen van de test maatschappelijke oriëntatie voor verplichte inburgeraars enkel mogelijk is mits het volgen van de cursus van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie.

Artikel 27 voegt een artikel 27/1 in, dat de definitie bevat van beperkte leercapaciteiten in het kader van het vormingspakket MO. Er zal een commissie van experts worden samengesteld die minstens uit drie personen zal bestaan. Deze commissie zal beslissen over de beperkte leercapaciteiten voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Het is van belang dat in de commissie zeker een persoon aanwezig is met pedagogische kennis en expertise. Verder nemen ook in ieder geval de trajectbegeleider en de MO-docent deel.

Artikel 28 voegt een artikel 27/2 in, dat de bepalingen bevat met betrekking tot de beroepsprocedure tegen de resultaten van de test of de vrijstellingstest van het vormingspakket maatschappelijke

oriëntatie. Deze procedure werd gebaseerd op de bestaande bepaling met betrekking tot de beroepsprocedure voor de certificerende taaltesten, vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, was de beroepsprocedure voor het vormingspakket MO niet expliciet geregeld. Dit artikel biedt meer duidelijkheid door uitgebreider en specifiekere de inhoud van het georganiseerd administratief beroep te bepalen. Zo wordt nu, conform de huidige praktijk, expliciet vastgelegd dat de beroepscommissie bevoegd is om de oorspronkelijke beslissing te bevestigen of te wijzigen binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van het beroep. De beroepscommissie controleert hierbij onder andere of de procedure correct verlopen is, maar gaat ook na of het resultaat van de test correct is. De beroepscommissie beoordeelt de strikte wettigheid van de betwiste beslissing en ook de opportuniteit ervan. De beroepscommissie mag een beleidsoordeel vellen en zich in de plaats stellen van de originele beslissende instantie (i.c. de evaluator). De beroepscommissie kan dan ook een volledig nieuwe beslissing nemen.

Artikel 29 voegt een artikel 27/3 in, dat in uitvoering van artikel 30, §3, eerste en tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013, het bedrag vastlegt voor de retributie voor de cursus en de retributie voor de test maatschappelijke oriëntatie. Er kan deelgenomen worden door de inburgeraar aan de test of de cursus na betaling van de retributie van respectievelijk 90 euro voor elke test en eenmalig 90 euro voor de cursus. Indien het EVA of het stedelijk EVA van het OCMW een garantie ontvangt dat voor de inburgeraar betaald zal worden, wordt ook geacht dat werd betaald voor de cursus.

In het geval van betalingsmoeilijkheden kan de retributie betaald worden door de inburgeraar na de start van de cursus of na het afleggen van de test. Op deze manier wordt er tegemoet gekomen aan inburgeraars die meer tijd nodig hebben om de retributie te kunnen betalen. Zo hebben inburgeraars tijd om een regeling te treffen met het OCMW, via werk middelen te vergaren, een afbetalingsplan af te spreken met het EVA of het stedelijk EVA,.... Het gaat hier om een uitzonderingsregime, het principe is dat de retributie dient betaald te worden door de inburgeraar om te kunnen deelnemen aan de cursus MO of de test MO. Het EVA en het stedelijk EVA maken gezamenlijk afspraken over wat wordt begrepen onder betalingsmoeilijkheden.

Er wordt voorzien in een procedure tot invordering bij dwangbevel indien de inburgeraar niet tijdig betaalt. De personeelsleden van het agentschap Vlaamse Belastingdienst, vermeld in artikel 2, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, worden ermee belast het dwangbevel uit te vaardigen en de retributie in te vorderen.

Er wordt ook bepaald dat het EVA of het stedelijk EVA het attest van inburgering pas uitreikt na betaling door de inburgeraar van de retributies.

Er wordt ook voorzien in een vrijstelling van de retributies voor bepaalde categorieën van rechthebbende inburgeraars.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 30 wijzigt de kruisverwijzingen naar het decreet van 7 juni 2013 naar aanleiding van de wijziging van het decreet van 7 juni 2013.

Artikel 31 voegt een artikel 28/1 toe. Deze bepaling werd overgenomen uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, maar werd geplaatst onder de onderafdeling voor het vormingspakket Nederlands als tweede taal.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 32 heft het tweede lid van artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Dit tweede lid bepaalt dat er kan afgeweken worden van de algemeen geldende termijn van het inburgeringstraject indien inburgeraars een opleiding van het leergebied alfabetisering Nederlands tweede taal, vermeld in artikel 6, 1°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs volgen. Met de wijziging van het decreet van 7 juni 2013, werd de algemeen geldende termijn van het inburgeringstraject vervangen door een richttermijn die wordt opgenomen in het inburgeringscontract. Bijgevolg dient dit tweede lid te worden opgeheven.

Artikel 33 voegt een artikel 30/1 in, dat de definitie bevat van beperkte leercapaciteiten in het kader van het vormingspakket Nederlands als tweede taal.

Artikel 34 voegt een artikel 30/2 in, waarmee bepaald wordt hoe het EVA of het stedelijk EVA zal beoordelen of de doelstellingen van het vormingspakket NT2 behaald werden. Het EVA en het stedelijk EVA hanteren hiervoor een gemeenschappelijk evaluatiereglement.

Artikel 35 voegt een afdeling 4/1 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Het nieuwe artikel 30/3 bepaalt de nadere uitvoering van de verplichte inschrijving bij de VDAB.

Artikel 36 voegt een afdeling 4/2 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Deze nieuwe afdeling bestaat uit artikel 30/4 tot en met artikel 30/6 en bevat de nadere bepalingen met betrekking tot het vierde onderdeel van het inburgeringstraject, het participatie- en netwerktraject.

Artikel 30/4 legt uit dat de initiatieven door de inburgeraar zelf worden gekozen. De inburgeraar heeft dus de verantwoordelijkheid op zoek te gaan naar één of meerdere initiatieven die bij hem passen. Daarbij kan gekeken worden naar het aanbod van lokale besturen, aanbod dat mee door de agentschappen ontsloten en kenbaar gemaakt wordt of de inburgeraar kan een eigen gevonden aanbod aanbrenen bij de trajectbegeleider. De trajectbegeleider bewaakt dat de initiatieven leiden tot het leggen van contacten buiten de directe omgeving (zie het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, pg. 19: *“Het participatie- en netwerktraject heeft tot doel sociale uitsluitingen tegen te gaan en de inburgeraar de mogelijkheid te geven sociale contacten te leggen buiten zijn/haar directe omgeving en zo te komen tot vertrouwensrelaties.”*) en dat het Nederlands wordt gestimuleerd. Uiteindelijk is het aan de inburgeraar zelf om een initiatief te kiezen in een Nederlandstalige context. Met Nederlandstalige context wordt bedoeld een context die de Nederlandse taalvaardigheid kan stimuleren.

Artikel 30/5 bepaalt dat de lokale besturen een aanbod ontsluiten naar de inburgeraar. Er wordt verwacht dat het lokale bestuur een inzicht geeft in het relevante en actuele aanbod in haar gebied. De inburgeraar is verantwoordelijk om geschikte participatie- en netwerkinitiatieven te vinden.

Artikel 30/6 voorziet de opmaak van een sjabloon om te beoordelen of de doelstelling van het participatie- en netwerktraject behaald is. Er wordt van de inburgeraar verwacht een eenvoudig sjabloon in te vullen. Het sjabloon bevat een handtekening van een contactpersoon van de organisatie ter bevestiging van het engagement van de inburgeraar. Het sjabloon wordt opgemaakt en ter beschikking gesteld door het EVA.

Artikel 37 wijzigt artikel 31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Naar aanleiding van de evolutie naar een vraaggestuurde aanpak, heeft de trajectbegeleider nog meer een centrale rol binnen het inburgeringstraject. De trajectbegeleider tekent samen met de inburgeraar een traject op maat uit. De definitie van trajectbegeleiding wordt geherformuleerd om als hefboom te dienen voor de operationalisering van het vraaggestuurd werken. Er wordt geëxpliciteerd dat het een brede, gestructureerde en samenhangende begeleiding betreft, waarin aandacht besteed wordt aan het sociaal, educatief en professioneel perspectief van de inburgeraar. De inburgeraar wordt daarbij gestimuleerd tot zelfreflectie. Het uittekenen en realiseren van de levensloopbaan en het individueel begeleiden van de inburgeraar tijdens zijn traject blijven bestaan.

In artikel 31 wordt ook opgenomen dat de trajectbegeleiding resulteert in de opmaak van een persoonlijk inburgeringsplan.

Artikel 38 wijzigt artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 werd een onderscheid gemaakt tussen individuele begeleiding bij het inburgeringstraject en het uittekenen van de levensloopbaan. Het is echter belangrijk de inburgeraar vanuit een integraal perspectief te benaderen, waardoor deze twee perspectieven niet los van elkaar gezien kunnen worden. Er zal steeds een wederzijdse beïnvloeding plaatsvinden. Zo zullen de persoonlijke doelen van de inburgeraar op sociaal, educatief en professioneel vlak en de manier waarop hij zichzelf in de maatschappij ziet integreren steeds een invloed uitoefenen op zijn inburgeringstraject en de invulling daarvan, en omgekeerd. De opdrachten van trajectbegeleiding worden geherformuleerd en geherstructureerd om meer gewicht toe te kennen aan een aantal belangrijke elementen:

- zelfreflectie en eigenaarschap over het inburgeringstraject;
- de opmaak van een persoonlijk inburgeringsplan;
- het afstemmen en afspraken maken met betrokken partners.

Artikel 39 voegt een onderafdeling 5/1 in, die bestaat uit artikel 32/1. Dit artikel bevat de bepalingen met betrekking tot het inburgeringscontract.

Paragraaf 1 bepaalt dat het inburgeringscontract wordt ondertekend door de inburgeraar en het EVA of het stedelijk EVA. Er kunnen ook bijlages bij het inburgeringscontract worden opgemaakt die eveneens ondertekend worden.

Nieuw is het persoonlijk inburgeringsplan dat als bijlage bij het inburgeringscontract wordt gevoegd. Dit persoonlijk inburgeringsplan dient niet ondertekend te worden. Het EVA maakt het model van het persoonlijk inburgeringsplan op. Het persoonlijk inburgeringsplan is een flexibel en dynamisch instrument, dat het EVA en het stedelijk EVA in staat stelt tijdens het inburgeringstraject in te spelen op (veranderingen in) de persoonlijke situatie van de inburgeraar, zijn ambities, competenties en vaardigheden.

Paragraaf 2 bepaalt dat de bepaling essentiële rechten en plichten opgenomen wordt in het inburgeringscontract en als bijlage bij het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt gevoegd. Verdere toelichting bij deze bepaling essentiële rechten en plichten kan teruggevonden worden in de memorie van Toelichting bij de wijziging van het decreet van 7 juni 2013 die in werking trad op 1 maart 2022.

Paragraaf 3 legt uit dat de inburgeraar, die werkt of studeert, en die kan bewijzen dat hij niet in staat is om dat werk of de opleiding te combineren met het volgen van een inburgeringstraject bij de ondertekening van het inburgeringscontract of bij het bepalen van het onderdeel van het inburgeringstraject dat bewijs moet voorleggen. Een inburgeraar die dit niet langer kan bewijzen, behoudt dit recht op afwijkingen voor de vormingspakketten waarvan hij al minstens de helft gevolgd heeft. Heeft hij MO en/of NT2 nog niet voor de helft gevolgd, dan vervallen de afwijkingen voor die onderdelen.

Paragraaf 4 biedt de mogelijkheid om een bewijs van regelmatige deelname uit te reiken door het EVA of het stedelijk EVA aan de inburgeraar die regelmatig heeft deelgenomen aan een vormingspakket. Het bewijs van regelmatige deelname zal nog nodig zijn in het kader van de verplichte inburgering in Brussel.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 40 voegt een onderafdeling 5/2 in, die bestaat uit artikel 32/2. Dit artikel bevat de bepalingen met betrekking tot het inburgeringsattest.

Er wordt bepaald dat alfaklanten een inburgeringsattest krijgen als ze minstens de doelstellingen voor elk onderdeel van het inburgeringstraject hebben bereikt, zoals opgenomen in het inburgeringscontract en voor NT2 voor de mondelinge vaardigheden niveau A2 behaald hebben en voor de schriftelijke vaardigheden het deelcertificaat "alfa NT2 - schriftelijk zelfredzaamheid 2". Voor de schriftelijke vaardigheden, die voor vele alfaklanten een groot struikelblok zijn, moet het niveau A2 dus niet behaald worden. Deze afwijking wordt behouden uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, maar wordt gewijzigd om de nieuwe onderdelen van het inburgeringstraject te weerspiegelen waarvan ook de doelstellingen moeten behaald worden om een inburgeringsattest te behalen.

Om ook de inspanningen van inburgeraars, die omwille van beperkte leercapaciteiten de doelstellingen van een vormingspakket niet kunnen behalen, maar wel de doelstellingen van de overige onderdelen van het inburgeringstraject behaalden, te honoreren wordt aan hen een verklaring van geleverde inspanningen tot het behalen van een inburgeringsattest uitgereikt. Deze verklaring van geleverde inspanningen is, samen met het attest van inburgering, een bewijsstuk waarmee een persoon kan aantonen dat hij aan de inburgeringsplicht voldaan heeft.

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 41 voegt een onderafdeling 5/3 in, die bestaat uit artikel 32/3 tot en met 32/5. Deze onderafdeling bevat de bepalingen met betrekking tot de verplichting voor verplichte inburgeraars

tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest.

Artikel 32/3 bepaalt dat het EVA of het stedelijk EVA de verplichte inburgeraar informeert over de voormelde verplichting op drie onderscheiden tijdstippen. Negen maanden na het behalen van het inburgeringsattest worden ze op de hoogte gebracht door middel van een schriftelijke kennisgeving die een uitnodiging bevat voor een vrijblijvend opvolggesprek. Tijdens het opvolggesprek kan de trajectbegeleider samen met de verplichte inburgeraar bekijken welke vragen hij heeft bij voormelde verplichting, maar ook bespreken hoe het gaat met de verplichte inburgeraar na het behalen van het inburgeringsattest. Op initiatief van het EVA of het stedelijk EVA kan ook een contactname gebeuren met rechthebbende inburgeraars voor een vrijblijvend opvolggesprek.

Minstens één maand voor het aflopen van de termijn van 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest verzoekt het EVA of het stedelijk EVA door middel van een aangetekende brief aan de verplichte inburgeraar om aan te tonen dat hij voldaan heeft aan de voormelde verplichting. Indien hij recht heeft op een vrijstelling of op uitstel, dient hij dit eveneens aan te tonen.

Artikel 32/4 bevat de medische en persoonlijke redenen die kunnen leiden tot uitstel van de 24 maanden om te voldoen aan de voormelde verplichting. Deze redenen werden gedeeltelijk gebaseerd op de medische en persoonlijke redenen die reeds zijn opgenomen in het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 voor opschorting van het inburgeringstraject. Punt 7° bepaalt dat ook uitstel wordt verleend indien er geen passend aanbod was voorzien dat het mogelijk maakte voor de verplichte inburgeraar om te voldoen aan zijn verplichting tot het behalen van het vereiste taalniveau. Dit houdt in dat er bijvoorbeeld wachtlijsten waren voor een cursus die leidt tot het vereiste taalniveau, waardoor de inburgeraar niet in de mogelijkheid was het vereiste taalniveau te behalen. Indien de inburgeraar 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest nog bezig is met het volgen van een cursus die leidt tot het vereiste taalniveau en hij is reeds één jaar deze cursus aan het volgen, dan wordt eveneens uitstel verleend.

Uitstel kan telkens worden verleend voor zes maanden. Het EVA of het stedelijk EVA maakt de datum waarop het uitstel verstrijkt schriftelijk kenbaar aan de verplichte inburgeraar. Op het moment van het verstrijken van de termijn van uitstel, gaat het EVA of het stedelijk EVA opnieuw na of er voldaan werd aan de voormelde verplichting, ofwel of de verplichte inburgeraar vrijgesteld kan worden, ofwel of de verplichte inburgeraar recht heeft op uitstel.

Artikel 32/5 bepaalt de nadere regeling van de gronden voor vrijstelling van de verplichting om het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling te behalen.

Paragraaf 1 definieert wat begrepen wordt onder 6 maanden onafgebroken werken en/of studeren.

Paragraaf 2 definieert wat begrepen wordt onder beperkte leercapaciteiten.

Paragraaf 3 bepaalt dat een ernstige ziekte of een mentale of fysieke handicap wordt aangetoond door middel van een rechtsgeldig medisch attest.

Paragraaf 4 bepaalt op welke wijze beoordeeld wordt of de verplichte inburgeraar beschikt over het vereiste taalniveau.

Artikel 42 vervangt artikel 33 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Artikel 33 van bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de inbreuken die het EVA en het stedelijk EVA vaststellen.

In navolging van de wijziging van het decreet van 7 juni 2013 zullen rechthebbende inburgeraars niet meer gesanctioneerd worden. Er is dus geen onderscheid meer, zoals in het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, tussen inbreuken die de verplichte inburgeraars kunnen plegen en inbreuken die de rechthebbende inburgeraars kunnen plegen.

Punt 1° tot en met 4° van paragraaf 1 bepalen de inbreuken die de verplichte inburgeraar kan plegen, punt 5° en 6° de inbreuken die de verplichte inburgeraar kan plegen nadat hij een inbreuk heeft gepleegd en punt 7° de inbreuk die een verplichte inburgeraar kan plegen wanneer hij niet voldoet aan de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling.

De inbreuken op de inburgeringsplicht zijn:

1° zich niet tijdig aanmelden bij het EVA of het stedelijk EVA;

2° onrechtmatig vroegtijdig beëindigen:

a) weigeren mee te werken aan de totstandkoming van het inburgeringscontract;

b) niet-tijdige aanmelding na opschorting van het inburgeringstraject;

c) weigeren deel te nemen aan de beoordeling van het behalen van de doelstellingen van een vormingspakket. Hieronder wordt begrepen weigeren te betalen van de retributie van negentig euro voor de beoordeling waardoor men niet kan deelnemen. In het geval van betalingsmoeilijkheden, kan de retributie voor de test MO of de vrijstellingstest MO ook betaald worden na het afleggen van de test MO of de vrijstellingstest MO. In dat geval zal er geen inbreuk worden vastgesteld bij niet-betaling op het moment van het afleggen van de test MO of de vrijstellingstest MO door de verplichte inburgeraar (zie ook de artikelsgewijze bespreking bij artikel 28);

3° niet-regelmatige deelname: het principe uit het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 blijft behouden waarbij geen inbreuk kan worden opgelegd als de verplichte inburgeraar de doelstellingen voor het vormingspakket behaalt, ook al heeft hij afgehaakt of onregelmatig deelgenomen. In het geval de verplichte inburgeraar een passend aanbod voor een cursus van het vormingspakket weigert of weigert de retributie van negentig euro voor de cursus van een vormingspakket te betalen bij aanvang van de cursus, zal ook een sanctie kunnen opgelegd worden. In het geval van betalingsmoeilijkheden, zal geen inbreuk worden vastgesteld bij niet-betaling door de verplichte inburgeraar op het moment van de start van de cursus MO. Bij betalingsmoeilijkheden, kan de retributie voor de cursus MO namelijk ook betaald worden na de start van de cursus MO (zie ook de artikelsgewijze bespreking bij artikel 28);

4° niet behalen van de doelstelling van de inschrijving bij de VDAB: de verplichte inburgeraar schrijft zich niet in bij de VDAB binnen de vereiste termijn;

5° niet-tijdige aanmelding na het plegen van een inbreuk: de verplichte inburgeraar meldt zich niet opnieuw aan na het plegen van een inbreuk;

6° na het plegen van een inbreuk als vermeld in punt 1° tot en met 6° pleegt men opnieuw een inbreuk als vermeld in punt 1° tot en met 6°;

Zolang men gevat is door de inburgeringsplicht kan er een nieuwe verplichting worden opgelegd waarvan de miskennis op haar beurt tot het vaststellen van een inbreuk zal leiden. Dit wordt

geregeld in punt 5° en 6° van paragraaf 1. Om zich, na het plegen van een inbreuk, in regel te stellen, moet de verplichte inburgeraar, naargelang de inbreuk die hij heeft gepleegd:

- zich aanmelden bij het EVA of het stedelijk EVA;
- meewerken aan de totstandkoming van het inburgeringscontract;
- zijn inburgeringstraject volgen en het inburgeringsattest behalen.

De categorieën verplichte inburgeraars die de hoedanigheid van verplichte inburgeraar behouden tot ze aan de inburgeringsplicht voldaan hebben, zijn:

- de inburgeraars met vreemde of Belgische nationaliteit die gevat worden door de inburgeringsplicht op het ogenblik dat zij voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven worden in het rijksregister (artikel 27, §1, 1°, a en 3°, a van het decreet van 7 juni 2013);
- de inburgeraars met vreemde of Belgische nationaliteit die binnen de vijf jaar na vestiging in Wallonië of Brussel naar Vlaanderen verhuizen (artikel 27, §1, 1°, b en 3°, b van het decreet van 7 juni 2013).

7° niet voldoen aan de verplichting om over een taalvaardigheid van het Nederlands te beschikken die overeenstemt met niveau B1 mondeling van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen, zoals vermeld in artikel 34/5, §1, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013.

In het kader van verhuis, zal het EVA of stedelijk EVA moeten bekijken in welk stadium van het inburgeringstraject de verplichte inburgeraar zich bevindt bij het vaststellen van een inbreuk na verhuis.

Een uitzondering wordt voorzien in het tweede lid van dit artikel voor verplichte inburgeraars waarvan een centrum attesteert dat het omwille van beperkte leercapaciteiten onmogelijk is om voor NT2 het vereiste niveau te behalen. In dit geval zal geen inbreuk worden vastgesteld. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 39, §5, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013.

Er wordt eveneens een uitzondering voorzien in het derde lid van dit artikel voor verplichte inburgeraars waarvan wordt vastgesteld dat het omwille van beperkte leercapaciteiten onmogelijk is om voor maatschappelijke oriëntatie de doelstellingen te behalen. In dit geval zal geen inbreuk worden vastgesteld. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 39, §5, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013.

Paragraaf 3 bepaalt dat regelmatige deelname betekent dat men minstens 80% moet deelnemen aan het vormingspakket. Het EVA en het stedelijk EVA maken gezamenlijk afspraken hierover. In het kader van digitale cursussen, zullen zowel vervangende taken als fysieke aanwezigheid kunnen aanzien worden als regelmatige deelname. Het is belangrijk dat voor regelmatige deelname objectieve criteria worden gehanteerd.

Paragraaf 3 bepaalt verder dat deelname tijdens de vormingspakketten elektronisch wordt opgeslagen en uitgewisseld via de Kruispuntbank Inburgering. De gegevens worden gebruikt voor de voortgangscntrole van de regelmatige deelname aan het vormingspakket.

De sanctionering voor het niet behalen van de doelstelling van het participatie- en netwerktraject wanneer de verplichte inburgeraar niet deelneemt aan het participatie- en netwerktraject gedurende veertig uren zal later worden ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016.

Deze invoeging zal gebeuren samen met de regeling van de inwerkingtreding van de uitvoeringsregels voor het participatie- en netwerktraject (zie ook supra onder “inwerkingtreding”).

De verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van dit artikel zijn noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG).

Artikel 43 wijzigt artikel 34 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Dit artikel bepaalt het tijdstip waarop het EVA en het stedelijk EVA de inbreuk zal vaststellen:

1° niet-tijdige aanmelding: de inbreuk wordt vastgesteld drie maanden nadat de wervingsbrief werd verstuurd. De postdatum geldt als startdatum of tien werkdagen na het verstrijken van het uitstel. In het geval van uitstel van aanmelding wordt de inbreuk vastgesteld tien werkdagen nadat het uitstel van aanmelding verstrijkt;

2° weigeren mee te werken aan de totstandkoming van het inburgeringscontract: de inbreuk wordt vastgesteld uiterlijk drie maanden nadat de betrokkene zich heeft aangemeld. De datum vermeld op het attest van aanmelding geldt als startdatum. In het geval van uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract, wordt de inbreuk vastgesteld tien werkdagen nadat het uitstel verstrijkt;

3° niet-tijdige aanmelding na opschorting: de inbreuk wordt vastgesteld tien werkdagen nadat de datum van het attest van opschorting verstreken is;

4° niet-regelmatige deelname: de inbreuk wordt vastgesteld uiterlijk op het ogenblik dat het vormingspakket beëindigd is. Op dat moment zal ook de beoordeling van de doelstellingen beëindigd zijn. Het ogenblik van vaststelling is hetzelfde als het ogenblik van vaststelling van de inbreuk niet-regelmatige deelname onder het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Deze inbreuk kan ook vroeger vastgesteld worden dan op het ogenblik dat het vormingspakket beëindigd is;

niet deelnemen aan de beoordeling van een vormingspakket: de inbreuk wordt eveneens vastgesteld uiterlijk op het ogenblik dat het vormingspakket beëindigd is;

5° niet inschrijven bij VDAB: de inbreuk wordt vastgesteld zestig dagen nadat het inburgeringscontract ondertekend werd of in het geval niet voldaan wordt aan de doelstellingen van dit onderdeel van het inburgeringstraject binnen de voormelde termijn van zestig dagen, dertig dagen nadat de handhavingsambtenaar de brief heeft verstuurd waarin de beslissing over het al dan niet opleggen van een boete aan de betrokkene wordt betekend (zie artikel 41);

6° zich niet tijdig aanmelden na het plegen van een inbreuk: de inbreuk wordt vastgesteld dertig werkdagen nadat de handhavingsambtenaar de brief heeft verstuurd waarin de beslissing over het al dan niet opleggen van een boete aan de betrokkene wordt betekend (zie artikel 41). De datum van afgifte op de post geldt als startdatum;

7° niet voldoen aan de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling: de inbreuk wordt vastgesteld 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest of in het geval uitstel werd verleend, op het moment van het verstrijken van het uitstel.

Artikel 44 wijzigt artikel 36 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 om een kruisverwijzing naar artikel 39 van het decreet van 7 juni 2013 te wijzigen na de wijziging van het decreet van 7 juni 2013. In paragraaf 1 wordt ook de verwijzing naar de inburgeraar die inkomsten verwerft via een wacht-of werkloosheidsuitkering vervangen door de inburgeraar die verplicht ingeschreven werkzoekende is. Dit is in overeenstemming met de formulering in artikel 39, §3, eerste lid, van het decreet van 7 juni 2013. In paragraaf 1, tweede en derde lid worden ook de verwijzingen naar artikel 33 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 aangepast naar aanleiding van de wijziging van dat artikel. In paragraaf 2 wordt kennisgevingsformulier vervangen door inregelstellingsformulier. Deze term weerspiegelt beter de functie van dit formulier aangezien dit aangeeft dat de verplichte inburgeraar zich in regel heeft gesteld nadat een inbreuk werd vastgesteld door het EVA of het stedelijk EVA.

Artikel 45 wijzigt artikel 39, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. De term kennisgevingsformulier wordt vervangen door inregelstellingsformulier. Deze term weerspiegelt beter de functie van dit formulier aangezien dit aangeeft dat de verplichte inburgeraar zich in regel heeft gesteld nadat een inbreuk werd vastgesteld door het EVA of het stedelijk EVA. Verder worden de woorden “met ontvangstbewijs” opgeheven (zie artikelsgewijze bespreking bij artikel 45).

Artikel 46 wijzigt artikel 40, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering werd bepaald dat er in het kader van de sanctioneringsprocedure werd bepaald dat er met een aangetekende brief met ontvangstbewijs gewerkt moest worden. In het decreet van 7 juni 2013 wordt echter bepaald dat het om een aangetekende brief of een brief tegen ontvangstbewijs moet gaan. Uit de praktijk is bovendien gebleken dat een aangetekende brief met ontvangstbewijs een verhoogde administratieve last met zich meebrengt zonder meerwaarde. Er kan via de Track and Trace worden nagegaan of de brief is ontvangen en bij aangetekende brief wordt een afgiftebewijs gegeven. Om deze redenen wordt ervoor gekozen om te bepalen dat een aangetekende brief voldoende is.

Artikel 47 wijzigt artikel 41, §1, eerste en tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Het eerste lid wordt gewijzigd aangezien enkel nog verplichte inburgeraars gesanctioneerd kunnen worden. Het tweede lid wordt gewijzigd omdat een aangetekende brief voldoende is in het kader van de sanctioneringsprocedure (zie hiervoor de artikelsgewijze bespreking bij artikel 46).

Artikel 48 wijzigt artikel 45 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, waarin de bedragen van de boetes in het kader van sanctionering worden vastgelegd.

Niet-tijdige aanmelding wordt gesanctioneerd met een boete tussen 50 euro en 100 euro.

Indien men niet meewerkt aan de totstandkoming van het contract, wat beschouwd wordt als onrechtmatig vroegtijdig beëindigen van het inburgeringstraject, wordt men gesanctioneerd met een boete tussen de 50 en 250 euro.

De overige inbreuken die vallen onder onrechtmatig vroegtijdig beëindigen van het inburgeringstraject, niet-regelmatige deelname en niet voldoen aan de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling zullen gesanctioneerd worden met een boete tussen 50 en 150 euro.

Onder regelmatige deelname wordt begrepen minstens 80% deelname. Zoals hierboven reeds aangehaald, zal er geen onderscheid meer zijn tussen minder dan 50% deelname of meer dan 50% deelname. Dit is niet meer nodig gezien rechthebbenden niet langer gesanctioneerd kunnen worden

(voorheen: wanneer ze minder dan 50% deelnamen). Er zal ook geen lagere boetecategorie (een boete tussen 50 en 100 euro) gelden voor verplichte inburgeraars die meer dan 50% deelnemen, maar minder dan 80% deelnemen zoals in het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 werd voorzien. Hierdoor wordt de sanctionering enigszins strenger, maar de handhavingsambtenaren kunnen nog steeds rekening houden met verzachtende omstandigheden bij het bepalen van de hoogte van het boetebedrag (bv. percentage deelname bij inbreuk onregelmatige deelname, in welke mate al voldaan is aan andere onderdelen van het inburgeringstraject,...).

Artikel 49 wijzigt het tweede lid van artikel 48 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 met betrekking tot het toeleidingstraject voor minderjarige nieuwkomers en anderstalige kleuters.

Artikel 37 van het decreet van 7 juni 2013 bepaalt dat de actieve toeleiding van minderjarige nieuwkomers naar het geschikte onderwijsaanbod door het EVA en het stedelijk EVA moet worden gerealiseerd binnen zestig dagen na de dag waarop de minderjarige nieuwkomer werd ingeschreven in het vreemdelingenregister, het wachtregister of het bevolkingsregister van de gemeente van de verblijfplaats, naargelang het geval.

Het EVA en het stedelijk EVA melden de minderjarige nieuwkomers die niet toegeleid werden binnen de voormelde termijn van zestig dagen aan bij het lokaal overlegplatform, in het kader van het uitvoeren van zijn opdrachten, als vermeld in het decreet van 28 juni 2002 betreffende de gelijke onderwijskansen-I, hoofdstuk IV, afdeling 1, onderafdeling 2, of aan het Departement Onderwijs en Vorming, in het kader van de controle op de leerplicht. Daarnaast realiseert het EVA of het stedelijk EVA alsnog de toeleiding van de minderjarige nieuwkomers binnen zestig dagen na zijn aanmelding bij het EVA of het stedelijk EVA.

Het tweede lid van artikel 48 wordt met bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering gewijzigd zodat enkel voor de minderjarige nieuwkomers die na de voormelde termijn van zestig dagen nog niet zijn ingeschreven in een school, het EVA en het stedelijk EVA, na het verstrijken van de termijn van zestig dagen in verdere begeleiding kunnen voorzien. Het EVA en het stedelijk EVA kunnen voor deze begeleiding samenwerken met de scholen. De andere categorieën van minderjarige nieuwkomers die reeds zijn ingeschreven in een school worden verder begeleid door Onderwijs.

Artikel 50 voegt een nieuw hoofdstuk 4/1 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 met betrekking tot taalbeleid. Er wordt bepaald dat gebruikers van de dienstverlening sociaal tolken en vertalen enkel beroep kunnen doen op die dienstverlening als ze de betaling van de tolken- en vertaalprestaties niet doorrekenen aan inburgeraars die op het moment van de tolkaanvraag zich hebben aangemeld bij het EVA of het stedelijk EVA tot aan het behalen van het inburgeringsattest. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 waarin wordt bepaald: *“Inburgeraars kunnen tijdens hun inburgeringstraject beroep doen op de dienstverlening sociaal tolken en sociaal vertalen. De gebruikersoverheden financieren deze dienstverlening. Na deze periode dient de anderstalige zelf te betalen voor deze dienstverlening. Het project taalhulp wordt verder uitgerold.”*

Artikel 51 voegt een nieuw hoofdstuk 4/2 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 met betrekking tot de juridische dienstverlening. Dit hoofdstuk bestaat uit artikel 49/2 waarin wordt bepaald dat de ondersteuning, vermeld in artikel 46, eerste lid, 2°, van het decreet van 7 juni 2013 geboden wordt aan openbare besturen die behoren tot het Nederlandse taalgebied of openbare

besturen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de openbare besturen die exclusief behoren tot het Duitse taalgebied en het Franse taalgebied. Ook de privaatrechtelijke voorzieningen en privaatrechtelijke organisaties die wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren kunnen een beroep doen op deze juridische ondersteuning. Een element die daarbij in overweging kan worden genomen is de taal waarin de statuten zijn neergelegd.

Artikel 52 voegt hoofdstuk 5 “Oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod Nederlands als tweede taal”, bestaande uit artikel 14 en 15 van het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016, onder hoofdstuk 5 “Dienstverlening met betrekking tot Nederlands voor anderstaligen”. Deze artikelen hebben betrekking op de oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod Nederlands als tweede taal.

Artikel 53 heft artikel 52 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Dit artikel bepaalde de nadere uitvoering van de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De uitvoering van artikel 15 van het decreet van 7 juni 2013 wordt nu geregeld in artikel 6/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Bepaalde elementen van dit artikel worden overgenomen in de nieuwe bepaling. (zie artikelsgewijze bespreking bij artikel 7).

Artikel 54 wijzigt de kruisverwijzingen naar de artikelen die niet van toepassing zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. De bepalingen opgenomen in de nieuwe onderafdeling 5/3 betreffende de verplichting voor de verplichte inburgeraar tot het behalen van een taalvaardigheidsniveau B1 mondeling zijn eveneens niet van toepassing in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 55 wijzigt de huidige overgangsbepaling in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. Voor inburgeringscontracten gesloten voor de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 (nl. 29 februari 2016), blijven de verbintenissen van het ondertekende inburgeringscontract gelden. Dit houdt in dat ze een inburgeringsattest zullen krijgen als ze hun inspanningsverbintenissen zijn nagekomen. Verplichte inburgeraars die de verplichtingen van hun inburgeringscontract gesloten voor 29 februari 2016 niet nakomen, zullen een nieuw inburgeringscontract dienen te ondertekenen volgens de bepalingen van het gewijzigde decreet van 7 juni 2013. Dit betekent dat zij de doelstellingen zullen moeten behalen om een inburgeringsattest te verkrijgen en de verplichte inburgeraar verplicht zal zijn tot het behalen van de doelstellingen van de onderdelen van het inburgeringstraject. Inburgeraars die verhuizen binnen het Nederlandse taalgebied zullen geen inburgeringscontract ondertekenen volgens de nieuwe regelgeving.

Artikel 56 voegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 een nieuwe overgangsbepaling in voor inburgeringscontracten afgesloten na 29 februari 2016 en vóór de inwerkingtreding van bijgaand ontwerp van wijzigingsbesluit. Voor inburgeringscontracten gesloten voor de inwerkingtreding van bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering blijven de verbintenissen van het ondertekende inburgeringscontract gelden. Verplichte inburgeraars die de verplichtingen van hun inburgeringscontract gesloten voor de inwerkingtreding van bijgaand ontwerp van wijzigingsbesluit niet nakomen, zullen een nieuw inburgeringscontract dienen te ondertekenen volgens de bepalingen van het gewijzigde decreet van 7 juni 2013. Inburgeraars die verhuizen binnen het Nederlandse taalgebied zullen geen inburgeringscontract ondertekenen volgens de nieuwe regelgeving.

Artikel 57 heft artikel 79 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 op. Artikel 79 bevat een overgangsbepaling tot 2017 waarbij een overgangperiode wordt voorzien voor inburgeraars die een opleiding volgen van het leergebied alfabetisering NT2. Onder meer de opleidingen van het leergebied alfabetisering NT2 zijn met het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2015 gewijzigd. De centra voor basiseducatie hadden evenwel tot 1 september 2017 de tijd om de nieuwe opleidingsprofielen te implementeren. Tot dan konden de centra voor basiseducatie ook nog met de oude opleidingsprofielen blijven werken.

Artikel 58 bepaalt dat een bijlage wordt toegevoegd aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016. De bijlage bevat de bepaling essentiële rechten en plichten.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 tot vaststelling van de modaliteiten voor het testen en het uitreiken van de bewijzen van het taalniveau Nederlands, vermeld in artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en houdende wijziging van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2013 houdende uitvoering van het decreet van 18 november 2011 tot regeling van het bewijs van taalkennis, vereist door de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966

Artikel 59 wijzigt artikel 2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 om te bepalen dat het EVA een digitaal testinstrumentarium ter beschikking stelt voor de afname van de taaltesten Nederlands. Voorheen werd bepaald dat de minister het digitaal testinstrumentarium ter beschikking stelde. In de praktijk organiseren de agentschappen integratie en inburgering de taaltesten. Om beter aan te sluiten bij deze praktijk en bij de beleidsuitvoerende rol van het EVA, wordt het ter beschikking stellen van het digitaal testinstrumentarium overgedragen aan het EVA.

Artikel 60 wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 om het bedrag van de retributie vast te leggen voor de certificerende taaltesten Nederlands, vermeld in artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013. Er wordt een retributie van 90 euro vastgelegd voor de vaardigheden schrijven en lezen en een retributie van 90 euro voor de vaardigheden luisteren en spreken. Er zal geen retributie worden gevraagd voor de prescreening. De wijze waarop de retributie wordt geïnd wordt kenbaar gemaakt in het betalingsverzoek door de agentschappen Integratie en Inburgering. De geïnde retributies komen toe aan het EVA, het stedelijk EVA of het Huis van het Nederlands Brussel. Anderstaligen die de taaltest afleggen in functie van het behalen van een vrijstelling voor het vormingspakket Nederlands als tweede taal in het kader van het inburgeringstraject, zijn vrijgesteld van het betalen van de retributies.

Artikel 61 wijzigt artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 om de bepaling met betrekking tot de bevoegdheid van de beroepscommissie voor de certificerende taaltesten in overeenstemming te brengen met de bepaling met betrekking tot de bevoegdheid van de beroepscommissie voor maatschappelijke oriëntatie (zie de artikelsgewijze bespreking bij artikel 27 van dit ontwerp van besluit).

Hoofdstuk 4. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wat betreft de participatieorganisatie en de oriëntering van anderstaligen naar het meest gepaste aanbod NT2, en tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse

Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Artikel 62 heft hoofdstuk 3 op van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019. De bepalingen van hoofdstuk 3 van dit besluit van de Vlaamse Regering worden ingevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 onder de bepalingen van hoofdstuk 5 Dienstverlening met betrekking tot Nederlands voor anderstaligen (de nieuwe artikelen 49/3 en 49/4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016).

Hoofdstuk 5. Inwerkingtredebepaling van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018

Artikel 63 regelt de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 op 1 maart 2022. Dit artikel voegt een tweede lid in bij artikel 46/2 van het decreet van 7 juni 2013 waarin wordt bepaald dat deelname aan de testen Nederlands afhankelijk zijn van de betaling van een retributie.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 64 bevat de bepaling van inwerkingtreding van het decreet van 9 juli 2021 tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. Het decreet treedt in werking op 1 maart 2022.

Artikel 65 bevat de bepaling van inwerkingtreding van voorliggend besluit van de Vlaamse Regering. Het besluit treedt in werking op 1 maart 2022, met uitzondering van het onderdeel 'netwerk- en participatietraject' en de invoering van de retributie voor de cursus Maatschappelijke Oriëntatie en de test MO. Deze 2 elementen treden op een nader door de Vlaamse Regering te bepalen datum in werking.

Artikel 66 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de gelijke kansen, de integratie en de inburgering, de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, en de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën en begroting, ieder wat hem of haar betreft, belast zijn met de uitvoering van bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Aan de wijziging van het inburgeringstraject zullen zowel kosten als opbrengsten verbonden zijn. De concrete uitwerking van de bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 gebeurt in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 dat gewijzigd wordt door bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Het principe is dat er geen budgettaire meerkost zal zijn voor de begroting en dat de budgettaire impact van de hertekening van inburgering binnen de huidige begrotingskredieten kan opgevangen worden.

In wat volgt overlopen we de bepalingen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering die vanuit budgettaire oogpunt relevant zijn⁵.

Voortaan geldt de verplichting om de doelstellingen van de onderdelen van het inburgeringstraject te behalen. Binnen de vormingspakketten MO en NT2 wordt verwacht dat inburgeraars slagen voor de testen. Gezien er momenteel reeds geëvalueerd wordt binnen MO en NT2, betreft dit geen nieuwe opdracht voor de agentschappen integratie en inburgering. Enkel de manier waarop geoordeeld wordt of de doelstellingen behaald werden zal wijzigen. Zoals vooropgesteld in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 zal er op een gestandaardiseerde manier getest worden. De modaliteiten van de test maatschappelijke oriëntatie worden geconcretiseerd in voorliggend ontwerp van besluit. De voorbereiding om tot die test te komen is reeds opgestart. Voor de ontwikkeling van de test is 400.000 euro voorzien. Dit is opgevangen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Voorliggend ontwerp van besluit bepaalt ook dat een retributie van negentig euro zal worden geïnd voor deelname aan de test van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie of de vrijstellingstest voor dat vormingspakket. Daarnaast zal een eenmalige retributie van negentig euro geïnd worden voor deelname aan de cursus van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. Deze retributies komen toe aan het EVA of het stedelijk EVA, waardoor de financiële bijdrages die de inburgeraar voortaan moet betalen voor het vormingspakket MO voor hen een positieve budgettaire consequentie hebben. Daartegenover staat dat bepaalde categorieën van rechthebbende inburgeraars vrijgesteld worden van deze retributies. Verplichte inburgeraars die niet slagen voor de test maatschappelijke oriëntatie zullen die test opnieuw moeten afleggen tot ze de doelstellingen van het vormingspakket behalen, tenzij dat voor hen onmogelijk is omwille van beperkte leercapaciteiten. Het aantal keer dat verplichte inburgeraars meerdere keren de test maatschappelijke oriëntatie zullen afleggen zal een belangrijke impact hebben op de raming. Dit kan nu nog niet worden ingeschat, gezien de test nog niet ingevoerd is. Ook rechthebbende inburgeraars die niet slagen voor de test moeten deze opnieuw afleggen tot ze slagen als zij een inburgeringsattest willen behalen. Rechthebbende inburgeraars hebben hier echter geen verplichting toe, waardoor het ook voor deze categorie nog niet mogelijk is om in te schatten over hoeveel personen dat zal gaan. Daarenboven wordt de sanctionering voor rechthebbende inburgeraars geschrapt.

Aan het inburgeringstraject worden twee extra onderdelen toegevoegd. Dit is ten eerste het participatie- en netwerktraject. Voor het aanbod zal voornamelijk beroep worden gedaan op de lokale besturen. Hiermee wordt hen geen bijkomende taak opgelegd. We verwachten dat de lokale besturen het aanbod in hun stad/gemeente ontsluiten. Het kan gaan om reguliere initiatieven van vrijwilligerswerk, buddy-trajecten,... die reeds bestaan, dan wel ontwikkeld worden vanuit verschillende mogelijke partners van de lokale besturen. Er kan wel een bijkomende kost ontstaan voor het in kaart brengen van bovenlokale initiatieven. Dit zal niet door de lokale besturen opgenomen moeten worden, waardoor de kosten voor het participatie- en netwerktraject gefinancierd kunnen worden binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Het tweede extra onderdeel is de verplichte inschrijving bij de VDAB/Actiris voor inburgeraars op beroepsactieve leeftijd die niet werken. Met dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt bepaald dat de VDAB, net als het EVA en het stedelijk EVA, ondersteuning kan bieden aan een

---

⁵ Voor een uitgebreide bespreking van de budgettaire impact verwijzen we naar de Memorie van Toelichting bij de wijziging van het decreet van 7 juni 2013, VR 2020 1812 DOC.1528-3.

inburgeraar om zich in te schrijven. Dit betreft geen fundamentele wijziging tegenover de huidige praktijk. Deze opdrachten zullen opgenomen worden binnen de huidige werking van de VDAB, het EVA en het stedelijk EVA.

Er werd ook een bijkomende verplichting ingevoerd voor verplichte inburgeraars. Zij moeten voortaan het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling behalen 24 maanden na het behalen van hun inburgeringsattest. Voorliggend ontwerp van besluit bepaalt dat het EVA of het stedelijk EVA de betrokkene hierover informeert op verschillende tijdstippen. Enerzijds gebeurt dit bij de aanmelding bij het EVA of het stedelijk EVA en bij het behalen van het inburgeringsattest. Anderzijds zullen het EVA of het stedelijk EVA de inburgeraar negen maanden na het behalen van het inburgeringsattest contacteren en vrijblijvend uitnodigen voor een opvolgesprek. Zij zullen ook beoordelen of de betrokken inburgeraar voldaan heeft aan deze verplichting. Het informeren van de inburgeraar over deze verplichting wordt geïntegreerd binnen de bestaande trajectbegeleiding en dus gefinancierd binnen de beschikbare begrotingskredieten. De contactname negen maanden na het inburgeringsattest en de controle op het voldoen aan de verplichting betekenen voor het EVA en het stedelijk EVA een nieuwe opdracht. Het EVA en het stedelijk EVA zullen ex-inburgeraars langer moeten opvolgen en nagaan of ze aan hun verplichting voldoen, inbreuken aanmaken, in gebreke stellen en indien nodig doorgeven aan de handhavingsambtenaren. Dit zal een impact hebben op hun werking. Deze nieuwe taakstelling zal verder uitgebouwd worden in het kader van het versterkt inzetten op het opvolgen van inburgeraars na hun inburgeringstraject waarvoor in het kader van de relancemaatregelen de nodige recurrente middelen zijn voorzien. Tegelijkertijd wordt verwacht dat, door het invoeren van de retributies in het inburgeringstraject, zich minder rechthebbende inburgeraars bij het EVA en het stedelijk EVA zullen aanmelden en dus opgevolgd moeten worden. Op die manier zal bij het EVA en het stedelijk EVA bijkomende ruimte ontstaan voor het opnemen van deze nieuwe opdracht.

Er zullen ook nieuwe, bijkomende inbreuken zijn die de handhavingsambtenaren zullen moeten behandelen. Het gaat bijvoorbeeld om inbreuken met betrekking tot de verplichte inschrijving bij de VDAB, het participatie- en netwerktraject en het behalen van niveau B1 mondeling. Daartegenover staat dat de sanctionering voor rechthebbende inburgeraars vanuit de hertekening van het inburgeringstraject geschrapt wordt. Dit zal nauwgezet opgevolgd worden en indien nodig zal voorzien worden in bijkomende capaciteit.

In uitvoering van artikel 15 van het decreet van 7 juni 2013, wordt de nadere uitvoering geregeld van de subsidie die door de minister wordt toegekend aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (het nieuwe artikel 6/1). De huidige regelgeving wat betreft het verlenen van een subsidie is minimaal. Er is een decretale grond voor de subsidie, maar er zijn geen reglementaire toekenningsvoorwaarden bepaald. De aanpassing hieromtrent zal geen budgettaire impact hebben.

Juridische dienstverlening aangaande de rechtspositie van vreemdelingen vormt één van de taken van het EVA. In het decreet van 7 juni 2013 werd de opdracht scherp gesteld door te bepalen dat de ondersteuning voortaan wordt voorbehouden aan Vlaamse voorzieningen, organisaties en openbare besturen. In bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt nu verder bepaald dat openbare besturen die behoren tot het Nederlandse taalgebied of openbare besturen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met uitzondering van de openbare besturen die exclusief behoren tot het Duitse taalgebied en het Franse taalgebied een beroep kunnen doen op de juridische ondersteuning. Ook de privaatrechtelijke voorzieningen en privaatrechtelijke organisaties die wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd tot de Vlaamse Gemeenschap te behoren

kunnen een beroep doen op deze juridische ondersteuning. Het gaat hier niet om een fundamentele wijziging tegenover de huidige praktijk. Hier zijn dus geen budgettaire consequenties aan verbonden.

Tot slot dient vermeld te worden dat er kosten zullen zijn m.b.t. de operationalisering van de nieuwe maatregelen. De kosten die deze operationalisering met zich meebrengt zullen gefinancierd worden binnen de beschikbare begrotingskredieten.

We kunnen concluderen dat de kosten die de wijzigingen aan de besluiten van de Vlaamse Regering met zich meebrengen, zullen ondervangen worden binnen de beschikbare begrotingskredieten en de opbrengsten. De reële opbrengsten en kosten zullen in het eerste jaar na inwerkingtreding nauwgezet gemonitord worden.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 17 april 2021.

De Inspectie van Financiën formuleerde een aantal vragen m.b.t. de wettelijkheid en regelmatigheid van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Dit gaf aanleiding tot een aantal aanpassingen in het dossier. Zo werd aangevuld dat de jaarlijkse subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) door de minister toegekend zal worden na een advies van de Inspectie van Financiën. Daarnaast kan een vergoeding voorzien worden voor de leden van de validatiecommissie, die georganiseerd zal worden in het kader van het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie. De overige opmerkingen gaven geen aanleiding tot aanpassingen. De Inspectie van Financiën vroeg waarom in het ontwerp van besluit voor de berekening van het totaalresultaat op de test maatschappelijke oriëntatie een minimumpercentage in plaats van een vast percentage opgenomen werd voor de gestandaardiseerde test. Hiermee faciliteren we maatwerk bij de agentschappen integratie en inburgering. Verder dient het punt d) in het punt 11°/1 van artikel 1 niet geschrapt te worden, gezien Syntra vzw een nog steeds bestaande organisatie is die opleidingen voorziet zoals beschreven in het desbetreffende artikel. Tot slot gaf de Inspectie van Financiën een opmerking over een nieuw artikel, ingevoegd via artikel 19 van het ontwerp van wijzigingsbesluit. Naar aanleiding van het wetgevingstechnisch- en taaladvies op het ontwerp van besluit van 12 april 2021 werd dit artikel echter alsnog niet ingevoegd, waardoor de opmerking van de Inspectie van Financiën niet langer van toepassing was.

Begrotingsakkoord

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 16 juli 2021.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft mogelijks een weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

Zoals reeds toegelicht in de nota aan de Vlaamse Regering bij de wijziging van het decreet van 7 juni 2013⁶ betekent het invoeren van een extra verplichting t.a.v. ex-inburgeraars, namelijk de verplichting tot het behalen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest, dat er nieuwe, bijkomende inbreuken zullen zijn die de handhavingsambtenaren zullen moeten behandelen (cf. supra). Dit zal nauwgezet opgevolgd worden en indien nodig zal voorzien worden in bijkomende capaciteit.

Zoals vermeld zal deze verplichting ook een impact hebben op het personeel van het EVA en het stedelijk EVA. Zij zullen ex-inburgeraars immers langer moeten opvolgen en nagaan of ze aan hun verplichting voldoen, inbreuken aanmaken, in gebreke stellen en indien nodig doorgeven aan de handhavingsambtenaren. Deze nieuwe taakstelling zal verder uitgebouwd worden in het kader van het versterkt inzetten op het opvolgen van inburgeraars na hun inburgeringstraject waarvoor in het kader van de relancemaatregelen de nodige recurrente middelen zijn voorzien.

Het agentschap Vlaamse Belastingdienst wordt bijkomend bevoegd om nieuwe dossiers in te vorderen van het Agentschap Integratie en Inburgering, het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw.

Gelet op het feit dat een uitstel van betaling als uitzondering wordt toegekend, wordt ingeschat dat het om een beperkt aantal bijkomende dossiers zal gaan vanuit Inburgering die gedwongen dienen te worden ingevorderd voor de voormelde entiteiten en is een bijkomende werving voor het agentschap Vlaamse Belastingdienst op dit moment niet direct noodzakelijk. Voor het opstartjaar kan de werklast met betrekking tot de nieuwe dossiers van de voormelde agentschappen binnen het huidige personeelsbestand van het agentschap Vlaamse Belastingdienst worden opgevangen.

Uiteraard zal het personeelsluik opnieuw worden bekeken als het vermoedelijke aantal nieuwe dossiers voor invordering vanuit de voormelde agentschappen op jaarbasis met meer zekerheid vaststaat. Daarom wordt voorgesteld dat pas na een volledig werkjaar een evaluatie volgt van het aantal nieuwe dossiers. Mogelijks zullen in overleg met het agentschap Vlaamse Belastingdienst, ter gelegenheid van de eerstvolgende begrotingsronde de nodige kredieten inzake personeels-, werkings- en investeringskosten worden overgeheveld vanuit de middelen die verband houden met het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid (ook voor wat betreft de gedelegeerde dossiers) of worden vrijgemaakt vanuit algemene middelen. Ook kan dan het personeelsbestand van het agentschap Vlaamse Belastingdienst in die verhouding verhoogd dienen te worden.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zoals vermeld wordt voor het aanbod in het kader van het participatie- en netwerktraject voornamelijk beroep gedaan op de lokale besturen. Hiermee wordt hen geen bijkomende taak opgelegd. We verwachten dat de lokale besturen het aanbod in hun stad/gemeente ontsluiten. Het kan gaan om initiatieven van vrijwilligerswerk, buddy-trajecten,... die reeds bestaan, dan wel ontwikkeld worden vanuit verschillende mogelijke partners van de lokale besturen.

---

⁶ VR 2021 0705 DOC.0520-1.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering ter definitieve goedkeuring. Na de definitieve goedkeuring, wordt het ontwerp van besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit;
- Het advies van de Raad van State van 9 december 2021.